

INFORME 31/2010

AUTORITAT
DEL TRANSPORT
METROPOLITÀ
(ATM)
EXERCICIS
2006 | 2007

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 31/2010

**AUTORITAT
DEL TRANSPORT
METROPOLITÀ
(ATM)**
EXERCICIS
2006 | 2007

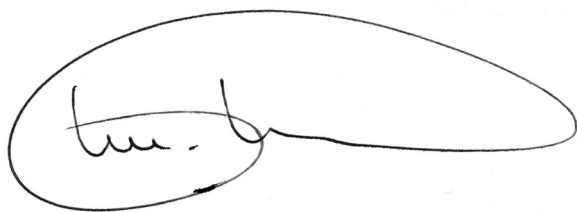
MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

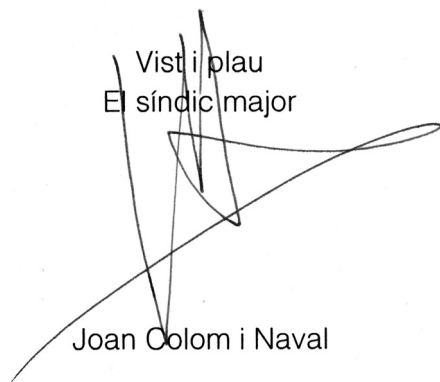
Que a Barcelona, el dia 26 d'octubre del 2010, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l'Excm. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sr. Jordi Pons i Novell, Sr. Jaume Amat i Reyero, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Agustí Colom i Cabau, i Sr. Ernest Sena i Calabuig, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Enric Genescà i Garrigosa, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 31/2010, relatiu a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), exercicis 2006 i 2007.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 11 de novembre del 2010

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Mandat legal.....	9
1.1.2. Objecte i abast material.....	9
1.1.3. Abast temporal i metodologia.....	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Constitució i naturalesa jurídica.....	10
1.2.2. Objecte social i funcions	11
1.2.3. Activitat de l'ATM.....	11
1.2.4. Òrgans de govern i estructura organitzativa	15
1.2.5. Normativa aplicable.....	18
2. ESTATS FINANCERS	19
2.1. INTRODUCCIÓ	19
2.2. INFORMES D'AUDITORIA.....	19
2.3. ANÀLISI DEL BALANÇ	19
2.3.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Balanç	22
2.3.2. Observacions al Balanç resultants de la fiscalització	26
2.4. ANÀLISI DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	28
2.4.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Compte de pèrdues i guanys.....	31
2.4.2. Observacions al Compte de pèrdues i guanys resultants de la fiscalització	35
2.5. FETS POSTERIORIS: LIQUIDACIÓ DEL CONTRACTE PROGRAMA 2005-2006 I FORMALITZACIÓ DEL CONTRACTE PROGRAMA 2007-2008.....	37
2.5.1. Liquidació del contracte programa 2005-2006: Informe de la IGAE del 28 de març del 2008	37
2.5.2. Contracte programa 2007-2008: dades principals	38
3. LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES	40
3.1. MODIFICACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	43
3.2. GRAU D'EXECUCIÓ I ANÀLISI DE LES DESVIACIONS PRESSUPOSTÀRIES	47
3.2.1. Desviacions en ingressos.....	47
3.2.2. Desviacions en despeses.....	48
4. CONTRACTACIÓ	50
4.1. LEGISLACIÓ APLICABLE I ABAST TEMPORAL	50

4.2.	ANÀLISI DELS PROCEDIMENTS DE CONTRACTACIÓ APLICATS PER L'ATM	50
4.2.1.	Llistats d'expedients contractuals i de convenis. Selecció de les mostres	51
4.2.2.	Expedients de contractació.....	52
4.2.3.	Expedients de contractes menors.....	56
4.2.4.	Expedients de convenis	59
5.	ALTRES ACTUACIONS.....	60
5.1.	TRAMBAIX	60
5.1.1.	Cost de les obres, fonts de finançament i obra certificada.....	61
5.1.2.	Entrada en funcionament del servei de transport: tarifa tècnica, conceptes i imports	63
5.2.	TRAMBESÒS	64
5.2.1.	Cost de les obres, fonts de finançament i obra certificada.....	64
5.2.2.	Entrada en funcionament del servei de transport: tarifa tècnica, conceptes i imports	66
5.2.3.	Altres fets referents al Trambesòs: litigis per expropiacions.....	67
5.3.	RÈNTING PER AL SUBMINISTRAMENT I MANTENIMENT D'UNITATS DE TREN	68
5.3.1.	Subministrament i finançament de trenta-nou trens adjudicats a CAF	68
5.3.2.	Subministrament i finançament de cinquanta trens adjudicats a ALSTOM	70
5.3.3.	Subministrament i finançament de deu trens adjudicats a CAF	73
6.	CONCLUSIONS FINALS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	75
6.1.	EN RELACIÓ AMB ELS ESTATS FINANCERS.....	75
6.2.	EN RELACIÓ AMB LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	78
6.3.	EN RELACIÓ AMB LA CONTRACTACIÓ	79
6.4.	EN RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS.....	81
6.5.	SEGUIMENT DE RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS	84
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	87
8.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS.....	91

ABREVIACIONS

ADIF	Administrador de Infraestructuras Ferroviarias
AGE	Administració General de l'Estat
AIE	Agrupació d'interès econòmic
ALSTOM	ALSTOM Transporte, SA
AMTU	Agrupació de municipis titulars de serveis de Transport Urbà de la Regió Metropolitana de Barcelona
ATM	Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità
BBVA	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria
CAF	Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, SA
DGPT	Direcció General de Ports i Transports
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
EMT	Entitat Metropolitana del Transport
FGC	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
FMB	Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA
GTACSA	Gabinet Tècnic d'Auditoria i Consultoria, SA
IGAE	Intervenció General de l'Administració de l'Estat
IMSESO	Instituto de Mayores y Servicios Sociales
IPC	Índex de preus al consum
IVA	Impost sobre el valor afegit
JCCAC	Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya
Me	Milions d'euros
m€	Milers d'euros
MPTA	Milions de pessetes
OTM, SA	Operadora del Tramvia Metropolità, SA
PDI	Pla director d'infraestructures del transport públic col·lectiu 2001-2010
RBS	Royal Bank of Scotland
RENFE	Red Nacional de Ferrocarriles Españoles
RGLCAP	Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques
SEC	Sistema europeu de comptes
STI	Sistema tarifari integrat
TB	Transports de Barcelona, SA
TM, SA	Tramvia Metropolità, SA
TM del Besòs, SA	Tramvia Metropolità del Besòs, SA
TMB	Transports Metropolitans de Barcelona
TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques
TUSGSAL	Transportes Urbanos y Servicios Generales, SAL

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Mandat legal

De conformitat amb la normativa vigent, i per tal de donar compliment a l'article 71 (modificat per la Llei 7/2004, del 16 de juliol) del Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, i al Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes s'emet el present informe de fiscalització relatiu al Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità (d'ara endavant ATM o el Consorci) corresponent als exercicis 2006 i 2007. L'anterior informe de fiscalització de l'ATM emès per aquesta Sindicatura ha estat el referent a l'exercici 2005 (6/2009).

1.1.2. Objecte i abast material

D'acord amb el mandat legal esmentat en l'apartat anterior, la Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització relatiu a l'ATM, l'abast del qual és la fiscalització de la regularitat. Està constituït per:

- a) L'anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera raonable la situació patrimonial i financera del Consorci, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) L'anàlisi de la liquidació pressupostària, així com l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- c) L'anàlisi del compliment de la legalitat aplicable a l'ATM, tant des del punt de vista comptable, fiscal i pressupostari com de funcionament, i especialment en relació amb la contractació.

1.1.3. Abast temporal i metodologia

Aquest informe es refereix als exercicis 2006 i 2007. Per a la revisió de determinats aspectes financers, de legalitat i de funcionament, també ha estat necessari fer referència a exercicis anteriors i posteriors.

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat, en relació, d'una banda, amb la informació recollida en els estats fi-

nancers (Balanç i Compte de pèrdues i guanys) i en les liquidacions pressupostàries i d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades i, d'altra banda, amb el seguiment dels preceptes legals que són d'aplicació. El treball de camp va finalitzar el desembre del 2009.

L'ATM ha sotmès a auditoria financera els seus comptes anuals dels exercicis 2006 i 2007. En l'epígraf 2.2 s'esmenta l'opinió d'auditoria dels informes del Gabinet Tècnic d'Auditoria i Consultoria, SA (GTACSA) referits a aquests exercicis. S'ha tingut accés als treballs i les proves que s'han realitzat per a l'elaboració dels informes i s'han realitzat les proves addicionals que s'han estimat necessàries en relació amb determinats comptes i masses patrimonials del Balanç i del Compte de pèrdues i guanys.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Constitució i naturalesa jurídica

La constitució de l'ATM va tenir lloc el 19 de març del 1997, quan la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Entitat Metropolitana del Transport, com a administracions consorciades, van signar el Conveni de constitució de l'ATM amb una participació del 51%, el 25% i el 24%, respectivament, de la dotació fundacional, que va ser de 95 MPTA. D'acord amb els seus Estatuts,¹ es poden adherir a l'ATM totes les administracions titulars de serveis públics de transports col·lectius, individualment o a través d'entitats que les agrupin i representin, que pertanyin a l'àmbit format per les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

L'ATM es crea com a consorci interadministratiu de caràcter voluntari i per temps indefinit i, a l'empara del que disposa la Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, és una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica i patrimoni propis.

1. Els Estatuts de l'ATM van ser aprovats pel Decret 48/1997, del 18 de febrer. Posteriorment han estat modificats pel Decret 151/2002, del 28 de maig, pel Decret 288/2004, de l'11 de maig, i pel Decret 97/2005, del 31 de maig. La primera modificació correspon, bàsicament, a l'establiment del domicili social, a variacions del nombre de representants del Consell d'Administració i al major detall de certes funcions de planificació d'infraestructures. La segona modificació especifica certes fonts de recursos econòmics (possibles taxes, preus públics, contribucions especials, etc.). La tercera modificació afegeix funcions relacionades amb la mobilitat, i estableix el Consell de Mobilitat de l'ATM com a òrgan de consulta i participació cívica, similar al que fins llavors s'anomenava Ponència d'usuaris i beneficiaris del transport col·lectiu metropolità.

1.2.2. Objecte social i funcions

L'article 3 dels Estatuts estableix que l'ATM té com a objectiu articular la cooperació entre les administracions públiques titulars dels serveis i de les infraestructures del transport públic col·lectiu de l'àrea de Barcelona que en formen part, així com col·laborar amb aquelles altres que, com l'Administració General de l'Estat, hi estan compromeses finançament o són titulars de serveis propis o no traspassats, mitjançant l'elaboració i el seguiment de tots els instruments jurídics, tècnics i financers que es considerin convenients, i, en general, la realització de les funcions que li siguin encomanades per les entitats que la componen.

Les funcions que corresponen a l'ATM, detallades en l'article 4 dels seus Estatuts, es poden agrupar en sis grans línies d'actuació:

- 1) Planificació d'infraestructures i serveis
- 2) Relacions amb els operadors de transport col·lectiu
- 3) Finançament del sistema per les administracions
- 4) Ordenació de tarifes
- 5) Comunicació (difusió, campanyes i publicitat)
- 6) Marc normatiu futur

1.2.3. Activitat de l'ATM

Respecte de les sis línies d'actuació esmentades anteriorment a continuació es presenta una breu aproximació al seu contingut i a la seva evolució o situació en els exercicis 2006 i 2007:

1) Planificació d'infraestructures: Pla director d'infraestructures del transport públic col·lectiu 2001-2010 (PDI)

L'ATM va elaborar el PDI que va ser aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya el 25 de juny del 2002. El PDI preveu les actuacions en infraestructures de transport públic col·lectiu a la Regió Metropolitana de Barcelona. L'execució material de les actuacions es duu a terme sota el control dels corresponents organismes responsables (Direcció General de Ports i Transports (DGPT) en la majoria de casos, Gestió d'Infraestructures, SA en els casos relacionats amb la L9 o també la mateixa ATM en el cas del tramvia). Les actuacions del PDI s'agrupen en tres programes d'actuació:

- Ampliació de xarxa (perllongaments i nous trams de les línies L1, L2, L3, L4 i L5; diferents trams i altres infraestructures i instal·lacions de la L9; i tramvies Diagonal–Baix Llobregat i Glòries–Besòs).

- Modernització i millora (renovacions en estacions i vies del metro; desdoblaments de via, supressió de passos a nivell, allargaments d'andanes, etc. de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya).
- Intercanviadors (Plaça Catalunya, Sagrera i Arc de Triomf a Barcelona, l'Hospitalet-Centre, Martorell-Central, Quatre Camins).

El resum de les principals dades dels programes d'actuació del PDI segons la informació recollida en la Memòria anual d'activitats de l'ATM del 2006 i del 2007, es presenta a continuació:

Principals dades a 31 de desembre del 2006

Programa	Import PDI (a)	Estimació cost total (b)	Import licitació	Import adjudicació	Complementaris	Pendent licitar
Ampliació de xarxa	4.431,90	8.124,20	4.197,10	4.041,10	645,00	3.438,10
Intercanviadors	226,20	326,60	142,00	117,00	3,70	205,90
Modernització i millora	764,80	1.400,40	866,40	761,20	53,20	586,00
Total	5.422,90	9.851,20	5.205,50	4.919,30	701,90	4.230,00

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Memòria d'activitats de l'ATM de l'exercici 2006.

Notes:

- (a) Import PDI és la inversió estimada inicialment en el PDI.
- (b) Estimació cost total és l'estimació, a 31 de desembre del 2006, del cost total de l'obra, obtinguda, segons el seu grau d'avançament, a partir de l'import del projecte, el de licitació o el d'adjudicació i del cost addicional per modificacions, revisió de preus i projectes complementaris. Per tant, aquesta estimació no ha de coincidir forçosament amb la suma de l'import adjudicat i el dels complementaris, modificacions i revisions de preu.

Principals dades a 31 de desembre del 2007

Programa	Import PDI (a)	Estimació cost total (b)	Import licitació	Import adjudicació	Complementaris	Pendent licitar
Ampliació de xarxa	4.431,90	9.394,70	4.673,80	4.479,40	1.959,40	2.955,80
Intercanviadors	226,20	341,30	144,10	119,40	18,60	203,20
Modernització i millora	764,80	1.570,60	988,80	866,80	96,70	607,20
Total	5.422,90	11.306,60	5.806,70	5.465,60	2.074,70	3.766,20

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Memòria d'activitats de l'ATM de l'exercici 2007.

Notes:

- (a) Import PDI és la inversió estimada inicialment en el PDI.
- (b) Estimació cost total és l'estimació, a 31 de desembre del 2007, del cost total de l'obra, obtinguda, segons el seu grau d'avançament, a partir de l'import del projecte, el de licitació o el d'adjudicació i del cost addicional per modificacions, revisió de preus i projectes complementaris. Per tant, aquesta estimació no ha de coincidir forçosament amb la suma de l'import adjudicat i el dels complementaris, modificacions i revisions de preu.

Seguidament es presenta la informació diferenciada, segons el grau d'avançament, entre actuacions finalitzades, en execució, en fase de projecte, o en fase prèvia a la de projecte, pel que fa a les dades a 31 de desembre del 2007.

Actuacions finalitzades

Programa	Import PDI	Estimació cost total	Import obres licitades	Import obres adjudicades	Modificacions, revisions de preus i complementaris	Pendent licitar/ adjudicar
Ampliació de xarxa	446,80	643,70	547,40	547,10	96,60	0,00
Intercanviadors	7,20	12,30	11,80	10,30	2,10	0,00
Modernització i millora	292,00	404,50	383,90	372,70	31,60	0,00
Total	746,00	1.060,50	943,10	930,10	130,30	0,00

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Memòria d'activitats de l'ATM de l'exercici 2007.

Actuacions en execució

Programa	Import PDI	Estimació cost total	Import obres licitades	Import obres adjudicades	Modificacions, revisions de preus i complementaris	Pendent licitar/ adjudicar
Ampliació de xarxa	2.825,60	6.671,60	4.126,40	3.932,40	1.862,90	876,40
Intercanviadors	37,20	147,00	132,20	109,20	16,50	21,40
Modernització i millora	462,00	1.125,00	605,00	494,00	65,00	565,90
Total	3.324,80	7.943,60	4.863,60	4.535,60	1.944,40	1.463,70

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Memòria d'activitats de l'ATM de l'exercici 2007.

Actuacions en projecte

Programa	Import PDI	Estimació cost total	Import obres licitades	Import obres adjudicades	Modificacions, revisions de preus i complementaris	Pendent licitar/ adjudicar
Ampliació de xarxa	1.159,30	2.079,40	0,00	0,00	0,00	2.079,40
Intercanviadors	178,10	208,20	0,00	0,00	0,00	208,20
Modernització i millora	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	1.337,40	2.287,60	0,00	0,00	0,00	2.287,60

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Memòria d'activitats de l'ATM de l'exercici 2007.

Actuacions pendents

Programa	Import PDI	Estimació cost total	Import obres licitades	Import obres adjudicades	Modificacions, revisions de preus i complementaris	Pendent licitar/ adjudicar
Ampliació de xarxa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Intercanviadors	3,70	3,70	0,00	0,00	0,00	3,70
Modernització i millora	11,10	11,10	0,00	0,00	0,00	11,10
Total	14,80	14,80	0,00	0,00	0,00	14,80

Imports en milions d'euros, IVA exclòs.

Font: Memòria d'activitats de l'ATM de l'exercici 2007.

2) Relacions amb els operadors de transport col·lectiu

El contracte programa que cobreix el període 2005-2006 entre l'ATM i l'Administració General de l'Estat es va signar el desembre del 2005. Posteriorment, el juny del 2007 la Comissió de Seguiment del contracte programa va presentar la proposta de liquidació i,

finalment, el març del 2008, l'informe de control de la IGAE, en recull la liquidació definitiva.²

El nou contracte programa ha estat signat el 8 d'abril del 2008 i cobreix el període 2007-2008. En l'epígraf 2.5.2 d'aquest informe es recullen les principals dades del que s'hi preveu.

Els operadors adherits al Sistema tarifari integrat (STI) a finals del 2007 cal diferenciar-los de manera individual o bé en grans grups, de la manera següent: Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA (FMB) amb sis línies ferroviàries; Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) amb dues línies; Rodalies RENFE amb sis línies; Transports de Barcelona, SA (TB) amb cent nou línies d'autobusos; autobusos que són de titularitat de l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT), amb cent una línies d'autobusos urbans i interurbans; autobusos que són de titularitat de la Direcció General de Ports i Transports (DGPT) amb tres-centes sis línies d'autobusos interurbans; autobusos de titularitat municipal amb un total de cent vuit línies.

En els exercicis 2006 i 2007 les incorporacions al sistema integrat més remarcables han estat: en el 2006 els serveis d'autobusos urbans de Castellar del Vallès, Cunit i Vilanova i la Geltrú i, en el 2007, els de Manresa i els d'Hostalets de Pierola.

3) Finançament del sistema per les administracions

Mitjançant el contracte programa amb l'Administració General de l'Estat, els convenis de finançament amb la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Entitat Metropolitana del Transport i els contractes programa amb els operadors FGC i TMB (que inclou TB i FMB), el Consorci exerceix la funció de ròtula financera del sistema de transport públic col·lectiu. Aquesta funció consisteix a recollir les aportacions de l'Administració General de l'Estat i de les administracions consorciades i distribuir-les als operadors, principalment, per eixugar els seus dèficits d'explotació, amortitzar el seu endeutament i finançar les seves inversions de manteniment. Com ja s'ha esmentat en l'anterior punt 2, el contracte programa per al període 2005-2006 es va formalitzar el desembre del 2005, mentre que el contracte programa per al període 2007-2008, és de l'abril del 2008.

4) Ordenació de tarifes

L'ATM té la titularitat dels ingressos de tarifes per títols integrats del STI i en fa el repartiment entre els operadors mitjançant la Cambra de Distribució dels Ingressos i d'acord

2. En l'informe de la Sindicatura de Comptes referent a l'exercici 2005, concretament en l'epígraf 2.6 es va incloure l'anàlisi de les principals dades de la proposta de liquidació de juny del 2007, mentre que la liquidació definitiva, de març del 2008, s'analitza en l'epígraf 2.5.1 d'aquest informe.

amb el Reglament de la Mesa de la Cambra,³ aprovat el 7 d'abril del 2003 i actualitzat el 31 de març del 2004 i el 15 de març del 2007. Això permet fer de manera àgil una liquidació mensual dels saldos dels operadors i les entitats implicades. L'ATM també elabora i aprova el marc de tarifes comú i defineix el grau de cobertura dels costos per ingressos de tarifes.

Pel que fa als ingressos distribuïts durant el 2006 i el 2007, segons informació dels documents de l'ATM STI Tancament 2006 i STI Tancament 2007, han estat de 331,63 M€ i de 352,67 M€, respectivament. Aquests imports corresponen a un total de validacions en títols integrats de 644.655.435, el 2006, i de 662.926.964, el 2007. Les validacions del 2006 han suposat un increment del 3,0% respecte de les validacions del 2005, que van ser de 626.067.421, mentre que l'increment de les validacions del 2007 respecte del 2006 ha estat del 2,8%.

5) Comunicació

L'ATM té la funció de comunicació i atenció al ciutadà. Dins aquesta activitat cal destacar les actuacions referents al Centre d'informació TransMet, que ofereix informació en temps real de l'estat de la xarxa de transport públic de la Regió Metropolitana de Barcelona mitjançant espais informatius concertats amb diferents emissores de ràdio.

6) Marc normatiu futur

L'ATM elabora estudis i propostes d'adaptació del marc normatiu per a les administracions consorciades, per tal que puguin exercir les seves competències.

1.2.4. Òrgans de govern i estructura organitzativa

L'article 5 dels Estatuts de l'ATM estableix que els òrgans que regeixen el Consorci són el Consell d'Administració, el president i el director general.

Seguidament s'indiquen els membres que d'acord amb la composició del Consell d'Administració prevista en l'article 6 dels Estatuts de l'ATM, el formen a 31 de desembre del 2007, i es fa referència a les diferents variacions al llarg dels exercicis 2006 i 2007:

3. L'ATM va crear el Comitè de Seguiment de la Integració Tarifària (CSIT) format per representants de les administracions, dels operadors implicats i de la mateixa ATM, com a suport tècnic per al seguiment de la integració tarifària dins del seu àmbit de gestió. El fet que hi hagi títols venuts per una entitat i/o un operador que es poden utilitzar en els altres operadors integrats i que un viatge pugui fer-se fent ús d'una cadena modal, implica que l'ATM ho hagi de gestionar centralitzadament mitjançant el procés de Cambra de Distribució dels Ingressos dels diferents títols de transport segons la seva utilització. El CSIT té delegades en el grup específic Mesa de la Cambra les funcions referides a tota la possible casuística que es generi en el procés de repartiment d'ingressos de la Cambra. La Mesa de la Cambra la componen aquells membres del CSIT que són representants dels operadors implicats o representants de l'ATM.

- President: Joaquim Nadal i Farreras, conseller de Política Territorial i Obres Públiques.
- Vicepresident primer: Ramon Garcia-Bragado i Acín, quart tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, en substitució, des del 26 d'octubre del 2007, de Xavier Casas i Masjoan.
- Vicepresident segon: Antoni Poveda i Zapata, president de l'Entitat Metropolitana del Transport, en substitució, des del 20 de setembre del 2007, de Maite Arqué i Ferrer.
- Vuit vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:
 - Manel Villalante i Llauredó, director general de transport terrestre del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, en substitució, des del 6 de febrer del 2007, d'Esteve Tomàs i Torrens.
 - Jordi Follia i Alsina, director general de carreteres del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
 - Manel Nadal i Farreras, secretari per a la mobilitat del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
 - Oriol Nel·lo i Colom, secretari per a la planificació territorial del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
 - Martí Carnicer i Vidal, secretari general del Departament d'Economia i Finances.
 - Eduard Pallejà i Sedó, secretari general del Departament de Medi Ambient i Habitatge, en substitució, des del 6 de febrer del 2007, de Ricard Fernández i Ontiveros.
 - Matilde Sala i Manuel, directora de serveis del Departament de Benestar i Família, en substitució, des del 6 de febrer del 2007, de Maria Montserrat Baig i Nogués que des del 17 d'octubre del 2006 substituïa Jordi Cots i Domínguez.
 - Esteve Tomàs i Torrens, director del programa per a la mobilitat i grans infraestructures del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, en substitució, des del 6 de febrer del 2007, de Miquel Àngel Dombriz i Lozano.
- Cinc vocals en representació de les administracions locals fundadores, designades de comú acord entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Entitat Metropolitana del Transport:
 - Assumpta Escarp i Gibert, regidora coordinadora de l'àrea de prevenció, seguretat i mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, en substitució, des del 26 d'octubre del 2007, de Ferran Julian i González que des del 29 de setembre del 2006 substituïa Jordi Hereu i Boher.
 - Jordi Portabella i Calvete, president del grup municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya a l'Ajuntament de Barcelona.
 - Ramón Seró i Esteve, director general de l'ATM.
 - Antonio Balmon Arévalo, alcalde de Cornellà de Llobregat, en substitució, des del 26 de juliol del 2007, de Dídac Pestaña i Rodríguez, alcalde de Gavà.
 - Lluís Tejedor i Ballesteros, alcalde del Prat de Llobregat.

- Dos vocals en representació de l'Agrupació de Municipis Titulars de Serveis de Transport Urbà de la Regió Metropolitana de Barcelona (AMTU):
 - Josep Mayoral i Antigas, president de l'AMTU.
 - Lluïsa Melgares Aguirre, vicepresidenta de l'AMTU, en substitució, des del 5 d'octubre del 2007, de Maria Costa i Soler.
- Dos vocals observadors, amb veu però sense vot, designats per l'Administració General de l'Estat:
 - José Luis Garcia Marbán, director de l'Àrea Funcional de Foment de la Delegació del Govern central a Catalunya del Ministeri de Foment.
 - Àngel Rodríguez González, subdirector general de planejament i coordinació territorial del Ministeri de Foment.
- Secretària: Carme Sardà i Vilardaga, secretària general de l'ATM.

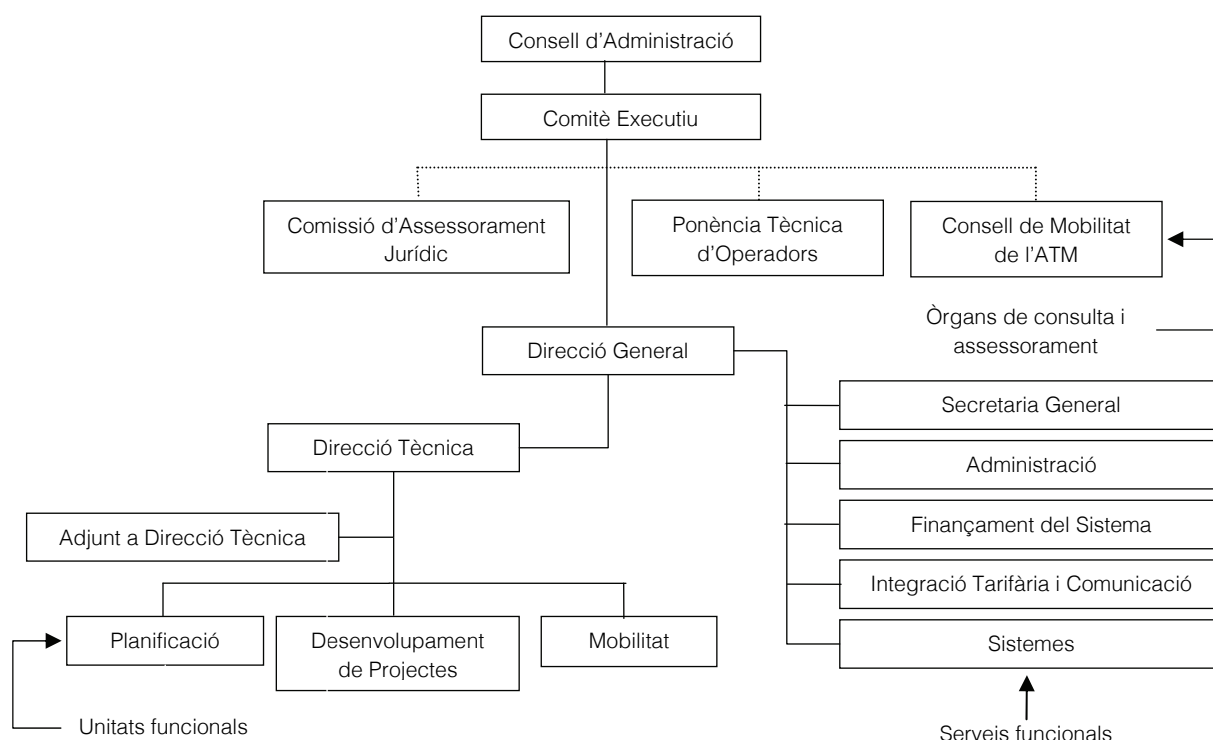
En l'article 5 dels Estatuts de l'ATM es preveu que el Consell d'Administració pugui crear un Comitè Executiu, com a òrgan més reduït de direcció, al qual pot delegar les atribucions que consideri oportunes. A més, també estableix l'existència de tres òrgans consultius: la Ponència d'Usuaris i Beneficiaris del Transport Col·lectiu Metropolità (que ha passat a anomenar-se Consell de Mobilitat de l'ATM), la Ponència Tècnica d'Operadors de Transport Col·lectiu Metropolità i la Comissió d'Assessorament Jurídic.

Addicionalment, el Consell d'Administració, fent ús de les seves competències, va acordar crear altres òrgans de consulta i assessorament. Així, es van crear la Comissió Tècnica i la Comissió Econòmica, per Acord del Consell d'Administració del 16 de novembre del 1998, i la Comissió de Seguiment de la Integració Tarifària, per Acord del Consell d'Administració del 27 d'abril del 2000. Després de diversos exercicis en què van estar vigents aquestes comissions, a finals del 2005 es va acordar anul·lar-les.

L'ATM integra en la seva organització executiva una Secretaria General, la persona responsable de la qual actua com a secretària del Consell d'Administració.

Després de diverses variacions a finals del 2005, amb canvis de tipus organitzatiu i de denominació en determinades unitats i serveis, aquesta organització s'articula amb una estructura funcional encapçalada per la Direcció General, de la qual depenen, d'una banda, la Direcció Tècnica, que integra tres unitats funcionals (Planificació, Desenvolupament de Projectes i Mobilitat) i, d'altra banda, cinc serveis funcionals (Secretaria General, Administració, Finançament del Sistema, Integració Tarifària i Comunicació i Sistemes).

L'organigrama que es desprèn de l'organització i de l'estructura esmentats és el següent:

1.2.5. Normativa aplicable

La normativa directament aplicable a l'ATM és la següent:

- Llei 20/2005, del 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2006.
- Llei 4/2007, del 4 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2007.
- Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP) i Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament de la Llei de contractes de les administracions públiques.
- Decret 48/1997, del 18 de febrer, pel qual s'aprova la constitució i els Estatuts (modificats pel Decret 151/2002, del 28 de maig, pel Decret 288/2004, de l'11 de maig i pel Decret 97/2005, del 31 de maig) del Consorci autonòmic per a la coordinació del sistema metropolità de transport públic de l'àrea de Barcelona, Autoritat del Transport Metropolità.
- Reglament de règim interior de l'ATM, aprovat per Acord del Consell d'Administració de l'ATM del 26 de març del 1998.

L'ATM es regeix, supletòriament, per les lleis estatals 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i 7/1985,

del 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local,⁴ així com per les lleis de Catalunya 13/1989, del 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, 7/1987, del 4 d'abril, reguladora de les actuacions públiques especials en la conurbació de Barcelona i en les comarques compreses dins la seva zona d'influència directa, i 8/1987, del 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya, i les disposicions que les despleguen.

Quant al règim comptable, l'article 7 del Reglament de règim interior de l'ATM estableix que el Consorci se sotmet al règim de comptabilitat pública, sense fer-ne però cap altra especificació. En els Estatuts de l'ATM tampoc no es determina quin règim de comptabilitat ha d'aplicar. Des de la seva creació, i fins a l'exercici 2005, l'ATM aplicava les normes de comptabilitat de l'Administració local i la Sindicatura, com s'havia remarcat en els informes d'exercici anteriors, recomanava seguir el Pla general de comptabilitat de la Generalitat de Catalunya (PGCGC). Des de l'1 de gener del 2006, l'ATM ja aplica el PGCGC.

2. ESTATS FINANCERS

2.1. INTRODUCCIÓ

La fiscalització dels Estats financers de l'ATM ha consistit en una revisió de les diferents masses patrimonials i els comptes que componen el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys. S'ha posat especial èmfasi en certs aspectes que la Sindicatura de Comptes ha considerat fonamentals per la materialitat dels seus imports, pels conceptes que recullen o pel risc d'auditoria que suposen.

La fiscalització esmentada ha comportat que es revisin alhora aspectes economicofinancers i comptables i aspectes de procediment i de legalitat.

2.2. INFORMES D'AUDITORIA

Els comptes anuals de l'ATM han estat objecte d'auditoria externa per part de GTACSA. S'ha disposat dels informes de data 19 de març del 2007 sobre els comptes anuals de l'ATM corresponents a l'exercici 2006, i de data 12 de març del 2008 sobre els comptes anuals de l'ATM corresponents a l'exercici 2007. Tots dos informes presenten opinions favorables sense excepció.

2.3. ANÀLISI DEL BALANÇ

A continuació es presenten el Balanç a 31 de desembre del 2006 i a 31 de desembre del 2007 juntament amb el Balanç a 31 de desembre del 2005 a efectes comparatius.

4. La Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, han estat parcialment modificades per la Llei 57/2003, del 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local.

Balanç a 31 de desembre del 2006 i del 2007

Actiu	31.12.2005	31.12.2006	Variació 2005-2006 *	Variació % *	31.12.2007	Variació 2006-2007 *	Variació % *
Inversions en infr. i béns destinats a l'ús general	3.594.714	3.863.563	268.849	7,5	3.863.563	0	0
Immobilitzat immaterial	98.595	97.238	(1.357)	(1,4)	88.459	(8.779)	(9,0)
Programari	1.246.157	1.299.614	53.457	4,3	1.312.100	12.486	1,0
Altres immobilitzats immaterials	22.927	22.927	0	0	22.927	0	0
(-) Amortització acum. immobilitzat immaterial	1.170.489	1.225.303	54.814	4,7	1.246.568	21.265	1,7
Immobilitzat material	4.442.142	3.564.533	(877.609)	(19,7)	3.394.686	(169.847)	(4,8)
Construccions	309.882	309.882	0	0	309.882	0	0
Maquinària, instal·lacions i estris	80.512	84.403	3.891	4,8	95.728	11.325	13,4
Mobiliari	89.479	92.322	2.843	3,2	102.235	9.913	10,7
Equips per a processos d'informació	550.340	641.952	91.612	16,6	700.534	58.582	9,1
Instal·lacions complexes especialitzades	6.801.571	6.801.571	0	0	7.362.545	560.974	8,2
(-) Amortització acum. immobilitzat material	3.389.642	4.365.597	975.955	28,3	5.176.238	810.641	18,6
Immobilitzat financer	194.925.460	146.201.710	(48.723.750)	(25,0)	97.478.710	(48.723.000)	(33,3)
Accions sense cotització oficial	30.000	30.000	0	0	30.000	0	0
Ingressos diferits a llarg termini	194.895.460	146.171.710	(48.723.750)	(25,0)	97.448.710	(48.723.000)	(33,3)
Deutors	22.960.154	81.055.933	58.095.779	253,0	99.873.054	18.817.121	23,2
Deutors per drets reconeguts pressupost corrent	15.853.401	75.190.612	59.337.211	374,3	94.469.049	19.278.437	25,6
Deutors per drets reconeguts pressupost tancat	16.400	416.401	400.001	(b)	14.581	(401.820)	(96,5)
Hisenda pública, deutora per IVA	7.050.200	5.394.457	(1.655.743)	(23,5)	5.319.587	(74.870)	(1,4)
Altres deutors no pressupostaris	40.153	54.463	14.310	35,6	69.837	15.374	28,2
Comptes financers	92.036.973	14.360.761	(77.676.212)	(84,4)	6.971.559	(7.389.202)	(51,5)
Fiances a curt termini	21.189	21.189	0	0	21.189	0	0
Bancs i institucions de crèdit	92.015.784	14.339.572	(77.676.212)	(84,4)	6.950.370	(7.389.202)	(51,5)
Ajustaments per periodificació. Ingressos diferits	4.978.262	5.678.600	700.338	14,1	6.191.120	512.520	9,0
Total actiu	323.036.300	254.822.338	(68.213.962)	(21,1)	217.861.151	(36.961.187)	(14,5)

Passiu	31.12.2005	31.12.2006	Variació 2005-2006*	Variació % *	31.12.2007	Variació 2006-2007*	Variació % *
Patrimoni i reserves	8.204.789	9.657.447	1.452.658	17,7	12.254.959	2.597.512	26,9
Patrimoni	6.687.388	8.204.789	1.517.401	22,7	9.657.447	1.452.658	17,7
Resultat de l'exercici	1.517.401	1.452.658	(64.743)	(4,3)	2.597.512	1.144.854	78,8
Subvencions de capital	7.586.011	7.051.933	(534.078)	(7,0)	6.462.273	(589.660)	(8,4)
Del sector estatal	7.347.766	7.019.485	(328.281)	(4,5)	6.462.273	(557.212)	(7,9)
De comunitats autònomes	238.245	32.448	(205.797)	(86,4)	0	(32.448)	(100,0)
Deutes a llarg termini	194.895.000	146.171.250	(48.723.750)	(25,0)	97.447.500	(48.723.750)	(33,3)
Préstecs a llarg termini fora del sector públic	194.895.000	146.171.250	(48.723.750)	(25,0)	97.447.500	(48.723.750)	(33,3)
Deutes a curt termini	83.858.277	63.610.908	(20.247.369)	(24,1)	83.245.676	19.634.768	30,9
Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats	77.281.407	59.356.725	(17.924.682)	(23,2)	76.348.011	16.991.286	28,6
Hisenda pública, creditora conceptes fiscals	27.354	29.265	1.911	7,0	36.545	7.280	24,9
Seguretat Social, creditora	4.412	4.856	444	10,1	4.966	110	2,3
Altres creditors no pressupostaris	287.594	886.328	598.734	208,2	666.525	(219.803)	(24,8)
Fiances a curt termini	29.497	27.941	(1.556)	(5,3)	32.698	4.757	17,0
Operadors per integració tarifària	6.228.013	3.305.793	(2.922.220)	(46,9)	6.156.931	2.851.138	86,2
Ajustaments per periodificació	28.492.223	28.330.800	(161.423)	(0,6)	18.450.743	(9.880.057)	(34,9)
Despeses diferides	6.893.372	6.987.847	94.475	1,4	7.568.430	580.583	8,3
Ingressos avançats	21.598.851	21.342.953	(255.898)	(1,2)	10.882.313	(10.460.640)	(49,0)
Total passiu	323.036.300	254.822.338	(68.213.962)	(21,1)	217.861.151	(36.961.187)	(14,5)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals presentats per l'ATM.

* El Balanç presentat per l'ATM no recull les columnes de variacions, però s'hi han afegit per tal de facilitar el seguiment dels comentaris de fiscalització.

2.3.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Balanç

Els totals dels actius i dels passius decreixen en 68,21 M€ entre el 31 desembre del 2005 i el 31 de desembre del 2006, i en 36,96 M€ entre el 31 desembre del 2006 i el 31 de desembre del 2007. En termes percentuals aquests decrements representen el 21,1% i el 14,5%, respectivament.

Seguidament s'analitzen les variacions més significatives que expliquen l'evolució de l'actiu i del passiu del Balanç en els exercicis 2006 i 2007.

Actiu

L'evolució de l'actiu en el 2006 i en el 2007 s'explica, fonamentalment, per l'evolució a la baixa de l'Immobilitzat financer i dels Comptes financers, evolució parcialment compensada pels increments en els saldos de Deutors.

Immobilitzat financer

El decrement de l'Immobilitzat financer, tant en el 2006 com en el 2007, és de 48,72 M€, i es produeix en el compte Ingressos diferits a llarg termini.

Aquest compte, com ja s'ha esmentat en informes d'exercicis anteriors, inclou les anualitats que les administracions públiques han d'aportar a l'ATM entre els exercicis 2006 i 2009 per tal de fer front a la insuficiència de les aportacions de les administracions respecte de les necessitats dels operadors del transport públic en relació amb el contracte programa del període 2002-2004. Això, segons el calendari següent:

Administració	2006	2007	2008	2009	Total
Administració General de l'Estat	18.590	18.590	18.591	18.591	74.362
Generalitat de Catalunya	23.084	23.084	23.084	23.084	92.336
Ajuntament de Barcelona	4.331	4.331	4.332	4.332	17.326
Entitat Metropolitana del Transport	2.717	2.718	2.718	2.718	10.871
Totals	48.722	48.723	48.725	48.725	194.895

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes del contracte programa 2002-2004.

Nota: Els imports no incorporen el cost financer de l'endeutament que ha hagut de formalitzar l'ATM per poder finançar les necessitats dels operadors. Aquest cost financer s'inclourà com a més despesa que es finançarà amb els recursos que les administracions públiques aportaran d'acord amb els contractes programa que abastin els exercicis 2006 a 2009.

En l'exercici 2005 va comptabilitzar-se el total d'aquest saldo deutor de 194,90 M€ a cobrar a llarg termini. Com a conseqüència del cobrament de les anualitats del 2006 i del 2007, el

saldo deutor del compte ha disminuït en 48,72 M€ en cadascun dels exercicis, fet que explica que, a 31 de desembre del 2007, el saldo sigui de 97,45 M€.

Comptes financers

El principal decrement dels saldos d'actiu a 31 de desembre del 2006 s'observa en el compte Bancs i institucions de crèdit que, respecte del saldo de 31 de desembre del 2005, es redueix en 77,68 M€. El mateix compte a 31 de desembre del 2007 presenta un saldo que, respecte del de 31 de desembre del 2006, també suposa un decrement significatiu, tot i que molt inferior a l'esmentat, en concret, de 7,39 M€.

El decrement de 77,68 M€ s'explica per l'important saldo de 92,02 M€ que, de manera puntual, s'havia acumulat a 31 de desembre del 2005. L'acumulació a aquella data es va produir perquè l'Administració General de l'Estat (AGE) va fer l'aportació del total de l'anualitat del 2005 del contracte programa 2005-2006, de 117,95 M€, en un ingrés en compte bancari de l'ATM de 30 de desembre del 2005. Normalment, les administracions acostumen a fer aportacions mensuals al llarg de l'exercici que totalitzen l'import anual a aportar.

Així, l'acumulació o no de saldos en els comptes bancaris a final de cada exercici depèn fonamentalment, de com les administracions públiques fan les aportacions a l'ATM, sobretot de les aportacions que puguin fer en els darrers dies de l'any. Per tant, això manté un paral·lelisme amb l'evolució dels saldos de Deutors d'aquestes administracions públiques a final de cada exercici.

Deutors

En la línia del que s'ha comentat en relació amb el compte Bancs i institucions de crèdit, l'evolució que a final de cada exercici presenten els saldos de Deutors depèn fonamentalment, de si els darrers dies de l'exercici les administracions públiques concentren o no una part important de la seva aportació anual a l'ATM o de si en queden parts pendents de cobrament.

Així, a 31 de desembre del 2005, el saldo de Deutors, 22,96 M€, ja no recollia l'aportació que, com s'ha comentat abans, l'AGE va fer efectiva els darrers dies de l'any. Per contra, a 31 de desembre del 2006 i a 31 de desembre del 2007, el saldo de Deutors, 81,06 M€ i 99,87 M€, respectivament, presenta una concentració significativament superior a la del tancament de l'exercici 2005. Aquesta concentració s'explica pels imports que algunes de les administracions públiques tenen pendents de fer efectius a l'ATM a final de l'exercici, en relació amb les aportacions anuals previstes en el contracte programa vigent. Aquesta evolució es detalla següidament:

Deutors	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Generalitat de Catalunya – Aportacions contracte programa	12.390	74.665	86.475
Ajuntament de Barcelona – Aportacions contracte programa	2.978	0	4.384
Resta de saldos deutors	7.592	6.391	9.014
Total Deutors	22.960	81.056	99.873

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Passiu

L'evolució del passiu en el 2006 i en el 2007 s'explica, fonamentalment, per l'evolució a la baixa dels Deutes a llarg termini, per l'evolució dels Deutes a curt termini i, en el 2007 també, encara que en menor mesura, pel decrement dels Ajustaments per periodificació.

Deutes a llarg termini

Com a conseqüència de les insuficients aportacions de les administracions públiques respecte de les necessitats dels operadors de transport en relació amb el contracte programa 2002-2004 (fet comentat abans en l'anàlisi d'evolució de l'Immobilitzat financer) l'ATM, per finançar-les, el febrer del 2005 va formalitzar amb el Royal Bank of Scotland (RBS), un préstec a llarg termini del qual va disposar de la quantitat de 194,90 M€. L'ATM cancel·la aquest endeutament a mesura que les administracions van fent efectives les aportacions que, d'acord amb el calendari abans detallat, han de fer entre 2006 i 2009. La cancel·lació dels exercicis 2006 i 2007, per 48,72 M€ cada any, ha fet que, a 31 de desembre del 2007, el saldo dels Deutes a llarg termini sigui de 97,45 M€.

Deutes a curt termini

A 31 de desembre del 2006, el conjunt dels Deutes a curt termini presentaven un saldo de 63,61 M€ que, respecte de l'existent a 31 de desembre del 2005, 83,86 M€, va suposar un decrement significatiu, de 20,25 M€. El saldo a 31 de desembre del 2007, 83,25 M€, va tornar a nivells similars als de 31 de desembre del 2005. S'observa que aquesta evolució es concentra en el compte Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats així com en el compte Operadors per integració tarifària, d'acord amb els comentaris següents:

- L'evolució dels Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats s'explica, fonamentalment, pels saldos pendents de pagar a dos dels principals operadors de transport, TMB i FGC. Aquests saldos a final d'exercici corresponen a les mensua-

litats que l'ATM té pendents de pagar als operadors en relació amb els imports totals anuals del contracte programa vigent, així com a imports pendents de liquidar de contractes programa anteriors, d'acord amb el detall següent:

Creditors per obligacions reconegudes i per pagaments ordenats

Creditors	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
TMB	54.867	36.240	54.075
3 mensualitats 2005	49.877	2 mensualitats 2006 36.240	2 mensualitats 2007 34.747
Liquidació pendent CP* 2002-2004	4.990		Liquidació pendent CP* 2005-2006 19.328
FGC	9.777	12.270	11.326
2 mensualitats 2005	8.223	2 mensualitats 2006 12.270	2 mensualitats 2007 8.210
Liquidació pendent CP* 2002-2004	1.554		Liquidació pendent CP* 2005-2006 3.116
Resta de creditors	12.637	10.847	10.947
Total	77.281	59.357	76.348

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

* CP: Contracte programa.

- L'evolució del compte Operadors per integració tarifària pot presentar variacions més o menys significatives entre el saldo a tancament d'un exercici i el del tancament de l'exercici següent i té a veure amb fets puntuals de finals de cadascun dels exercicis. Això és així perquè si bé hi ha prefixats uns terminis per pagar als operadors, aquests finalment poden allargar-se o escurçar-se a final de cada exercici, fet que, a més, és molt variable. El saldo global creditor que presenta el compte es compon del conjunt de saldos deutors o bé creditors⁵ que resulten del procediment operatiu del STI amb els diferents operadors i comercialitzadors. Seguidament es presenta l'evolució del saldo dels principals operadors i comercialitzadors a tancament dels exercicis 2005, 2006 i 2007.

5. Tenint en compte que els ingressos per la venda de títols integrats són de titularitat de l'ATM, els saldos d'aquest compte amb les empreses comercialitzadores (Logista, SA, Comercial de Servicios y Quinielas o la Caixa-Servicaixa) són a cobrar. Pel que fa als operadors, en el cas dels operadors d'autobusos que no venen títols integrats o bé els venen únicament en estacions o en les seves oficines d'atenció a l'usuari, s'acostumen a generar liquidacions amb saldos creditors per a l'ATM, ja que les validacions dels viatgers superen les vendes; en el cas dels operadors ferroviaris -FMB (que forma part de TMB), FGC, RENFE-, que són els operadors que concentren majors nivells de vendes de títols integrats, poden resultar liquidacions amb saldos deutors o creditors en funció dels volums de venda de títols integrats respecte del volum de validacions de viatgers.

Deutes a curt termini, operadors per integració tarifària

Operador o comercialitzador	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
TMB	8.667	7.641	4.449
FGC	499	317	130
RENFE	(2.564)	(5.426)	(455)
TUSGSAL	318	861	912
Martí Renom - Marfina Bus, SA (Grup Sarbus)	159	420	235
Mohn, SL	250	291	402
Empresa Casas, SA	111	85	475
OTM, SA (Trambaix)	158	190	192
TM del Besòs, SA (Trambesòs)	39	48	48
Logista, SA	(1.687)	(1.381)	(1.900)
Comercial de Servicios y Quinielas, SL	(756)	(1.270)	(614)
La Caixa – Servicaixa	(281)	(280)	(153)
Altres operadors i comercialitzadors	1.315	1.810	2.436
Total	6.228	3.306	6.157

Imports en milers d'euros. Els imports en negatiu representen, en aquest cas, saldos deutors.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Ajustaments per periodificació

El decrement del saldo del passiu a 31 de desembre del 2007 respecte del de 31 de desembre del 2006 també té com a component significatiu el decrement de 10,46 M€ dels Ingressos avançats que formen part dels Ajustaments per periodificació del passiu.

Els ingressos avançats són recursos pendents de ser aplicats que es mantenen amb saldos similars al tancament dels exercicis 2005 i 2006. Durant el 2007 s'ha aplicat una part d'aquests recursos, entre els quals cal destacar un import de 5,14 M€ que constava com a pendent d'aplicar al tancament dels exercicis 2005 i 2006. Aquest import correspon a recursos obtinguts en concepte de reintegraments d'Hisenda per la regularització d'IVA suportat en relació amb les tarifes tècniques pagades als operadors dels dos sistemes tramviaris. També cal remarcar l'aplicació en el 2007 de 4,75 M€ que corresponien a transferències rebudes de les administracions en relació amb el contracte programa 2005-2006.

2.3.2. Observacions al Balanç resultants de la fiscalització

De la fiscalització dels comptes anuals dels exercicis 2006 i 2007 han resultat observacions relacionades amb diverses partides de l'actiu i del passiu, que es recullen seguidament.

Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general i Subvencions de capital

Aquest immobilitzat va ser objecte específic de seguiment en els informes de la Sindicatura de Comptes corresponents a exercicis anteriors. Les inversions corresponen a les obres

de l'empresa adjudicatària Tramvia Metropolità, SA (TM, SA) per a la construcció d'un pas sota l'autopista A-2 per permetre la circulació del Tramvia Diagonal - Baix Llobregat (Trambaix). Aquesta part de l'obra del Trambaix, amb un cost total previst de 3,91 M€, està finançada pel Ministeri de Foment mitjançant un conveni concret formalitzat el 8 de maig del 2002. Les previsions també estableixen la fi de les obres a mitjan 2005.

El Ministeri de Foment, mitjançant l'esmentat conveni, va cedir als diferents ajuntaments la titularitat dels trams de l'antiga carretera N-340 al llarg dels corresponents termes municipals. En el mateix conveni els ajuntaments acceptaven la cessió. També, per mitjà del conveni, el Ministeri de Foment encomanava a l'ATM la gestió de les obres.

De l'anàlisi i del seguiment de les certificacions i de les factures es desprèn que, l'abril del 2006, l'ATM havia pagat el darrer import referent a aquestes obres: 0,27 M€. Amb això les obres van ser finalitzades per un cost acumulat total de 3,86 M€.

En el conveni s'establia que les obres, un cop executades, havien de ser cedides a tots els efectes als diversos ajuntaments. Per aquest motiu l'ATM ha mantingut classificat el cost de l'obra com una inversió a destinada a l'ús general. Atès que les obres van finalitzar en el 2006, l'ATM hauria de procedir a la seva cessió efectiva. La formalització de la cessió haurà de suposar la baixa dels 3,86 M€ que consten en l'actiu com a Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general, així com de la corresponent contrapartida de passiu imputada pel mateix import dins de Subvencions de capital.

Immobilitzat financer per Ingressos diferits a llarg termini i Deutes a llarg termini

Pel que fa a l'Immobilitzat financer, concretament a Ingressos diferits a llarg termini, en l'exercici 2005, es van activar, els imports a cobrar de les administracions públiques entre els exercicis 2006 i 2009 per tal de fer front, com s'ha dit abans, a la insuficiència de les aportacions de les administracions en relació amb el contracte programa 2002-2004. També, s'ha comentat que, per a finançar les necessitats dels operadors no cobertes amb les aportacions de les administracions, l'ATM va haver de formalitzar un préstec a llarg termini amb el RBS que va comptabilitzar en Deutes a llarg termini.

La primera anualitat a cobrar de les administracions i a pagar a l'entitat financera ha estat la de l'exercici 2006. Tal com es va recomanar en relació amb el tancament de l'exercici 2005, l'ATM hauria d'haver comptabilitzat, a 31 de desembre del 2006 i a 31 de desembre del 2007, de manera diferenciada, l'anualitat de 48,72 M€ que al tancament de cada exercici venç a curt termini. Així, els 48,72 M€ haurien de constar, en l'actiu, com a Ingrés diferit a curt termini (dins de Deutors o d'Ajustaments per periodificació de l'actiu) i no com a Immobilitzat financer, i en el passiu, com a Deutes a curt termini i no com a Deutes a llarg termini. Per tant, l'import que hauria de constar en l'Immobilitzat financer i en Deutes a llarg termini hauria d'haver estat, a 31 de desembre del 2006, de 97,45 M€ i no de 146,17 M€, i a 31 de desembre del 2007, de 48,73 M€ i no de 97,45 M€.

A més d'aquesta reclassificació d'anualitats entre el curt i el llarg termini, en relació amb els imports pendents de cobrar de les administracions, cal remarcar, el fet posterior que es recull seguidament:

Respecte de l'anualitat del 2008 la Generalitat de Catalunya no ha consignat en els pressupostos per al 2008 la seva part, 23,08 M€. Per això, en la Memòria de l'exercici 2007 l'ATM ja fa constar: *"...en el seu moment, haurà d'arbitrar els mecanismes financers necessaris per a la seva cobertura fins que la Generalitat de Catalunya els materialitzi"*. Com a conseqüència que la Generalitat de Catalunya no ha fet l'esmentada aportació, el desembre del 2008, prèvia autorització per Acord de Govern del 18 de novembre del 2008, l'ATM ha formalitzat dues pòlisses de crèdit en compte corrent amb venciment a divuit mesos, una amb el BBVA i l'altra amb la Caixa, d'11,54 M€ cadascuna.

Immobilitzat financer per Accions sense cotització oficial

Les Accions sense cotització oficial que consten en l'actiu de l'ATM corresponen a la participació que manté en l'empresa Sermetra, SL.⁶

En l'informe de l'ATM corresponent a l'exercici 2005 es va remarcar que dels comptes anuals auditats de Sermetra, SL es despenia una pèrdua acumulada a 31 de desembre del 2005 de 12.870 €. Els comptes anuals auditats de l'empresa participada presenten pèrdues, en l'exercici 2006, mentre que en el 2007 presenten beneficis. Això, fa que les pèrdues acumulades a 31 de desembre del 2006 siguin de 13.304 € i, a 31 de desembre del 2007, de 9.280 €. Donat que la participació en Sermetra, SL és del 50%, l'ATM hauria d'haver dotat una provisió de 6.652 € en l'exercici 2006, o bé de 4.640 € en l'exercici 2007, amb la qual cosa s'hauria reduït el valor activat de les accions i augmentat la despesa.⁷

2.4. ANÀLISI DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

A continuació es presenta el Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2006 i 2007. A efectes comparatius es presenta també el de l'exercici 2005.

6. L'ATM i Busmet Serveis SL (empresa que aglutina la majoria dels operadors d'autobusos integrats tarifàriament) van constituir Sermetra, SL el 19 juny del 2003 amb un capital social de 60.000 €, totalment subscrit i desemborsat pels dos únics socis al 50%. Es va inscriure en el Registre Mercantil el juliol del 2004 i va iniciar les seves activitats l'exercici 2005. L'objecte social de Sermetra, SL és la gestió i el manteniment dels sistemes d'integració tarifària, dels sistemes d'ajut a l'explotació (SAE) d'aquest àmbit, del lloguer d'infraestructures comunes que es requereixi i dels treballs derivats de l'evolució d'aquests sistemes.

7. Per a l'exercici 2005 la quantificació de la Sindicatura de Comptes de la dotació a la provisió per corregir la valoració de la participació de l'ATM a Sermetra, SL va ser de 6.435 €. Aquesta dotació hauria d'haver suposat despesa de l'exercici 2005. Per tant, de la correcció valorativa quantificada per al 2006, 6.652 €, sols la diferència de 217 € correspondria a despesa del 2006. La correcció valorativa del 2007, quantificada en 4.640 €, correspondria a despeses d'exercicis anteriors.

Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2006 i 2007

	2005	2006	Variació 2005-2006 (a)	Variació % (a)	2007	Variació 2006-2007 (a)	Variació % (a)
Ingressos d'explotació	764.986.678	836.103.193	71.116.515	9,3	937.719.060	101.615.867	12,2
Vendes per serveis	340.613.401	380.445.003	39.831.602	11,7	419.310.720	38.865.717	10,2
D'organismes autònoms administratius	344	0	(344)	(100,0)	0	0	-
Transferències de l'Admin. General de l'Estat	118.965.405	136.259.766	17.294.361	14,5	148.699.795	12.440.029	9,1
Transferències de comunitats autònomes	150.554.685	157.716.742	7.162.057	4,8	185.535.393	27.818.651	17,6
Transferències d'entitats locals	120.999.892	126.999.450	5.999.558	4,9	144.178.752	17.179.302	13,5
Altres transferències	107.929	333.121	225.192	208,6	423.972	90.851	27,3
Altres ingressos	14.195	28.284	14.089	99,2	61.535	33.251	117,6
Transferències de capital de comunitat autònoma	33.730.827	34.320.827	590.000	1,7	39.508.893	5.188.066	15,1
Despeses d'explotació	758.681.442	830.057.110	71.375.668	9,4	931.243.591	101.186.481	12,2
Sous i salaris	1.251.370	1.369.595	118.225	9,4	1.468.836	99.241	7,2
Indemnitzacions per raó de servei	23.196	0	(23.196)	(100,0)	0	0	-
Cotitzacions socials a càrrec de l'entitat	253.372	275.683	22.311	8,8	283.955	8.272	3,0
Altres despeses socials	44.038	46.907	2.869	6,5	63.119	16.212	34,6
Tributs	(874.842)	0	874.842	100,0	0	0	-
Arrendaments	148.001	12.260.286	12.112.285	(b)	31.041.928	18.781.642	153,2
Reparacions i conservació	772.424	598.411	(174.013)	(22,5)	636.435	38.024	6,4
Subministraments	26.861	25.816	(1.045)	(3,9)	26.297	481	1,9
Comunicacions	30.161	130.213	100.052	331,7	140.911	10.698	8,2
Treballs realitzats per altres empreses	336.808.558	363.853.880	27.045.322	8,0	383.045.918	19.192.038	5,3
Primes d'assegurances	11.468	5.134	(6.334)	(55,2)	5.313	179	3,5
Material d'oficina	17.973	25.425	7.452	41,5	33.403	7.978	31,4
Despeses diverses	430.808	482.064	51.256	11,9	673.377	191.313	39,7
Transferències a operadors públics	276.126.000	297.945.000	21.819.000	7,9	338.567.846	40.622.846	13,6
Transferències a entitats locals	44.818.000	52.317.000	7.499.000	16,7	62.491.000	10.174.000	19,4
Transferències corrents a altres empreses	64.578.080	65.856.695	1.278.615	2,0	71.827.710	5.971.015	9,1
Transferències de capital a empreses privades	34.215.974	34.865.001	649.027	1,9	40.937.543	6.072.542	17,4
Marge brut	6.305.236	6.046.083	(259.153)	(4,1)	6.475.469	429.386	7,1

	2005	2006	Variació 2005-2006 (a)	Variació % (a)	2007	Variació 2006-2007 (a)	Variació % (a)
Ingressos financers	74.547	998.339	923.792	(b)	806.354	(191.985)	(19,2)
Ingressos financers	74.547	998.339	923.792	(b)	806.354	(191.985)	(19,2)
Despeses financeres	4.255.159	5.359.939	1.104.780	26,0	4.804.100	(555.839)	(10,4)
Interessos préstecs	4.254.848	5.359.558	1.104.710	26,0	4.803.854	(555.704)	(10,4)
Altres despeses financeres	311	381	70	22,5	246	(135)	(35,4)
Resultat financer	(4.180.612)	(4.361.600)	(180.988)	(b)	(3.997.746)	363.854	(b)
Amortitzacions i provisions	1.134.646	1.030.769	(103.877)	(9,2)	831.906	(198.863)	(19,3)
Amortització de l'immobilitzat material	797.483	975.955	178.472	22,4	810.641	(165.314)	(16,9)
Amortització de l'immobilitzat immaterial	337.163	54.814	(282.349)	(83,7)	21.265	(33.549)	(61,2)
Resultat net	989.978	653.714	(336.264)	(34,0)	1.645.817	992.103	151,8
Resultats extraordinaris	527.423	656.244	128.821	24,4	951.695	295.451	45,0
Modificació obligacions pressupostos tancats	0	142.700	142.700	100,0	0	(142.700)	(100,0)
Resultat extraordinari	527.423	798.944	271.521	51,5	951.695	152.751	19,1
Resultat de l'exercici	1.517.401	1.452.658	(64.743)	(4,3)	2.597.512	1.144.854	78,8

Imports en euros.

Font: Comptes anuals presentats per l'ATM.

Notes:

(a) El Compte de pèrdues i guanys presentat per l'ATM no recull les columnes de variacions, però s'han afegit per tal de facilitar els seguiments dels comentaris de fiscalització.

(b) Percentatges superiors a 999%, en valor absolut o quan el signe de l'import corresponent al període t-1 és negatiu.

2.4.1. Anàlisi de les variacions més significatives del Compte de pèrdues i guanys

Els Ingressos d'explotació presenten, entre l'exercici 2005 i el 2006, un increment de 71,12 M€ (+9,3%), mentre que l'increment de les Despeses d'explotació ha estat de 71,38 M€ (+9,4%). Això, ha fet que el Marge brut de l'exercici 2006, 6,05 M€, suposi un decrement de 0,26 M€ respecte del de l'exercici 2005. Entre el 2006 i el 2007 l'increment dels Ingressos d'explotació ha estat de 101,62 M€ (+12,2%) i el de les Despeses d'explotació de 101,19 M€ (+12,2%). Per tant, el Marge brut de l'exercici 2007, 6,48 M€, ha representat un increment de 0,43 M€ respecte del de l'exercici 2006.

Els Ingressos financers i les Despeses financeres presenten en el 2006 un augment significatiu respecte dels imports del 2005. Això, ha fet que el Resultat financer negatiu del 2006, de 4,36 M€, augmenti però es mantingui en un nivell de pèrdues financeres per import similar al del 2005. En el 2007, s'observa un decrement tant dels Ingressos financers com de les Despeses financeres però, en termes absoluts és més remarcable el decrement de les Despeses financeres. D'aquesta manera, el Resultat financer del 2007, amb pèrdues financeres de 4,00 M€, millora respecte al del 2006.

Seguidament s'analitzen les variacions més significatives en l'evolució dels ingressos i de les despeses.

Ingressos d'explotació

L'increment dels Ingressos d'explotació, tant en l'exercici 2006 com en el 2007, es concentra en els conceptes de Transferències, tant de l'Administració General de l'Estat, com de comunitats autònomes,⁸ com d'entitats locals, que corresponen a ingressos específicament relacionats amb el contracte programa, i en el de Vendes per serveis, que recull, fonamentalment, els ingressos de la venda de títols integrats de transport del STI.

Ingressos per transferències de contracte programa

El detall de les transferències en relació amb el contracte programa es presenta en el quadre següent:

Transferències contracte programa	2005	2006	2007
Transferències Administració General de l'Estat	118.965	136.260	148.700
Transferències Generalitat de Catalunya	150.555	157.717	185.535
Transferències Ajuntament de Barcelona	66.539	69.863	79.366
Transferències Entitat Metropolitana del Transport	54.461	57.136	64.813
Total Ingressos per transferències contracte programa	390.520	420.976	478.414

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

8. El compte Transferències de comunitats autònomes que l'ATM recull en el Compte de pèrdues i guanys fa referència, únicament, a la Generalitat de Catalunya.

Els ingressos anteriorment detallats inclouen els imports que les diferents administracions han previst en els seus pressupostos del 2005, 2006 i 2007 per a transferir a l'ATM en concepte de contracte programa, però també incorporen les pertinents regularitzacions comptables que requereix la periodificació dels ingressos per tal d'aplicar correctament els criteris de meritació i correlació d'ingressos i despeses, així com les regularitzacions que les liquidacions finals dels contractes programa han generat.

Dels imports totals del quadre anterior es desprèn un augment dels ingressos per transferències, entre 2005 i 2006, de 30,46 M€, i entre 2006 i 2007, de 57,44 M€.

Ingressos per venda de serveis

Els increments interanuals dels ingressos en concepte de Vendes per serveis han estat similars en els darrers exercicis. Així, l'augment entre l'exercici 2005 i el 2006 ha estat de 39,83 M€ i, entre el 2006 i el 2007, de 38,87 M€. Els principals imports d'ingressos per aquest concepte, i també d'increments interanuals, són els referents a la venda de títols de transport del STI, d'acord amb el detall següent:

Vendes per serveis	2005	2006	2007
Venda de títols de transport del STI	321.004	346.983	366.083
Repercussió de despeses de gestió del STI a operadors	19.429	21.189	22.038
Venda d'espais publicitaris	180	169	312
Prestació de serveis trens	-	12.104	30.878
Total ingressos de Vendes per serveis	340.613	380.445	419.311

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Els ingressos de la recaptació per venda de títols havien presentat en el 2005 un augment del 7,2% respecte del 2004. En el 2006, els increments percentuals respecte de l'exercici anterior han estat, del 8,1%, i, en el 2007, del 5,5%. Aquests ingressos provenen d'un total de títols integrats venuts de 38.885.200 en el 2005, 39.781.314 en el 2006 i 40.525.593 en el 2007.

L'altra tipologia d'ingrés a remarcar per la seva evolució és la Prestació de serveis trens. Aquest concepte correspon als ingressos pel fet de refacturar a FMB el cost de les operacions d'arrendament de trens fabricats per CAF i ALSTOM, operacions ja analitzades en informes d'exercicis anteriors. Cal remarcar que FMB no ha de fer efectiu aquest ingrés sinó que l'ATM el compensa amb la subvenció que abona a FMB, subvenció que forma part dels recursos del contracte programa pel concepte del rènting de trens.⁹

9. En l'informe corresponent a l'exercici 2005, concretament en els epígrafs 5.3.1, 5.3.2 i 5.3.3, ja es va fer referència als convenis entre l'ATM i FMB on les parts acorden la cessió de trens, la refacturació del cost suportat per l'ATM i la compensació dels imports refacturats amb les aportacions del contracte programa (excepte per l'IVA que FMB sí que ha de pagar a l'ATM).

D'acord amb els calendaris de pagaments de les diferents operacions de rènting, la refacturació de l'ATM a FMB s'inicia en el 2006 en relació amb l'operació d'arrendament de trenta-nou trens fabricats per CAF, amb una anualitat de 12,10 M€. En el 2007 el total de les anualitats refacturades ha estat de 30,88 M€, ja que la segona anualitat refacturada per l'operació esmentada ha estat de 21,20 M€, i a aquest import s'hi afegixen les primeres anualitats de les operacions d'arrendament de cinquanta trens fabricats per ALSTOM i de deu trens fabricats per CAF, 5,40 M€ i 4,28 M€, respectivament.

Despeses d'explotació

L'increment de les Despeses d'explotació es concentra en el concepte de Transferències a operadors públics, que recull les aportacions de l'ATM als principals operadors de transport (TMB i FGC) perquè facin front a les seves despeses segons el que preveu el contracte programa, i en el concepte de Treballs realitzats per altres empreses, que inclou les principals despeses per pagaments als operadors pel servei de transport públic de viatgers del STI. També presenta increments interanuals significatius el concepte Arrendaments.

Transferències a operadors públics

Les despeses per aportacions als dos principals operadors han augmentat en el 2006 respecte del 2005, en 21,82 M€ i, en el 2007 respecte del 2006, en 40,62 M€. El detall de l'evolució ha estat la següent:

Operador	2005	2006	2007
TMB	225.932	246.421	286.193
FGC	50.194	51.524	52.375
Total despeses per Transferències a operadors públics	276.126	297.945	338.568

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat de l'ATM.

Els increments entre 2005 i 2006 responen a l'evolució dels imports i conceptes referents al contracte programa 2005-2006 que, en l'anualitat del 2006, incorpora les aportacions a TMB (en concret a FMB) per 12,10 M€, en relació amb la primera anualitat de l'operació de rènting dels trenta-nou trens fabricats per CAF. A més, en l'exercici 2006 també s'apliquen 7,17 M€ que restaven pendents d'aplicar corresponents al contracte programa 2002-2004.

Els increments entre 2006 i 2007 incorporen noves anualitats referents a les operacions de rènting de trens per un total de 30,88 M€. A més, en l'exercici 2007 també s'apliquen 22,45 M€ que restaven pendents d'aplicar corresponents al contracte programa 2005-2006.

Treballs realitzats per altres empreses

En els exercicis 2005, 2006 i 2007 les despeses per Treballs realitzats per altres empreses han estat de 336,81 M€, 363,85 M€ i de 383,05 M€. D'aquests imports la major part cor-

respon a la despesa del compte Servei de transport i distribució de viatgers, que recull els imports que l'ATM liquida mensualment amb els operadors del STI en funció del volum de viatgers transportats per cadascun d'ells, tenint en compte la intermodalitat dels trajectes. La despesa dels exercicis 2005, 2006 i 2007 de l'esmentat compte ha estat de 306,12 M€, 331,63 M€ i 352,69 M€, respectivament. Aquests imports de despesa són el resultat de les validacions totals efectuades amb títols integrats en cadascun dels exercicis, que han estat de 626.067.421 en el 2005, de 644.655.435 en el 2006 i de 662.926.964 en el 2007. Els operadors que concentren les despeses per aquest concepte han presentat l'evolució següent:

Operador	2005	2006	2007
FMB	135.211	144.860	155.368
TB	57.092	59.966	62.212
RENFE	40.451	43.741	43.539
FGC	34.023	38.044	40.455
TUSGSAL	8.783	9.342	10.136
Mohn, SL	3.599	4.385	5.128
Trambaix	3.791	4.998	5.706
Resta d'operadors amb imports inferiors a 5 M€	23.170	26.295	30.321
Total despeses per Servei de transport i distribució de viatgers	306.120	331.631	352.685

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes dels informes STI corresponents al tancament de cada exercici.

Arrendaments

L'evolució que s'observa en aquesta despesa respon a les primeres anualitats que en relació amb les operacions de rènting de trens l'ATM ha de fer efectives a les corresponents empreses arrendadores. L'anualitat del 2006 ha estat de 12,10 M€ i les del 2007, per un total de 30,88 M€.

Ingressos financers

Els Ingressos financers han augmentat notablement en el 2006 respecte els del 2005, mentre que en el 2007 s'han mantingut en un import lleugerament inferior al del 2006. La causa d'aquest fet és que, tal com s'ha dit en l'anàlisi d'evolució de l'actiu, en l'exercici 2005 l'AGE va fer la totalitat de l'aportació anual del contracte programa el 30 de desembre, mentre que en els exercicis 2006 i 2007 ha anat fent l'aportació anual dividida en mensualitats. Per tant, en els exercicis 2006 i 2007 les aportacions mensuals de l'AGE han generat un major nivell mitjà de disponible en comptes bancaris al llarg de l'any, fet que explica l'augment dels ingressos financers respecte de l'exercici 2005.

Despeses financeres

Les Despeses financeres en concepte d'Interessos de préstecs han presentat en els darrers exercicis la composició següent:

Interessos de préstecs	2005	2006	2007
Interessos préstec Royal Bank of Scotland (RBS)	3.312	5.862	6.191
Interessos <i>swap</i> Société Générale sobre el préstec del RBS	116	(502)	(1.387)
Interessos pòlisses de crèdit	827	-	-
Total Interessos de préstecs	4.255	5.360	4.804

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes de la comptabilitat i de la documentació facilitada per l'ATM.

A més de l'evolució a l'alça dels interessos del préstec amb el RBS s'observa com en l'evolució global del compte té la seva importància l'evolució resultant del *swap*. En relació amb el préstec del RBS, formalitzat l'11 de febrer del 2005, l'ATM va formalitzar amb la Société Générale el 10 de juny del 2005 una operació de *swap*.¹⁰ L'evolució dels tipus va suposar que, en el 2005, el *swap* generés a l'ATM un major cost financer per 0,12 M€, mentre que en el 2006 i en el 2007, ja va obtenir liquidacions positives del *swap* que van generar ingressos financers de 0,50 M€ i d'1,39 M€, respectivament.

2.4.2. Observacions al Compte de pèrdues i guanys resultants de la fiscalització

De la fiscalització dels comptes anuals dels exercicis 2006 i 2007 han resultat observacions relacionades amb diverses partides d'ingressos i de despeses que es presenten a continuació:

Despeses de personal

El total de les despeses de personal en els exercicis 2006 i 2007 en comparació amb el de l'exercici 2005 és el següent:

Despeses de personal	2005	2006	2007
Sous i salaris (a)	1.251	1.369	1.469
Indemnitzacions per raó de servei (b)	23	-	-
Cotitzacions socials a càrrec de l'entitat	253	276	284
Altres despeses socials	44	47	63
Total Despeses de personal	1.571	1.692	1.816

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons comptes anuals de l'ATM.

Notes:

- (a) La despesa per Sous i salaris inclou les retribucions als membres del Consell d'Administració i del Comitè Executiu (30.408 € en el 2005, 30.770 € en el 2006 i 31.494 € en el 2007).
- (b) Les Indemnitzacions per raó de servei són despeses per dietes i locomoció (avió, taxi, lloguer de cotxe). A partir del 2006, la despesa per aquest concepte s'inclou formant part dels comptes de la partida de Comunicacions. Aquestes despeses, que en el 2005 van ser de 23.196 €, en el 2006 han estat de 25.656 € i en el 2007, de 37.555 €.

10. En l'informe referent a l'exercici 2005, en concret en l'epígraf 2.3.7 es van remarcar les característiques generals de l'operació de *swap*. Cal recordar que amb aquesta operació l'ATM assumeix el pagament d'un tipus fix del 2,361% anual, i la Société Générale, el d'un tipus de l'euríbor a tres mesos.

S'observa un increment de la despesa per Sous i salaris tant en el 2006 com en el 2007. En relació amb aquest increment cal tenir en compte, d'una banda, que la plantilla mitjana que en el 2005 era de 28,75 treballadors ha passat a 30,58 treballadors en el 2006 i a 30,67 treballadors en el 2007. A més, s'ha observat que s'ha superat el límit màxim establert en la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya, ja que s'ha aplicat un increment del 2,8% en el 2006 i del 4,3% en el 2007, percentatges que corresponen a l'Índex de preus al consum (IPC) interanual de Catalunya. Això ha estat així segons els acords als quals van arribar en exercicis anteriors els representants de l'ATM i els delegats de personal de l'esmentada entitat, en els quals s'ajustava l'increment interanual a l'IPC de Catalunya. Aquests increments contravenen els límits màxims d'augment de la massa salarial establerts en la Llei de pressupostos de la Generalitat del 2006, article 23, i del 2007, article 24.¹¹

Transferències corrents a altres empreses i Transferències de capital a empreses privades

Tal com es va remarcar també en l'informe corresponent a l'exercici 2005, s'ha observat que dins les despeses per transferències corrents s'inclou determinada tipologia de despesa relacionada amb les obres dels sistemes tramviaris (Trambaix i Trambesòs) que correspondria imputar com a despesa per transferències de capital. En concret:

- La tarifa tècnica que l'ATM paga als operadors del Trambaix i del Trambesòs inclou una component destinada a fer front a la part d'inversió dels projectes constructius per a la qual no va aprovar-se finançament específic de la Generalitat. Aquesta component, que en el 2005 va quantificar-se en 6,91 M€, per al 2006 és de 6,93 M€ i, en el 2007, de 6,95 M€.
- El cost que no havia estat previst anteriorment per a expropiacions i per a l'adequació de determinades zones que en el 2005 va quantificar-se en 1,70 M€, per al 2006 és de 0,21 M€ i en el 2007 de 0,66 M€.
- El major cost del Trambaix que va sorgir entre gener del 2002 i desembre del 2003 en relació amb els primers projectes complementaris, amb modificacions de projecte i amb altres regularitzacions, va donar lloc a la formalització d'un conveni entre l'ATM i l'em-

11. Com a fet posterior cal esmentar que arran del pacte signat el 17 de novembre del 2009 entre els representats de l'ATM i els delegats del personal s'acorda deixar sense efecte, amb efectes des de l'1 de gener del 2009, el pacte de revisió anual que incrementava els salaris segons l'IPC interanual de Catalunya i qualsevol altre pacte que contravingui la limitació màxima en aplicació de la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya. L'anàlisi més concreta d'aquests fets serà objecte d'una anàlisi i explicació més detallades en el proper informe de l'ATM, corresponent als exercicis 2008 i 2009.

presa adjudicatària, el qual preveia el pagament en tres anualitats entre 2004 i 2006. L'anualitat del 2005 va ser de 2,39 M€ i la del 2006 d'1,99 M€.

Cal fer una imputació homogènia de les despeses i classificar-les segons el concepte a què fan referència. Així, dels imports anteriorment detallats, s'han imputat despeses per transferències corrents per un total d'11 M€ en el 2005, de 9,13 M€ en el 2006 i de 7,61 M€ en el 2007 que, d'acord amb el concepte pel qual s'atorga la transferència, corresponia haver-les imputat com a transferències de capital.

Imputació de les quotes de l'arrendament de trens

Com es va indicar en anteriors informes, la Sindicatura entén que la imputació comptable de les operacions d'arrendament per al subministrament de trens fabricats per CAF i ALSTOM haurien de diferenciar la part que correspon a cost financer. En l'exercici 2006 i 2007 vencen les primeres quotes referents a aquestes operacions que, com s'ha dit en l'anterior epígraf 2.4.1, han donat lloc a unes despeses per arrendaments per un import de 12,10 M€ en el 2006 i de 30,88 M€ en el 2007.

En el 2006 les quotes vençudes no incorporaven cost financer, però les del 2007 sí. Aquest cost de 9,94 M€, s'ha comptabilitzat formant part del total de 30,88 M€ quan caldria haver-lo comptabilitzat diferenciadament, com a despesa financera.

2.5. FETS POSTERIORIS: LIQUIDACIÓ DEL CONTRACTE PROGRAMA 2005-2006 I FORMALITZACIÓ DEL CONTRACTE PROGRAMA 2007-2008

A continuació s'analitza, com a principals fets posteriors referents als contractes programa, la liquidació del contracte programa 2005-2006, el març del 2008 i la formalització del nou contracte programa 2007-2008, l'abril del 2008.

2.5.1. Liquidació del contracte programa 2005-2006: Informe de la IGAE del 28 de març del 2008

L'informe de la IGAE del 28 de març del 2008 té com a objecte liquidar el contracte programa 2005-2006, fent el control financer de la proposta de liquidació de l'Acta de la reunió de la Comissió de Seguiment del 18 de juny del 2007.

La IGAE ha detectat una diferència de 13.634 €. Així, la proposta de liquidació recollia un total de necessitats brutes de 1.717,14 M€ (vegeu l'epígraf 2.6.2 de l'informe 6/2009) que finalment la IGAE ha quantificat en 1.717,12 M€. La diferència respon a despesa per IVA incorporada erròniament, ja que no representa més necessitats del sistema. Aquest IVA, relacionat amb el servei d'autobusos de gestió indirecta de la Direcció General de Ports i

Transports (DGPT) i, concretament, en relació amb despeses del Sistema d'ajut a l'explo-tació (SAE), no representa despesa per a l'ATM ja que se'l pot deduir.

D'acord amb això, es presenta el quadre resum següent, referent a les necessitats del sistema:

Operador o tipologia de transport	Proposta de liquidació	Imports segons IGAE	Diferències
TMB (FMB i TB)	1.023.662	1.023.662	-
FGC	249.742	249.742	-
Servei d'autobusos EMT (gestió indirecta)	171.955	171.955	-
Servei d'autobusos DGPT (gestió indirecta)	92.412	92.398	(14)
Trambaix	95.107	95.107	-
Trambesòs	69.111	69.111	-
RENFE	6.500	6.500	-
ATM (despeses de funcionament i inversió)	8.646	8.646	-
Total necessitats	1.717.135	1.717.121	(14)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de l'Informe de la IGAE del 20 de febrer del 2008.

A més, l'informe de la IGAE actualitza la resta de dades tenint en compte la diferència anterior i arriba finalment a valorar l'excés d'aportacions de les administracions en 21,11 M€ (la proposta de liquidació recollia 21,10 M€). Aquest excés el formen, d'una banda, una manca d'aportacions de l'AGE de 10,18 M€ que queda coberta amb escreix amb l'excés d'aportacions, de 31,29 M€, de les administracions consorciades (Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona i EMT).

En l'anàlisi del contracte programa 2007-2008 (vegeu l'epígraf següent) s'esmenta la manera en què s'ha incorporat el saldo de 31,28 M€¹² d'excés de les administracions consorciades i com s'ha liquidat l'aportació de 10,18 M€ de defecte de l'AGE.

2.5.2. Contracte programa 2007-2008: dades principals

El contracte programa per al període 2007-2008 es va signar el 8 d'abril del 2008. En aquest contracte programa es preveuen les necessitats dels diferents operadors del sistema (per reequilibrar el compte d'explo-tació, per finançar determinades inversions, per amortitzar el deute, per compensar l'adhesió al STI, etc.) segons el resum següent:

12. El contracte programa 2007-2008, de data 8 d'abril del 2008, quan estableix els imports de recursos a aplicar procedents del contracte programa 2005-2006, recull els de la proposta de liquidació de la Comissió de Seguiment del 18 de juny del 2007. Això ha estat així malgrat que l'informe final de liquidació del contracte programa 2005-2006 de la IGAE és de data 28 de març del 2008 i presenta unes petites diferències respecte de la proposta esmentada, concretament de 13.634 € que suposen, com ja s'ha dit, una liquidació final del Compte reserva del contracte programa de 21,11 M€, i un excés d'aportacions de les administracions consorciades de 31,29 M€, en lloc dels 21,10 M€ i 31,28 M€ de la proposta de la Comissió de Seguiment. Posteriorment, però, l'ATM ha regularitzat de manera correcta els 13.634 €.

Operador o tipologia de transport	2007	2008	Total
TMB (FMB i TB)	597.874	675.552	1.273.426
FGC	131.244	143.765	275.009
Servei d'autobusos EMT (gestió indirecta)	116.432	118.198	234.630
Servei d'autobusos DGPT (gestió indirecta)	52.225	59.784	112.009
Trambaix	49.195	51.317	100.512
Trambesòs	42.125	44.057	86.182
RENFE	4.071	7.300	11.371
ATM (despeses de funcionament i inversió)	4.196	2.879	7.075
AMTU	23.784	28.455	52.239
Total necessitats	1.021.146	1.131.307	2.152.453

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes del contracte programa 2007-2008.

En el contracte programa es preveu també el finançament de les anteriors necessitats segons el detall d'ingressos tarifaris obtinguts pels operadors i procedents dels usuaris, i el detall d'aportacions de les diferents administracions públiques que seguidament es presenta:

Origen dels recursos	Total 2007-2008
Ingressos tarifaris:	946.085
TMB (FMB i TB)	619.455
FGC	117.367
Autobusos EMT	84.671
Autobusos DGPT	61.229
Trambaix	13.915
Trambesòs	5.709
AMTU	43.739
Imputació de la devolució d'IVA conseqüència de la Sentència del TSJUE:	75.438
Administració General de l'Estat	15.009
Administracions consorciades	60.429
Aportacions de les administracions:	1.130.930
Administració General de l'Estat	284.129
Generalitat de Catalunya	517.780
Ajuntament de Barcelona	168.155
Entitat Metropolitana del Transport	160.866
Total recursos	2.152.453

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes del contracte programa 2007-2008.

El contracte programa 2007-2008 detalla les aportacions de les administracions públiques de la manera següent:

Administracions públiques	Consignacions pressupostàries per al CP 2007-2008	Saldos del CP 1995-1997	Saldos del CP 2005-2006	Totals
Administració General de l'Estat	284.129	-	-	284.129
Administracions consorciades:	812.273	3.248	31.280	846.801
Generalitat de Catalunya	496.079	3.248	18.453	517.780
Ajuntament de Barcelona	161.973	-	6.182	168.155
Entitat Metropolitana del Transport	154.221	-	6.645	160.866
Totals	1.096.402	3.248	31.280	1.130.930

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes del contracte programa 2007-2008.

El saldo incorporat referent al contracte programa 1995-1997 correspon a aportacions concretes que la Generalitat de Catalunya havia fet a TMB entre 1995-1997. Els 3,25 M€ han aflorat en aquest contracte programa 2007-2008 després de verificar en la comptabilitat de TMB que les necessitats reals d'aquells exercicis havien estat inferiors als imports rebuts.

Pel que fa als saldos incorporats procedents de la liquidació del contracte programa 2005-2006, s'observa que la previsió del contracte programa 2007-2008 estableix que s'incorpori a aquest nou contracte programa el total de 31,28 M€ d'excés d'aportacions de les administracions consorciades resultant de la liquidació d'aquell contracte programa. En concret, es preveu aplicar l'excés segons les següents anualitats: 2007, 21,10 M€ i 2008, 10,18 M€. Cal remarcar que el saldo net del compte reserva del contracte programa 2005-2006 el va liquidar l'ATM per 21,10 M€ ja que si bé les aportacions de les administracions consorciades van presentar l'excés esmentat, l'AGE va presentar un defecte de 10,18 M€. S'ha observat com l'AGE ha aportat aquest darrer import en l'exercici 2008, i ha cobert així l'esmentat defecte d'aportacions.

3. LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES

Des de l'exercici 2006 el pressupost de l'ATM es publica a títol informatiu en la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya, concretament formant part dels estats d'ingressos i de despeses de consorcis.

La Llei 20/2005, del 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2006 inclou el pressupost de l'ATM per un total de 852,32 M€ tant en l'estat de despeses com en el d'ingressos. El pressupost per al 2006 havia estat aprovat pel Consell d'Administració de l'ATM el 24 d'octubre del 2005.

La Llei 4/2007, del 4 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2007 inclou el pressupost de l'ATM per un total de 960,83 M€ tant en l'estat de despeses com en el d'ingressos. El Consell d'Administració de l'ATM va acordar, l'11 de desembre del 2006, prorrogar el pressupost inicial del 2006 per a l'any 2007, fins que no s'aprovés el nou pressupost de la Generalitat per al 2007, moment en què caldria l'aprovació definitiva del pressupost per al 2007. El Consell d'Administració va acordar, el 9 de juliol del 2007, l'aprovació del pressupost de l'ATM per al 2007.

A continuació es mostren les liquidacions del pressupost de l'exercici 2006 i del pressupost de l'exercici 2007 presentades per l'ATM.

Liquidació del pressupost 2006

	Consignació inicial	Modificacions	Consignació definitiva		Drets liquidats	Drets recaptats	Pendent de cobrament	Estat d'execució	
	(A)	(B)	(C=A+B)		(D)	(E)	(F=D-E)	(G=C-D)	(H=D×100/C) %
3. Taxes i altres ingressos	349.297.600	31.087.298	380.384.898		380.475.037	380.349.842	125.195	(90.139)	100,0
4. Transferències corrents	467.698.000	600.000	468.298.000		468.298.000	393.232.583	75.065.417	0	100,0
5. Ingressos patrimonials	100.000	0	100.000		998.339	998.339	0	(898.339)	998,3
7. Transferències de capital	35.223.839	0	35.223.839		35.223.839	35.223.839	0	0	100,0
8. Romanent de Tres. fin. IRC	0	16.546.304	16.546.304		0	0	0	16.546.304	0,0
Total ingressos	852.319.439	48.233.602	900.553.041		884.995.215	809.804.603	75.190.612	15.557.826	98,3
	Consignació inicial	Modificacions	Consignació definitiva		Obligacions reconegudes	Obligacions pagades	Pendent de pagament	Estat d'execució	
	(A)	(B)	(C=A+B)		(D)	(E)	(F=D-E)	(G=C-D)	(H=D×100/C) %
1. Personal	1.700.500	0	1.700.500		1.659.755	1.637.637	22.118	40.745	97,6
2. Compra béns i serveis	347.162.505	33.450.363	380.612.868		378.015.843	376.968.146	1.047.697	2.597.025	99,3
3. Despeses financeres	5.787.200	0	5.787.200		5.325.704	5.325.704	0	461.496	92,0
4. Transferències corrents	411.640.000	11.212.985	422.852.985		415.456.271	357.187.704	58.268.567	7.396.714	98,2
6. Inversions	1.083.395	432.239	1.515.634		420.653	406.488	14.165	1.094.981	27,8
7. Transferències capital	36.223.839	3.136.265	39.360.104		34.865.001	34.865.001	0	4.495.103	88,6
9. Passius financers	48.722.000	1.750	48.723.750		48.723.750	48.723.750	0	0	100,0
Total despeses	852.319.439	48.233.602	900.553.041		884.466.977	825.114.430	59.352.547	16.086.064	98,2

Imports en euros.

Font: Liquidació presentada per l'ATM.

Liquidació del pressupost 2007

	Consignació inicial	Modificacions	Consignació definitiva		Drets liquidats	Drets recaptats	Pendent de cobrament	Estat d'execució	
	(A)	(B)	(C=A+B)		(D)	(E)	(F=D-E)	(G=C-D)	(H=D×100/C) %
3. Taxes i altres ingressos	415.267.302	13.372.095	428.639.397		425.967.722	422.379.357	3.588.365	2.671.675	99,4
4. Transferències corrents	505.718.000	3.700.000	509.418.000		509.439.100	418.558.416	90.880.684	(21.100)	100,0
5. Ingressos patrimonials	70.000	0	70.000		806.354	806.354	0	(736.354)	1151,9
7. Transferències de capital	39.775.069	647.324	40.422.393		40.422.393	40.422.393	0	0	100,0
8. Romanent de Tres. fin. IRC	0	20.775.183	20.775.183		0	0	0	20.775.183	0,0
Total ingressos	960.830.371	38.494.602	999.324.973		976.635.569	882.166.520	94.469.049	22.689.404	97,7
	Consignació inicial	Modificacions	Consignació definitiva		Obligacions reconegudes	Obligacions pagades	Pendent de pagament	Estat d'execució	
	(A)	(B)	(C=A+B)		(D)	(E)	(F=D-E)	(G=C-D)	(H=D×100/C) %
1. Personal	1.787.000	0	1.787.000		1.713.617	1.690.173	23.444	73.383	95,9
2. Compra béns i serveis	412.999.017	8.292.158	421.291.175		415.616.915	414.796.177	820.738	5.674.260	98,6
3. Despeses financeres	4.697.200	210.652	4.907.852		4.906.898	4.906.858	40	954	100,0
4. Transferències corrents	452.528.000	25.645.806	478.173.806		472.282.458	397.272.151	75.010.307	5.891.348	98,7
6. Inversions	1.235.085	670.666	1.905.751		655.041	369.817	285.224	1.250.710	34,4
7. Transferències capital	38.861.069	3.674.570	42.535.639		40.937.543	40.733.650	203.893	1.598.096	96,2
9. Passius financers	48.723.000	750	48.723.750		48.723.750	48.723.750	0	0	100,0
Total despeses	960.830.371	38.494.602	999.324.973		984.836.222	908.492.576	76.343.646	14.488.751	98,5

Imports en euros.

Font: Liquidació presentada per l'ATM.

De les liquidacions pressupostàries es desprèn el següent:

- En l'exercici 2006, Resultat pressupostari positiu de 0,53 M€, com a conseqüència dels majors drets liquidats que obligacions reconegudes.
- En l'exercici 2007, Resultat pressupostari negatiu de 8,20 M€, com a conseqüència dels menors drets liquidats que obligacions reconegudes.

A més, l'ATM presenta, a més, els Resultats pressupostaris ajustats, positius per a tots dos exercicis, d'1,91 M€ i de 2,68 M€, respectivament, conseqüència dels ajustaments següents:

	2006	2007
Resultat pressupostari	528	(8.200)
Despeses finançades amb romanents líquids de tresoreria	9.114	17.313
Desviacions positives de finançament	(7.733)	(6.428)
Resultat pressupostari ajustat	1.909	2.684

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes dels comptes anuals de l'ATM.

Respecte dels ajustaments anteriorment detallats cal fer els comentaris següents:

- Els ajustaments positius de 9,11 M€ i 17,31 M€ corresponen a despeses per obligacions reconegudes en el mateix exercici corrent però finançades amb drets ja reconeguts en exercicis anteriors.
- Els ajustaments negatius de 7,73 M€ i 6,43 M€, corresponen a ingressos per drets liquidats en l'exercici corrent, principalment per aportacions de diferents administracions en relació amb les quals encara no s'ha reconegut la corresponent obligació.

Per a la fiscalització de la liquidació pressupostària s'han conciliat els imports liquidats (drets liquidats i obligacions reconegudes) amb el dels ingressos i despeses del Compte de pèrdues i guanys, o bé amb la variació de determinats comptes del Balanç. També s'han conciliat les columnes Pendent de cobrament i Pendent de pagament amb els corresponents comptes d'actiu i de passiu del Balanç. El resultat d'aquesta comprovació ha estat satisfactori.

A més, la fiscalització de la Liquidació del pressupost inclou també l'anàlisi de les modificacions del Pressupost inicial que generen les consignacions definitives, i l'anàlisi de les principals desviacions entre els imports liquidats i les consignacions del Pressupost definitiu. Aquests dos aspectes són els que es tracten en els dos epígrafs següents.

3.1. MODIFICACIONS PRESSUPOSTÀRIES

Com a resultat de la fiscalització dels expedients de modificació del pressupost dels exercicis 2006 i 2007 s'han elaborat els quadres següents:

Modificacions 2006

Estat d'ingressos	M1	M2	M3	M4	M5	M6	Totals
Capítol 3	-	12.103.894	-	18.983.404	-	-	31.087.298
Capítol 4	200.000	-	-	-	400.000	-	600.000
Capítol 5	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 7	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 8	-	-	1.750	-	-	16.544.554	16.546.304
Totals	200.000	12.103.894	1.750	18.983.404	400.000	16.544.554	48.233.602
Estat de despeses							
Capítol 1	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 2	(100.000)	12.103.894	-	18.983.404	-	2.463.065	33.450.363
Capítol 3	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 4	300.000	-	-	-	-	10.912.985	11.212.985
Capítol 6	-	-	-	-	-	432.239	432.239
Capítol 7	-	-	-	-	400.000	2.736.265	3.136.265
Capítol 9	-	-	1.750	-	-	-	1.750
Totals	200.000	12.103.894	1.750	18.983.404	400.000	16.544.554	48.233.602

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes dels expedients de modificacions pressupostàries.

Modificacions 2007

Estat d'ingressos	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	Totals
Capítol 3	-	3.189.000	-	-	3.248.000	-	-	-	-	6.935.095	-	13.372.095
Capítol 4	-	-	-	1.100.000	-	100.000	2.500.000	-	-	-	-	3.700.000
Capítol 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 7	147.324	-	500.000	-	-	-	-	-	-	-	-	647.324
Capítol 8	-	5.160.047	-	-	-	-	-	-	750	-	15.614.386	20.775.183
Totals	147.324	8.349.047	500.000	1.100.000	3.248.000	100.000	2.500.000	-	750	6.935.095	15.614.386	38.494.602
Estat de despeses												
Capítol 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Capítol 2	-	(226.600)	-	-	-	100.000	-	-	-	6.935.095	1.483.663	8.292.158
Capítol 3	-	-	-	-	-	-	-	210.652	-	-	-	210.652
Capítol 4	-	8.906.476	-	1.100.000	3.248.000	-	2.500.000	(210.652)	-	-	10.101.981	25.645.805
Capítol 6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	670.666	670.666
Capítol 7	147.324	(330.829)	500.000	-	-	-	-	-	-	-	3.358.076	3.674.571
Capítol 9	-	-	-	-	-	-	-	-	750	-	-	750
Totals	147.324	8.349.047	500.000	1.100.000	3.248.000	100.000	2.500.000	-	750	6.935.095	15.614.386	38.494.602

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes dels expedients de modificacions pressupostàries.

Per a tots dos exercicis cal remarcar la modificació pressupostària en l'estat d'ingressos, que recull la incorporació de romanents existents a finals de l'exercici anterior. En el 2006, la M6 per 16,54 M€ i, en el 2007, la M11 per 15,61 M€. Aquestes incorporacions de romanents, algun d'ells afectat i d'altres a destinar a despeses generals, suposa alhora un increment en els crèdits pressupostats de l'estat de despeses. Així, s'han incrementat crèdits en partides de despesa del capítol 4, bàsicament en les referents a Liquidacions de contracte programa 2002-2004 i 2005-2006, per un total de 10,80 M€ en el 2006, i a Liquidacions de contracte programa 2005-2006 per 10,10 M€ en el 2007.

També en tots dos exercicis és significativa la modificació pressupostària que recull l'ampliació de crèdit de la partida que, dins el capítol 3 d'ingressos, recull la venda de títols que genera el STI en el 2006 la M4 i en el 2007 la M10. Així, aquesta partida, que serveix per a finançar les despeses dels operadors, va ser pressupostada inicialment per 328 M€ en l'exercici 2006 i per 359 M€ en l'exercici 2007. Al final de cada exercici l'ATM, en disposar de tota la informació provinent del STI, va decidir incrementar la partida del capítol 3 de l'Estat d'ingressos en 18,98 M€ el 2006 i en 6,94 M€ el 2007. La previsió d'obtenció de majors ingressos va donar lloc a un increment de les despeses relacionades amb el STI, concretament en la partida Serveis de transport del capítol 2 de despeses.

A part d'aquestes modificacions cal remarcar també les següents:

- En l'exercici 2006, la modificació M2: la signatura, el 25 de juliol del 2006, del conveni regulador dels aspectes economicoadministratius de la cessió de l'ATM a FMB dels trenta-nou trens fabricats per CAF suposa un crèdit extraordinari per la refacturació a FMB (ingrés de capítol 3) del cost del lloguer que l'ATM paga a l'arrendadora (despesa de capítol 2) i que en el 2006 ha estat de 12,10 M€.
- En l'exercici 2007 la modificació M2: aquesta modificació és conseqüència de la proposta de liquidació de la Comissió de Seguiment de juny del 2007, respecte del contracte programa 2005-2006 i es fa per adequar les partides pressupostàries a la proposta. L'adequació ha suposat incrementar ingressos en 8,35 M€ (capítol 3, 3,19 M€, per reintegraments d'exercicis tancats i capítol 8, 5,16 M€, per incorporació de romanents de tresoreria de l'exercici anterior). Juntament amb la disminució de certes partides de despesa excedentària dels capítols 2 i 7, aquesta generació d'ingressos ha permès adequar també les partides de despesa del capítol 4, incrementant-les en 8,91 M€ per fer front a les necessitats de la proposta de liquidació de despeses del contracte programa 2005-2006.

L'anàlisi de les modificacions dóna un resultat satisfactori quant al compliment de la legalitat. A més, d'acord amb el Reglament de règim intern de l'ATM, l'aprovació de les modificacions de crèdit és competència del Consell d'Administració i del Comitè Executiu. Les

Bases d'execució del pressupost del 2006 i del 2007 preveuen (com ja ho feien les del pressupost del 2005) límits quantitatius a la competència dels esmentats òrgans per a l'aprovació de modificacions de crèdit, i també limitacions segons la tipologia de la modificació. També preveuen límits a la possibilitat que aquests òrgans deleguin la competència en el director general. De l'anàlisi realitzada es pot concloure que les modificacions pressupostàries del 2006 i del 2007 han estat aprovades per l'òrgan corresponent segons els límits esmentats. Es considera correcte l'establiment d'aquests límits.

3.2. GRAU D'EXECUCIÓ I ANÀLISI DE LES DESVIACIONS PRESSUPOSTÀRIES

El grau d'execució del pressupost del 2006 respecte de les consignacions definitives ha estat del 98,3% pel que fa als drets liquidats i del 98,2% respecte de les obligacions reconegudes. En el 2007 aquests percentatges han estat del 97,7% i del 98,5%, respectivament.

El Resultat pressupostari del 2006, amb un superàvit de 0,53 M€, resulta d'uns drets liquidats de 885 M€ enfront de les obligacions reconegudes de 884,47 M€.

El Resultat pressupostari del 2007, amb un dèficit de 8,20 M€, resulta d'uns drets liquidats de 976,64 M€ enfront de les obligacions reconegudes de 984,84 M€.

No obstant això, tal com s'ha remarcat anteriorment, el resultat pressupostari, un cop ajustat per homogeneïtzar-ne els diferents components que el formen, és positiu en els dos exercicis per 1,91 M€ en el 2006 i per 2,68 M€ en el 2007.

En aquest epígraf s'analitzen les principals desviacions pressupostàries dels exercicis 2006 i 2007, tant pel que fa a ingressos com pel que fa a despeses.

3.2.1. Desviacions en ingressos

Les desviacions globals pels menors ingressos liquidats que pressupostats, de 15,56 M€ el 2006 i de 22,69 M€ el 2007, són degudes, fonamentalment, a les desviacions en el capítol 8, Romanents de tresoreria, i incorporació de romanents de crèdit (IRC) que han estat de 16,55 M€ el 2006 i de 20,78 M€ el 2007.

En el 2007 la desviació global també és produïda per una desviació en el capítol 3, Taxes i altres ingressos, de 2,67 M€ pels menors drets liquidats que els previstos en la consignació definitiva.

- Respecte de les desviacions del capítol 8 cal remarcar que la incorporació de romanents de crèdit i l'aplicació del romanent de tresoreria són modificacions pressupostàries relatives a la incorporació al pressupost de l'exercici d'uns recursos per drets que ja han estat reconeguts en exercicis anteriors. Per tant, no han de ser reconeguts novament com a drets de l'exercici corrent. Aquests recursos ja reconeguts en exercicis anteriors financen despeses de l'exercici que, com s'ha esmentat anteriorment, donen lloc a l'ajustament positiu entre el Resultat pressupostari i el resultat pressupostari ajustat.
- En el 2007 la desviació de 2,67 M€ de menors drets liquidats que consignacions definitives es produeix, en la seva major part, 1,94 M€, en la partida Prestació altres serveis, en relació amb els ingressos per refacturar a FMB en el 2007 pel cost del lloguer de trens fabricats per ALSTOM. Això ha estat així perquè en la consignació pressupostària no s'havien tingut en compte les darreres actualitzacions entre les parts, del setembre del 2006, que, en aquells moments, van suposar una reducció de la quota de lloguer prevista.

3.2.2. Desviacions en despeses

La desviacions globals per les menors despeses liquidades que pressupostades, de 16,09 M€ en el 2006 i de 14,49 M€ en el 2007, presenten com a components més significatius les desviacions en el capítol 4 Transferències corrents, de 7,40 M€ en el 2006 i 5,89 M€ en el 2007.

A més, també presenten imports significatius les desviacions que es produeixen en el 2006 en el capítol 7, Transferències de capital, per 4,50 M€, i en el 2007, en el capítol 2, Compra de béns i serveis per 5,67 M€.

- Capítol 4, Transferències corrents: La desviació en aquest capítol presenta imports significatius en tots dos exercicis.

En l'exercici 2006, la desviació de 7,40 M€ que presenta aquest capítol té com a principal component la desviació de 3,63 M€ de la partida Compte reserva contracte programa 2005-2006. La consignació definitiva en aquesta partida recollia romanents procedents del 2005 i incorporats com a crèdits afectats pels 3,63 M€. Al final del 2006 però, encara no s'havien dut a terme les corresponents despeses.

En l'exercici 2007, la desviació de 5,89 M€ té com a principal component la desviació de 3,65 M€ en relació amb les tarifes tècniques que l'ATM paga al Trambaix i al Trambesòs.

Així, la tarifa tècnica que ha hagut de pagar al Trambaix ha estat inferior a la pressupostada en 2,24 M€, i la que ha pagat al Trambesòs, en 1,41 M€.

- Capítol 7, Transferències de capital: La desviació de 4,50 M€ d'aquest capítol en l'exercici 2006 té com a component principal la desviació de 3,37 M€ referent a les convocatòries anuals d'ajuts a operadors de línies d'autobusos interurbans per a la renovació o ampliació de flotes i per a l'adequació per a persones amb mobilitat reduïda.

Les previsions en concepte de transferències de capital per renovació de flotes eren d'uns crèdits definitius de 3,97 M€ respecte dels quals sols s'han reconegut obligacions per 0,60 M€. D'aquests crèdits, previstos perquè l'ATM¹³ atorgui els ajuts esmentats, en resulta una desviació de 3,37 M€. Malgrat això, una part de la desviació, 2,33 M€, tot i no haver arribat a la fase de reconeixement d'obligació, es troba en la de disposició de crèdit ja que, si bé l'ATM ha atorgat les subvencions,¹⁴ els beneficiaris, o bé encara no han dut a terme la inversió o bé encara no l'han justificada.

A més, dins els crèdits definitius de 3,97 M€, hi ha incorporats els sobrants d'exercicis anteriors de la part finançada per l'IMSESO, per un import de 0,83 M€, que tampoc han estat aplicats en l'exercici, cosa que ha generat una desviació pel total incorporat.

- Capítol 2, Compra de béns i serveis: La desviació de 5,67 M€ que presenta aquest capítol en l'exercici 2007 es concentra fonamentalment, per un total de 3,29 M€, en els dos conceptes següents:
 - Lloguers i cànons de material de transport: Les quotes per pagar el 2007 en relació amb les operacions de lloguer de trens s'havien previst per un total de 32,82 M€ i finalment han estat de 30,88 M€.¹⁵ Com ja s'ha dit en l'epígraf 3.2.1 la previsió del cost de l'arrendament que l'ATM havia de pagar a l'arrendadora dels trens fabricats per ALSTOM ha resultat finalment superior a l'import real per 1,94 M€. Així, si la desviació d'ingressos analitzada en aquell epígraf era de menys ingrés real que el previst per la menor refacturació a FMB del cost de l'arrendament, la desviació en

13. Les subvencions que per aquest concepte atorga l'ATM es financen amb fons de l'ATM provinents del contracte programa però també amb subvencions de capital provinents de l'IMSESO. En concret, dels crèdits definitius de 3,97 M€, 2,12 M€ provenen de fons del contracte programa i 1,85 M€, d'aportacions de l'IMSESO.

14. Del total de 2,33 M€ d'ajuts atorgats per l'ATM encara no justificats pel beneficiari, una part de 0,94 M€ correspon a convocatòries d'ajuts d'exercicis anteriors. Els 1,39 M€ restants són els ajuts atorgats de la convocatòria 2006 que, en ser atorgats a finals de novembre del 2006, els beneficiaris encara no han disposat de temps suficient per poder dur a terme les inversions objecte dels ajuts.

15. Del total de 30,88 M€ de quotes d'arrendament de trens pagades en el 2007, 25,48 M€ corresponen als trens fabricats per CAF i 5,40 M€ als fabricats per ALSTOM.

aquest concepte del capítol 2 de despesa recull aquest menor cost facturat per l'arrendadora dels trens que ALSTOM ha fabricat per a l'ATM.

- Edició, comercialització i estudis: La desviació en aquesta partida ha estat d'1,35 M€. Aquest concepte de despesa inclou despeses generals del STI i de l'ATM¹⁶ que després es refacturen als operadors i comercialitzadors del Sistema. La desviació es produeix pel fet que a l'hora de pressupostar aquestes despeses es fa quantificant-les de manera aproximada com a un percentatge de la venda de títols prevista. D'aquí ha resultat una previsió de 17,62 M€, mentre que la despesa real ha estat finalment de 16,27 M€.

4. CONTRACTACIÓ

4.1. LEGISLACIÓ APLICABLE I ABAST TEMPORAL

L'article 5 del Reglament de règim interior de l'ATM estableix que els contractes i convenis del Consorci es regeixen per la Llei de contractes de les administracions públiques i disposicions complementàries. Així, la normativa que regeix l'ATM en matèria contractual és el Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP) i el Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques (RGLCAP).

La fiscalització de la contractació ha consistit en l'anàlisi dels procediments de contractació emprats respecte dels expedients adjudicats en l'exercici 2007. Aquesta anàlisi inclou també el seguiment de l'execució pel que fa a cost i termini.

4.2. ANÀLISI DELS PROCEDIMENTS DE CONTRACTACIÓ APLICATS PER L'ATM

Per tal de verificar que els procediments aplicats per l'ATM per a la contractació estan d'acord amb la normativa aplicable, s'ha seleccionat una mostra representativa d'expedients de contractació.

16. Entre aquestes despeses cal remarcar les referents a les comissions per venda de títols a pagar a operadors i comercialitzadors, les despeses de bobines de paper i d'edició per a fer els títols, i altres com fullatons horaris, tríptics, etc.

4.2.1. Llistats d'expedients contractuals i de convenis. Selecció de les mostres

Per poder dur a terme la selecció dels expedients l'ATM ha facilitat els llistats del Registre d'expedients de contractes, els del Registre de contractes menors i els del Registre de convenis que recullen els contractes adjudicats i els convenis formalitzats durant el 2007.

En el quadre següent hi ha les principals dades que s'han obtingut d'aquests llistats:

	Nombre d'expedients	Total import adjudicat	
Contractes (a)	31	2.123	
- Adjudicats per procediment negociat	18	776	
- Adjudicats per procediment obert	13	1.347	
Contractes menors (b)	251	1.082	
Total contractes adjudicats	282	3.205	
Convenis (c)	Nombre d'expedients	Total import formalitzat (c)	
		Despesa	Ingrés
Total convenis	75	980	317

Imports adjudicats i formalitzats en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades del Registre de contractes i del Registre de convenis de l'ATM.

Notes:

- (a) Cal remarcar que, pel que fa als trenta-un expedients de contractes, divuit són contractes de consultoria i assistència i tretze són contractes de serveis.
- (b) Els contractes menors es defineixen en funció de la quantia i són aquells inferiors a 12.020 € en el cas de contractes de consultoria i assistència i en el de contractes de serveis i, inferiors a 30.051 € en el cas de contractes d'obra.
- (c) Els convenis presenten tipologies diverses (convenis marc, convenis d'adhesió al STI, convenis de col·laboració, etc.) i no en tots els casos generen imports a cobrar o pagar entre les parts. En els casos que se'n generen, poden suposar per a l'ATM imports a pagar però també a cobrar. Per aquest motiu s'han recollit separatament els totals de despesa o d'ingrés que determinen el conjunt de convenis.

La mostra seleccionada s'ha fet a partir dels criteris següents:

- Selecció de la mostra de contractes: per tal d'obtenir una mostra suficientment representativa del total de contractes adjudicats pels procediments obert i negociat, per un import de 2,12M€ s'han seleccionat, per a cadascun dels procediments, els quatre expedients amb imports més significatius així com un altre, escollit a l'atzar, de cada procediment.

Com a resultat d'aquesta selecció, la mostra, amb un total de deu expedients, està formada per cinc expedients corresponents a contractes adjudicats pel procediment o-

bert i cinc expedients corresponents a contractes adjudicats pel procediment negociat. Aquests deu expedients formen una mostra d'un import adjudicat d'1,25 M€ dels quals 0,81 M€ corresponen a contractes adjudicats pel procediment obert i 0,44 M€ a contractes adjudicats pel procediment negociat. La mostra representa un 58,9% sobre el total de 2,12 M€ dels trenta-un contractes adjudicats en el 2007.

- Selecció de la mostra de contractes menors: també amb la finalitat d'obtenir una mostra suficientment representativa del total de l'import d'1,08 M€ de contractes menors adjudicats, dels dos-cents cinquanta-un expedients, s'han seleccionat, els disset de major import. S'ha observat que aquests disset expedients corresponen a tretze proveïdors. A més, s'ha analitzat el Registre de contractes menors i s'ha ampliat la mostra amb la resta d'expedients que en el 2007 s'han adjudicat a aquests tretze proveïdors, de manera que han resultat seleccionats uns altres vint expedients. Per últim també s'han seleccionat els expedients de dos proveïdors que no sortien a la mostra amb els criteris anteriors i que, cadascun d'ells, superava en total els 45.000 € de contractes menors adjudicats en el 2007, amb la qual cosa s'han seleccionat uns altres setze expedients.

Com a resultat d'aquesta selecció, la mostra, amb un total de cinquanta-tres expedients de contractes menors corresponents a quinze proveïdors, totalitza 0,40 M€ i representa un 37% del total d'1,08 M€.

- Selecció de la mostra de convenis: els criteris de selecció de la mostra dels convenis formalitzats no s'han centrat a obtenir una cobertura sobre els imports de despesa o d'ingrés, sinó que, fonamentalment, s'han escollit de manera diversificada segons la seva tipologia i el concepte a què fan referència, tenint en compte el que s'ha esmentat en la nota c del quadre anterior.

La mostra seleccionada la formen un total de deu convenis, que representen un 13,3% del nombre d'expedients de convenis formalitzats l'exercici 2007.¹⁷

4.2.2. Expedients de contractació

El detall de la mostra seleccionada d'expedients de contractació adjudicats el 2007 pels procediments obert o negociat és el següent:

17. En el cas dels convenis no es calcula el percentatge de la mostra segons imports ja que hi ha convenis que generen ingressos, d'altres que generen despeses i d'altres que no generen ni ingressos ni despeses.

	Adjudicatari	Import adjudicat	Concepte
1	TEKIA Consultores Tecnológicos, SL	231.652	Redacció de la fase 1 del projecte comú de la implantació de la targeta sense contacte per a la venda i validació en el transport públic en el si de la integració tarifària.
2	Técnica y Proyectos, SA	184.138	Assistència tècnica en el procés de seguiment, inspecció i control de les obres i instal·lacions, el manteniment i la qualitat de l'explotació de les xarxes tramviàries i assessorament per al seguiment econòmic i la gestió i actualització contractual.
3	ACENS Technologies, SA	154.130	Externalització del sistema d'ajut a l'explotació.
4	INECO Ingeniería y Economía del Transporte, SA	152.100	Estudi de dimensionament i localització dels aparcaments d'intercanvi modal a les xarxes ferroviàries interurbanes operades per RENFE i FGC.
5	TRN Ingeniería y Planificación de Infraestructuras, SA	85.000	Estudi de factibilitat tècnica de la implantació d'un mode ferroviari a plataformes reservades per al transport en autobús.
6	Hewlett-Packard Española, SA	171.281	Servei d'administració dels clústers per a la integració tarifària, el Sistema d'informació geogràfica i gestió documental (SIG-SGD), el Sistema d'ajuda a l'explotació (SAE) i el Pla de Mobilitat 2008.
7	Oracle Ibérica, SRL	156.487	Manteniment per al 2008 del servei d'administració remota per a la base de dades Oracle del Sistema de gestió de la integració tarifària (SGIT), del Sistema d'informació geogràfica i gestió documental (SIG-SGD) i del Sistema d'ajuda a l'explotació (SAE).
8	Oracle Ibérica, SRL	50.727	Manteniment i actualització de les llicències Oracle per al Sistema de gestió de la integració tarifària (SGIT), Sistema d'informació geogràfica i gestió documental (SIG-SGD) i Sistema d'ajuda a l'explotació (SAE).
9	INDRA Sistemas, SA	34.172	Manteniment del programari del Sistema de gestió de la integració tarifària (SGIT).
10	TEKIA Consultores Tecnológicos, SL	29.499	Elaboració d'un pla marc per a la implantació d'una targeta sense contacte a la Regió Metropolitana de Barcelona.
	Total mostra	1.249.186	

Imports en euros, IVA inclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons llistat del Registre de contractació facilitat per l'ATM i segons documentació analitzada per a la fiscalització.

D'aquests deu expedients, els cinc primers han estat adjudicats mitjançant procediment obert, i els cinc darrers mitjançant procediment negociat.

Aquesta mostra, a més de representar el 58,9% del total de l'import dels contractes no menors adjudicats en el 2007, cobreix el 59,9% de l'import dels contractes adjudicats per procediment obert i el 57,0% de l'import dels adjudicats per procediment negociat.

L'anàlisi dels expedients seleccionats s'ha centrat a verificar que els procediments aplicats per l'ATM per a l'adjudicació, la formalització i el seguiment de l'execució dels contractes en termes econòmics i de termini han estat correctes i d'acord amb la normativa aplicable.

De l'anàlisi dels deu expedients que integren la mostra cal assenyalar el següent:

Procediment d'adjudicació

S'ha analitzat la justificació de l'elecció del procediment negociat per als expedients 6 a 10. Del resultat cal assenyalar el següent:

- Els expedients 6, 7 i 8 corresponen a contractes d'administració, de manteniment i d'actualització de sistemes informàtics fonamentals de l'ATM referents al STI, al Sistema d'informació geogràfica (SIG) i al Sistema d'ajut a l'explotació (SAE). Com que Oracle havia estat el proveïdor de la base de dades i Hewlett-Packard el dels clústers d'aquests sistemes, l'adjudicació ha seguit el procediment negociat sense publicitat per raons tècniques d'acord amb el que estableix l'article 210.b del TRLCAP.
- L'expedient 9 correspon al manteniment de les aplicacions del Sistema de gestió d'integració tarifària (SGIT). Les aplicacions objecte de manteniment han estat desenvolupades per INDRA Sistemas, SA i per això s'ha adjudicat a la mateixa societat, d'acord amb l'article 210.b del TRLCAP.
- L'expedient 10 també s'ha adjudicat mitjançant procediment negociat sense publicitat. En aquest cas, però, l'ús d'aquest procediment s'ha fonamentat en l'article 210.h del TRLCAP, que estableix que pot aplicar-se quan el pressupost sigui inferior a 30.050,62 €. ¹⁸ Seguint el que estableix l'article 92.3 del TRLCAP, l'ATM va convidar a tres empreses consultores a les quals va trametre els plecs de condicions tècniques i administratives.

Es considera correcta la utilització del procediment negociat sense publicitat en els cinc expedients analitzats anteriorment.

18. Per a l'expedient 10, tant el plec de clàusules administratives com el de clàusules tècniques estableixen com a pressupost màxim 30.000 €.

Plec de clàusules administratives particulars

D'acord amb allò que estableix l'article 67 del Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques (RGLCAP), s'han detectat les incidències següents:

a) Per als expedients adjudicats mitjançant el procediment obert:

- En cap cas es recullen els criteris objectius, entre ells el preu, per valorar que una proposta no es podrà dur a terme o per considerar-la temerària o desproporcionada.
- Pel que fa a l'ús de criteris objectius a l'hora de valorar les propostes en els concursos cal indicar que en els plecs es fixen certs criteris generals (equip humà, proposta tècnica i oferta econòmica) amb una valoració genèrica en termes percentuals. Malgrat això, aquests criteris generals depenen de certs paràmetres o subcriteris (estructura de l'equip, temps de dedicació, metodologia i millores tècniques, etc.) i enlloc es defineix la puntuació i ponderació amb què es valoraran. A més, en el cas de l'expedient 3, sols es recullen criteris generals amb valoració genèrica, sense fer referència a cap paràmetre o subcriteri.
- Malgrat que en els anuncis públics de licitació es fa constar que les despeses de publicitat de la licitació aniran a càrrec de l'empresa adjudicatària, també caldria indicar en els plecs l'import màxim a què haurà de fer front l'empresa adjudicatària.

b) En el cas dels expedients que han estat adjudicats mitjançant procediment negociat, cap dels seus plecs de clàusules administratives particulars recull els aspectes econòmics i tècnics que s'haurien d'haver negociat.

c) Tant en els casos d'expedients seleccionats adjudicats pel procediment obert com en els adjudicataris pel procediment negociat s'ha observat que la clàusula en què els plecs fan referència a la possibilitat de modificació de la durada del contracte i a les pròrrogues recull un redactat que no està d'acord amb el que estableix l'article 198 del TRLCAP. Així, l'ATM preveu en els plecs una durada màxima del contracte de quatre anys, pròrrogues incloses, però cal que tinguin en compte l'incís de l'esmentat article, que també delimita la durada afegint que les pròrrogues, aïlladament o conjuntament, no poden ser concertades per un termini superior al contracte inicial.

Compliment dels contractes i la recepció dels béns o serveis contractats

En cap dels deu expedients analitzats, l'ATM no ha comunicat al contractista la liquidació del contracte i tampoc ha realitzat l'acte formal de recepció i conformitat de l'objecte segons els tràmits procedimentals establerts en l'article 110 del TRLCAP. L'ATM substitueix aquests tràmits per l'autorització del pagament de factures i de retorn de garanties per part de la unitat a què li ha estat prestat el servei objecte del contracte.

Constitució i retorn de garanties

El retorn de les garanties constituïdes per l'adjudicació dels diferents contractes analitzats no es realitza d'acord amb el que estableix el TRLCAP en l'article 47.¹⁹ Així, del total de deu expedients seleccionats sols en dos casos s'ha retornat la garantia dins el termini d'un any des de la fi del termini d'execució del contracte. En dos casos no s'ha retornat ja que no ha transcorregut encara el termini, i en sis casos s'hauria d'haver retornat i no s'ha fet.

Pel que fa a la constitució de les garanties, s'ha observat que en un cas l'adjudicatari ha superat en vuit dies el termini de quinze dies a comptar des de la notificació de l'adjudicació previst en l'article 41 del TRLCAP.

Altres aspectes formals

Cal remarcar els dos aspectes següents:

- No s'ha registrat de manera sistemàtica la totalitat de les entrades de documents per mitjà d'un segell de registre oficial d'entrada. Per això, si bé els documents rebuts porten la seva pròpia data, en certs casos no es disposa d'informació suficient per valorar aspectes relacionats amb dates de recepció de propostes, dates d'entrega-recepció de serveis o informes, dates d'arribada de factures, etc. Aquest fet pot afectar posteriorment el compliment de certs terminis màxims a comptar des de la data de recepció, i no permet fer una comparació amb altres dates de la lògica cronològica de l'expedient.
- D'acord amb l'article 118 del TRLCAP i amb l'article 114 del Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, que aprova el Reglament general del TRLCAP, així com amb l'article 3 del Decret 376/1996, del 2 de desembre, de reestructuració de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC), l'ATM ha d'informar la JCCAC dels contractes que ha adjudicat dins el termini de dos mesos a comptar des de la formalització del contracte. En aquest sentit, cal remarcar que, mitjançant la revisió de l'aplicació de la JCCAC, s'ha pogut verificar que l'ATM ha emès informe de tots els expedients, encara que no ha estat possible verificar en quina data ho ha fet ja que en no en queda constància de l'aplicació.

4.2.3. Expedients de contractes menors

Seguidament es presenta la mostra de cinquanta-tres expedients seleccionats dels tramitats com a contractes menors.

19. Quant l'article 47 del TRLCAP es refereix a la devolució o cancel·lació de les garanties constituïdes, preveu casuística variada. En general, però, estableix que la devolució es produirà un cop aprovada la liquidació del contracte, o bé quan hagi transcorregut un any des de la finalització del contracte sense que s'hagi formalitzat la recepció i liquidació, per causes no imputables al contractista.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 31/2010

	Adjudicatari	Import adjudicat	Concepte
1	GINFO, SL	11.946	Suport software gestió documental Power 2007
2	GINFO, SL	11.946	Suport software gestió documental Power 2008
3	GINFO, SL	11.646	Manteniment llicències de software 2007
4	GINFO, SL	11.321	Migració a Hummingbird Enterpr. 2004 DM
5	GINFO, SL	6.516	Manteniment de llicències de software 2008
6	GINFO, SL	4.872	Verificació sistema gestió documental Oracle
7	GINFO, SL	3.021	Manteniment llicències Progress, any 2007
8	GINFO, SL	3.141	Manteniment llicències Progress, any 2008
9	Informàtica Industrial IN2, SA	9.238	Adquisició servidor per al Servei d'administració
10	Informàtica Industrial IN2, SA	8.574	Adquisició servidor per a nou Servei de cartografia
11	Informàtica Industrial IN2, SA	8.424	Adquisició servidor per a Sermetra
12	Informàtica Industrial IN2, SA	8.221	Adquisició plotter per a Àrea tècnica
13	Informàtica Industrial IN2, SA	6.912	Adquisició vint llicències Office 2007
14	Informàtica Industrial IN2, SA	2.907	Adquisició ordinador per al Servei tècnic
15	Informàtica Industrial IN2, SA	2.044	Adquisició dos ordinadors per a la Direcció tècnica
16	Informàtica Industrial IN2, SA	1.827	Adquisició tres ordinadors (Recepció, Secret. i Ass. jur.)
17	Informàtica Industrial IN2, SA	1.391	Adquisició un ordinador portàtil
18	Informàtica Industrial IN2, SA	1.377	Adquisició programes Adobe Acrobat i Photoshop
19	Informàtica Industrial IN2, SA	980	Adquisició impressora HP Laserjet
20	GMV Soluciones globales Internet, SA	11.851	Adquisició Firepass 1200 i IP390
21	GMV Soluciones globales Internet, SA	9.976	Servei suport per dispositius de xarxa i seguretat
22	GMV Soluciones globales Internet, SA	9.667	Adquisició IP390 i llicència Checkpoint
23	GMV Soluciones globales Internet, SA	8.352	Consultoria de xarxa i sistemes
24	GMV Soluciones globales Internet, SA	4.176	Consultoria de comunicacions
25	GMV Soluciones globales Internet, SA	1.618	Manteniment llicència Firewall F5
26	GMV Soluciones globales Internet, SA	1.531	Manteniment de l'equip Firepass
27	GMV Soluciones globales Internet, SA	1.474	Manteniment llicències Checkpoint
28	Nogales Barcelona	11.417	Col·locació plànols de xarxa en horari nocturn en trens FGC
29	Nogales Barcelona	9.132	Fabricació i submin. 32 OPIS lluminosos de FGC (model 1)
30	Nogales Barcelona	9.132	Fabricació i submin. 32 OPIS lluminosos de FGC (model 2)
31	Nogales Barcelona	8.331	Fabricació 1.400 plànols de xarxa mampares (model 1)
32	Nogales Barcelona	8.331	Fabricació 1.400 unitats plànols xarxa mampares (model 2)
33	Corporación Travel Partners, SA	11.948	Despeses bitllets d'avió, tren..., any 2007
34	Corporación Travel Partners, SA	11.948	Despeses bitllets d'avió, tren..., 4t. 2007
35	Corporación Travel Partners, SA	2.900	Allotjaments hotels any 2007
36	Corporación Travel Partners, SA	912	Despeses bitllets d'avió, tren..., any 2007
37	Gestió Cultural Transversal, SL	14.245	Reimpresió 500 exemplars del llibre commemoratiu ATM 10 anys
38	Gestió Cultural Transversal, SL	12.006	Producció i impressió del llibre commemoratiu ATM 10 anys
39	Institut Ildelfons Cerdà	12.000	Estudi de mesures de suport a la logística nocturna
40	Institut Ildelfons Cerdà	12.000	Redacció monografia guia de bones pràctiques de logística urbana
41	ADECCO TT, SA	12.020	Cobertura centraleta ATM
42	ADECCO TT, SA	6.960	Elaboració carnet T-Jove curs 2007-2008
43	GMV Sistemas, SA	11.991	Manteniment panells SAE
44	GMV Sistemas, SA	5.368	Actualització de cartografia per al SAE
45	GMV Sistemas, SA	682	Assist. tècnica i monitorització incidències (període Setmana santa)
46	Serveis de l'espectacle Focus, SA	11.965	Gestió jornada observatori mobilitat metropolitana
47	Serveis de l'espectacle Focus, SA	3.787	Lloguer sala jornada observatori mobilitat metropolitana
48	TECSALSA	11.898	Sist. de reg i travesses d'estabilització a l'intercanviador de Cornellà
49	TECSALSA	1.126	Últimes millores a la zona de l'intercanviador de Cornellà
50	Doptan Trade, SL	12.000	Còpies fotocopiadores de l'ATM
51	LGAi Technological Center, SA	11.994	Programari per comprovar emissió de títols amb bit de seguiment
52	Produccions Culturals Transversal SL	11.948	Realització de continguts per al llibre ATM 10 anys
53	Tradia Telecom, SA	11.926	Desinstal·lació xarxa de radio SAE
	Total mostra	402.916	

Imports en euros, IVA inclòs.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons llistat del Registre de contractació facilitat per l'ATM i segons documentació analitzada per a la fiscalització.

De la fiscalització d'aquests cinquanta-tres expedients se'n desprenen les següents observacions:

Fraccionament de l'objecte dels contractes

S'han observat diversos aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb el seu cost i amb les dates d'execució, dels quals se'n podria desprendre que l'ATM n'ha fraccionat l'adjudicació. Aquesta observació és aplicable als expedients següents: expedients de l'1 al 8, expedients del 20 al 27, expedients del 28 al 32, expedients 37, 38 i 52, expedients 46 i 47 i expedients 48 i 49. S'ha observat, a més, que en un cas, el de l'expedient 37, s'està superant el límit de 12.020€ que la legislació fixa com a límit quantitatiu per a la consideració de contracte menor.

A més del fraccionament, en casos com el de les adquisicions d'ordinadors i altre material informàtic i el dels serveis per despeses de viatge dels adjudicataris Informàtica Industrial IN2, SA i Corporación Travel Partners, SA, caldria fer un plantejament i pressupost global a priori de les comandes a realitzar durant cada exercici. La contractació d'aquests subministraments i serveis mitjançant procediment obert o negociat garantiria la transparència en la contractació.

Altres aspectes relacionats amb el control intern

Pel que fa als mecanismes de control intern, el document model de l'ATM de tramitació interna per als expedients de contractes menors inclou tres grans apartats: la proposta de contractació per part de la unitat que en justifica la necessitat, el certificat d'existència de crèdit de la unitat d'Administració i la resolució d'aprovació i autorització per part de l'òrgan de contractació. En relació amb aquest document, s'ha observat el següent:

- L'apartat de justificació de la necessitat i proposta per part de la unitat que proposa la contractació inclou en un total de quinze expedients dels cinquanta-tres analitzats, una data posterior a la data d'inici dels serveis adjudicats o a la data de la factura de l'adjudicatari.
- En el document no s'indica la data en què l'òrgan de contractació aprova i autoritza la despesa i la contractació.
- No hi ha un tractament uniforme en quant a la inclusió o no de l'IVA en els imports de cadascuna de les tres parts del document. Així, si bé el model deixa clar que l'import de la despesa proposada inclou l'IVA, no ho especifica per l'import de crèdit existent i per l'import de despesa aprovada i autoritzada, i s'ha observat que en alguns casos l'inclou i en d'altres no.

Un altre aspecte referent a la necessitat de millora de procediments de control intern s'ha observat en relació amb l'anul·lació o interrupció definitiva dels serveis relacionats amb els expedients de la mostra 6 i 51. En aquests casos caldria formalitzar algun document intern i, a més, fer una anotació o regularització en el Registre de contractes.

4.2.4. Expedients de convenis

El detall de la mostra seleccionada dels expedients de convenis formalitzats en el 2007 és el següent:

	Concepte	Import	
		Despesa	Ingrés o aportacions d'altres
1	Conveni entre el DPTOP, l'ATM, l'Ajuntament de Lliçà de Vall i Empresa Sagalès, SA per a la millora dels serveis de transport de viatgers per carretera a Lliçà de Vall.	(a) -	(a) -
2	Conveni entre l'Institut d'Estudis de la Seguretat (IDES) i l'ATM per a l'edició de l'informe 2007 de l'Observatori del risc.	12.000	-
3	Conveni entre l'Ajuntament de Barcelona, l'ATM i el consorci Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, per a l'elaboració de l'enquesta de mobilitat en dia feiner.	86.118	(b) 48.720
4	Conveni entre l'Institut d'Estudis de la Seguretat (IDES) i l'ATM per al Xè. Fòrum de la Seguretat.	9.000	-
5	Conveni entre Viajes Iberia i l'ATM en relació amb els títols de transport per a l'esdeveniment European Cancer Conference.	-	91.800
6	Conveni entre l'ATM i el consorci Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, per a la redacció del Pla de Mobilitat del campus universitari de Bellaterra	31.000	-
7	Conveni entre l'ATM i l'Ajuntament de Barcelona en relació amb els títols de transport per a l'esdeveniment GSMA Mobile World Congress	-	(c) 164.720
8	Conveni entre l'ATM i l'Associació de comerciants de Singuerlín Comerç de Santa Coloma de Gramenet per a la compra del títol T-2 Comerç.	-	(d) 3.000
9	Conveni entre l'ATM, l'Ajuntament de Mataró i l'empresa INTRA, SL per explotar l'Enquesta de Mobilitat Quotidiana 2006 per tal de determinar la mobilitat a la ciutat de Mataró.	(e) -	(e) -
10	Conveni entre l'ATM, el Ministeri de Foment i l'empresa GPO Ingeniería, SA, per explotar l'Enquesta de Mobilitat Quotidiana 2006 per tal de determinar la mobilitat intermunicipal entre els municipis de Castelldefels i Cornellà.	(e) -	(e) -

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons llistat del Registre de convenis facilitat per l'ATM i segons documentació analitzada per a la fiscalització.

Notes:

- (a) En el conveni es preveu que les variacions i els nous recorreguts del servei de l'empresa de transport per carretera de cara a millorar la connexió de diferents nuclis del municipi, si generen dèficits d'explotació, es finançaran exclusivament amb recursos de l'ajuntament. A més, s'estableix que els viatgers transportats i els ingressos de la prestació dels nous serveis, encara que s'incloguin en el sistema integrat de transport, no es tindran en compte a l'hora de calcular la compensació pròpia de l'adhesió de l'empresa de transports al STI de l'ATM.
- (b) En l'anàlisi del conveni s'ha detectat que el cost total de l'enquesta es finançarà amb l'aportació de 86.118 € de l'ATM però també amb la de l'Ajuntament de Barcelona, de 48.720 €. Aquesta altra aportació no ha estat recollida en el llistat de Registre de convenis de l'ATM.
- (c) El conveni estableix que l'ATM lliurarà uns títols de transport a l'organització de l'esdeveniment, i requerirà el pagament al comptat de 142.000 € (IVA inclòs). Tanmateix el Registre de convenis però, recull 164.720 € com a import d'ingrés, cosa que és errònia ja que aquest import resulta d'incorporar l'IVA als 142.000 € que, segons s'esmenta en el conveni ja l'inclouen.
- (d) L'objecte del conveni és que l'ATM subministri a l'associació de comerciants 2.000 títols de transport que l'associació podrà distribuir entre els clients. El lliurament dels títols, del tipus "T-2 Comerç", amb les característiques i el preu (1,5 € per títol IVA inclòs) fets públics en el DOGC número 4939 del 2 d'agost del 2007, suposa una facturació per part de l'ATM i cobrament al comptat. D'això se'n desprèn un ingrés de 3.000 €, no recollit en el llistat del registre de convenis de l'ATM. Amb tot, l'ingrés podria variar, ja que depèn de possibles retorns de títols a primers del 2008 que serien bescanviats per nous títols amb tarificació actualitzada.
- (e) El cost de les tasques d'explotació de l'enquesta els assumeixen, íntegrament, l'Ajuntament o el Ministeri. El que fa l'ATM és aportar la base de dades de l'Enquesta de Mobilitat Quotidiana 2006.

De la mateixa manera que es va remarcar en l'informe corresponent a l'exercici 2005, ha estat necessària una tasca inicial per organitzar i depurar les dades del Registre de convenis 2007. En l'esmentat registre l'ATM recull alguns convenis que s'han formalitzat en l'exercici següent, és a dir, convenis que correspondria recollir en el registre del 2008 (també s'han detectat en el Registre de convenis 2006 convenis formalitzats en el 2007). A més, en la mostra de convenis seleccionada s'han detectat errades o mancances quant als imports d'ingressos, segons el que s'indica en les notes *b*, *c* i *d* del quadre anterior.

La fiscalització dels convenis ha consistit a analitzar si, d'acord amb el que estableix el TRLCAP, queden exclosos o no del seu àmbit d'aplicació. De l'anàlisi realitzada cal concloure que els convenis de la mostra han estat degudament formalitzats com a tals ja que, per import o per objecte queden exclosos de l'àmbit d'aplicació.

5. ALTRES ACTUACIONS

Les actuacions de l'ATM en relació amb les inversions i l'explotació dels sistemes tramviaris del Trambaix i del Trambesòs i amb la contractació, formalitzada com a rènting, del subministrament i manteniment d'unitats de tren per a diverses línies de metro de Barcelona, són fets d'unes magnituds que requereixen una anàlisi específica, ja que incideixen i incidiran en l'activitat i en l'estructura econòmicofinancera del Consorci.

5.1. TRAMBAIX

En l'informe 6/2009 de la Sindicatura de Comptes, referent a l'exercici 2005, concretament en l'epígraf 5.1, es van incloure les anàlisis i els comentaris pertinents corresponents a les fases de licitació i adjudicació del contracte inicial (formalitzat el novembre del 2000) així com de les posteriors modificacions, projectes complementaris i revisions de preus, aprovats pel Consell d'Administració de l'ATM fins al febrer del 2006. D'acord amb el detall recollit en aquell informe, fins al febrer del 2006 les variacions (modificacions, obres complementàries, revisions de preus, etc.) han incrementat el projecte previst en el contracte signat el novembre del 2000, des dels 217,33 M€ inicials fins a un import de 292,54 M€. En els exercicis 2006 i 2007 no s'han produït altres variacions que les que hi havia a febrer del 2006. Tal com ja es va indicar en aquell informe, les variacions no han estat degudament formalitzades: manca d'expedients contractuals, de formalització mitjançant signatura de contracte i de reajustament de la fiança segons el que estableix la normativa de contractació.²⁰

20. Les variacions del cost del Trambaix entre 2001 i 2007 no han estat degudament formalitzades en els corresponents contractes. Malgrat això, el març del 2009 les parts formalitzen un contracte com a text refós de tots els documents que al llarg dels anys han anat variant els diferents aspectes de la construcció i explotació del Trambaix previstos en el contracte inicial de novembre del 2000. Aquest text refós actualitza alguns aspectes, com és el cas de la regularització de la fiança.

Respecte del reajustament de la fiança, des que es va constituir el juliol del 2000, la fiança definitiva aportada era de 4,87 M€, import que com s'ha remarcat en informes d'exercicis anteriors, quedava clarament per sota del 4% dels 217,33 M€ pels quals s'adjudica i es formalitza el contracte. Al llarg dels anys en cap cas s'ha corregit la fiança a l'alça d'acord amb l'increment de cost que suposaven les obres dels projectes modificats i complementaris. El maig del 2007, però, les parts, argumentant que la majoria de les obres ja havien estat executades, han reajustat la garantia a la baixa, basant-se en càlculs, ja no del cost d'execució de les obres, sinó dels ingressos i les despeses d'explotació del sistema tramviari i l'han fixat en 0,54 M€.

5.1.1. Cost de les obres, fonts de finançament i obra certificada

El 21 d'abril del 2007 es va posar en servei el darrer tram de la línia T3 del Trambaix entre les parades P31 i P32 (Torreblanca i Sant Feliu - Consell Comarcal) i amb això finalitzava el procés d'implantació de tot el sistema tramviari del Trambaix. Un cop finalitzat en el 2007 el procés d'implantació del sistema tramviari, el 26 de juny del 2008 ATM i TM, SA van formalitzar una darrera variació que, amb la finalitat d'acordar el tancament econòmic de les obres, incorporava nous increments de costos no inclosos en anteriors acords entre les parts.²¹

A continuació es presenta un quadre resum que sintetitza les variacions netes del cost de les obres del Trambaix des del 2000 fins al 2007 (en l'exercici 2007 no es produeix cap variació).

Concepte	Contingut	Data	Import	Import acumulat
Signatura del contracte	Redacció i execució del projecte constructiu i subministrament i instal·lació del material mòbil i equips electromecànics.	Adjudicació del Consell Administració abril 2000; signatura contracte, novembre del 2000	217.326	
Variacions 2001-2002	Modificació del Projecte constructiu (2001), Complementari 1 i Modificat 1 (2002)	Maig 2001 - gener 2002	28.358	245.684
Variacions 2003	Modificat 2, Menors expropiacions, Revisió de preus i Modificat 3	Juliol 2003 - desembre 2003	(3.217)	242.467
Variacions 2004	Complementari 2, Complementari 3 i Modificat 4	Juliol 2004 - octubre 2004	11.626	254.093
Variacions 2005	Major cost per demores, per revisió de preus i Modificat-4.1 que redueix el cost del Modificat-4	Abril i maig 2005	24.919	279.012
Variacions 2006	Complementari-4 i Modificat-5	Febrer 2006	13.530	292.542

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació del Trambaix analitzada en l'informe 6/2009.

21. La variació de tancament econòmic del 2008 incrementa el cost en 8,34 M€ (augmentant l'import acumulat fins a 300,88 M€, un 38,4% superior a l'import inicial). L'anàlisi més concreta de la variació del 2008 serà objecte d'una anàlisi detallada en l'informe de fiscalització de l'ATM corresponent als exercicis 2008 i 2009.

Seguidament es presenta el quadre resum de les diferents fonts de recursos que financen el total dels 292,54 M€ de cost formalment aprovat pel Trambaix fins al final de l'exercici 2007 i també el cost del finançament:

Origen dels recursos	Cost d'obres que finança	Cost del finançament
Acords de Govern (juliol 2000, juny 2005, agost 2006) que autoritzen aportacions pluriennals del DPTOP a l'ATM des del 2003, 2006 o 2007, fins al 2015	204,79	84,33
Fons de contracte programa a destinar a la tarifa tècnica del Trambaix	72,21	*
Fons del pressupost ordinari de l'ATM	6,59	-
Fons de contracte programa per tres anualitats (de 2004 a 2006)	5,08	1,60
Cofinançament del Ministeri de Foment	3,37	-
Cofinançament de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat	0,50	-
Totals	292,54	85,93

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació analitzada en l'Informe 6/2009.

* La part de tarifa tècnica que està previst destinar a finançar 72,21 M€ de les obres, tenint en compte que s'ajorna en pagaments anuals a fer des del 2004 fins al 2028, genera un cost financer que queda incorporat en els altres conceptes diversos que s'inclouen en les previsions que recull l'esmentada tarifa.

Pel que fa a l'execució de les obres i la seva recepció cal indicar que, en la clàusula setena, el contracte determina que l'ATM ha d'emetre acta de conformitat de les obres executades, però estableix que això no implica la transmissió o el lliurament d'aquestes obres. La clàusula esmentada estableix que la transmissió sols tindrà lloc en acabar el termini d'exploració (vint-i-cinc anys) o qualsevol de les seves pròrroques, moment en què, tal com també estableix la clàusula novena, revertirà a l'ATM, o a l'Administració competent que el Consell d'Administració de l'ATM designi, la propietat de les obres, el material mòbil i les instal·lacions afectades. Per aquest motiu, l'ATM no recull en el seu actiu el cost de les obres ni el de les instal·lacions ni el del material mòbil, que es mantenen com a actius de TM, SA fins que es produeixi la reversió.

S'ha fet un seguiment de les certificacions d'obra emeses per l'adjudicatari, des de les primeres, que daten de juliol del 2001, fins a les de finals del 2007. En el següent quadre es detallen els imports d'obra certificada fins a desembre del 2007 diferenciant, d'una banda, els referents a obres del projecte constructiu i dels seus posteriors modificats i, d'altra banda, els referents als complementaris. També es diferencien els imports referents a obra civil dels referents a sistemes i material mòbil.

Imports certificats fins al 2007	Obra civil	Sistemes i material mòbil	Totals
Projecte inicial i Modificats 1 a 5	134,98	87,17	222,15
Complementari 1	10,23	0,24	10,47
Complementari 2	2,35	-	2,35
Complementari 3	1,17	0,52	1,69
Complementari 4	1,94	0,12	2,06
Totals	150,67	88,05	238,72

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació analitzada per a la fiscalització.

Si els imports certificats d'aquest resum es comparen amb el del cost total previst que ha de ser objecte de certificació, que a finals del 2007 és de 238,72 M€ (deixant de banda les revisions de preus, els honoraris de tècnics del projecte inicial, les expropiacions i el cost per demores no imputables al concessionari, conceptes que s'han facturat de manera separada a l'obra certificada) es conclou que el percentatge de l'obra certificada ha arribat al 100%.

5.1.2. Entrada en funcionament del servei de transport: tarifa tècnica, conceptes i imports

Des de l'exercici 2004, amb l'entrada en funcionament del servei de transport de viatgers del Trambaix el 3 d'abril del 2004, l'ATM ha de fer front a la tarifa tècnica fins al termini de la concessió del servei, que finalitza el 2028.

D'acord amb el que preveu el contracte amb l'adjudicatària, el Consell d'Administració de l'ATM va acordar establir una contraprestació econòmica, a pagar a l'operador del Trambaix consistent en la quantitat mensual fixa que compregués les despeses d'explotació i el benefici industrial, així com el cànon d'amortització.²²

Seguidament es presenta l'evolució de la tarifa tècnica anual entre 2005 i 2007:

	2005	2006	2007
Despeses*	20,83	23,71	24,64
Benefici industrial	0,91	1,05	1,13
Total despeses	21,74	24,76	25,77
Ingressos tarifaris	4,82	6,17	6,79
(Despeses STI a càrrec ATM)	(0,25)	(0,32)	(0,36)
Total ingressos	4,57	5,85	6,43
Total despeses – ingressos	17,17	18,91	19,34
IVA 7%	1,21	1,32	1,35
Tarifa tècnica	18,38	20,23	20,69

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons la documentació relacionada amb el Trambaix analitzada per a la fiscalització.

* En el concepte Despeses s'inclouen les despeses d'explotació i el cànon d'amortització, però també regularitzacions diverses per altres ingressos o despeses no previstos, per penalitzacions en relació a la qualitat del servei, etc.

22. En principi el cànon d'amortització inclòs en la tarifa tècnica és la part d'aquesta destinada a finançar la part d'inversió no coberta amb les aportacions del DPTOP. Amb tot, a la pràctica, els imports a 25 anys previstos per al cànon incorporen altres conceptes com les despeses financeres, de gestió i assegurances del període de construcció i de posada en marxa, que s'hi inclouen com a dotacions pluriennals al fons de reversió.

D'acord amb el que s'indica en la nota a peu de quadre, les despeses inclouen regularitzacions diverses que, en els anys 2005, 2006 i 2007, han reduït les despeses brutes en quanties properes als 100 m€ però, en el 2007, a més d'aquestes regularitzacions n'hi ha una referent a ingressos per publicitat en els tramvies. En aquest mateix període s'han posat en servei nous trams i noves parades que han anat ampliant el trajecte del conjunt del sistema del Trambaix.

L'evolució del nombre de viatges ha estat la següent:

Concepte	2005	2006	2007
Nombre de validacions	10.218.119	12.835.835	14.267.794

Font: Informes anuals de liquidació dels sistemes tramviaris.

5.2. TRAMBESÒS

En l'informe 6/2009 de la Sindicatura de Comptes referent a l'exercici 2005 de l'ATM, concretament en l'epígraf 5.2, s'hi van incloure les anàlisis i els comentaris corresponents a les fases de licitació i adjudicació del contracte inicial (formalitzat el gener del 2003) així com de les posteriors modificacions i projectes complementaris, aprovats pel Consell d'Administració de l'ATM fins a l'octubre del 2006. D'acord amb el detall recollit en aquell informe, fins a l'octubre del 2006, les variacions per modificacions i obres complementàries havien incrementat el projecte previst en el contracte signat el gener del 2003, des dels 205,00 M€ inicials, fins a un import de 232,13 M€. L'increment, per tant, era de 27,13 M€, és a dir, del 13,2%. En els exercicis 2006 i 2007 no s'han produït més variacions que les d'octubre del 2006.

Posteriorment s'han dut a terme negociacions entre les parts per quantificar el tancament econòmic de les obres d'implantació del Trambesòs, de manera similar a com s'ha fet per al Trambaix.²³

5.2.1. Cost de les obres, fonts de finançament i obra certificada

Tenint en compte que des de l'octubre del 2006 no s'ha formalitzat cap nova variació (modificacions de projecte o projectes complementaris) que hagi afectat el cost previst de les obres del Trambesòs, a continuació es presenta un quadre resum que sintetitza les variacions netes del cost de les obres d'aquest tramvia des del 2003 fins al 2007.

23. Mitjançant el conveni del 28 de desembre del 2009, l'ATM i TM del Besòs, SA formalitzen el tancament econòmic de les obres. Això suposa una variació que incrementa el cost en 31,77 M€ (augmentant l'import acumulat, juntament amb una variació de 0,58 M€ del febrer del 2008 per una addenda del Modificat 2, fins a 264,48 M€, un 29,0% superior a l'import inicial). L'anàlisi més concreta de les variacions del 2008 i del 2009 serà objecte d'una anàlisi detallada en l'informe de fiscalització de l'ATM corresponent als exercicis 2008 i 2009.

Concepte	Contingut	Data	Import	Import acumulat
Signatura del contracte	Redacció i execució del projecte constructiu i subministrament i instal·lació del material mòbil i equips electromecànics	Adjudicació del Consell Administració, juliol del 2002, signatura del contracte, gener 2003	205.000	
Variacions 2002-2003	Conveni urbanització zona cotxeres* i Conveni coordinació zona Fòrum	Desembre 2002*-juliol 2003	720	205.720
Variacions 2004	Modificat 1, Complementari 1 i Complementari 2	Desembre 2004	(3.607)	202.113
Variacions 2005	Modificat 2, Modificat 3.1, Modificat 3.2 i Complementari 3	Gener 2005-juliol 2005	24.148	226.261
Variacions 2006	Complementari 4 i Modificat 4	Abril-octubre 2006	5.867	232.128

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació del Trambesòs analitzada en l'informe 6/2009.

* El Conveni d'urbanització de la zona de cotxeres va ser anterior a la signatura del contracte però s'hi afegeix posteriorment com a major cost del conjunt del Trambesòs ja que el contracte de gener del 2003 no l'inclou.

Seguidament es presenta un quadre resum de les diferents fonts de recursos que financen el total dels 232,13 M€ de cost formalment aprovat pel Trambesòs fins al 2007 i també el cost del finançament:

Origen dels recursos	Cost d'obres que finança	Cost del finançament
Acords de Govern (desembre 2002 i agost 2006) que autoritzen aportacions pluriennals del DPTOP a l'ATM des del 2004 o 2007, fins al 2021	161,69	114,60
Fons de contracte programa a destinar a la Tarifa tècnica del Trambesòs	67,74	*
Fons del pressupost ordinari de l'ATM	1,83	-
Fons de contracte programa (romanents) a destinar al major cost per obres de la zona de cotxeres i de la zona del Fòrum	0,72	-
Cofinançament de REGESA Aparcaments, SA en el Complementari 3	0,15	-
Totals	232,13	114,60

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació analitzada en l'informe 6/2009.

* La part de la Tarifa tècnica que està previst destinar a finançar 67,74 M€ de les obres, tenint en compte que s'ajorna en pagaments anuals a fer des del 2004 fins al 2029, genera un cost financer que queda incorporat en els altres conceptes diversos que s'inclouen en les previsions que recull l'esmentada tarifa.

Pel que fa a l'execució de les obres i a la seva recepció, cal indicar que el contracte, en la clàusula sisena determina que l'ATM ha d'emetre acta de conformitat de les obres executades però estableix que això no implica la transmissió o el lliurament d'aquestes obres. S'estableix que la transmissió sols tindrà lloc en acabar el termini d'explotació (vint-i-cinc anys) o qualsevol de les seves pròrrogues, moment en què revertirà a l'ATM, o a l'Administració competent que el Consell d'Administració de l'ATM designi, la propietat de les obres, el material mòbil i les instal·lacions afectades. Per aquest motiu, l'ATM no recull en el seu actiu el cost de les obres ni el de les instal·lacions ni el del material mòbil, que es mantenen com a actius de l'empresa adjudicatària fins que es produeixi la reversió.

S'ha fet un seguiment de les certificacions d'obra emeses per l'empresa adjudicatària, des de les primeres, que daten de febrer del 2003, fins a les de finals del 2007. Com a resultat

d'aquest seguiment, es detallen els imports d'obra certificada fins al desembre del 2007. En el quadre es diferencien les obres del projecte constructiu, dels posteriors modificats i dels complementaris. També es diferencien els imports referents a obra civil dels referents a sistemes i material mòbil.

Imports certificats fins al 2007	Obra civil	Sistemes i material mòbil	Totals
Projecte inicial i Modificats 1 a 4	122,83	89,55	212,38
Complementari 1	0,57	-	0,57
Complementari 2	0,28	0,02	0,30
Complementari 3	1,72	-	1,72
Complementari 4	2,38	1,66	4,04
Totals	127,78	91,23	219,01

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació analitzada per a la fiscalització.

Si els imports certificats d'aquest resum es comparen amb el del cost total previst que ha de ser objecte de certificació, que a finals del 2007 és de 221,41 M€ (deixant de banda el cost de les obres en la zona de cotxeres i en la zona del Fòrum així com els honoraris de tècnics del projecte inicial, conceptes que s'han facturat de manera separada a l'obra certificada) es conclou que el percentatge de l'obra certificada ha arribat al 98,9%.

5.2.2. Entrada en funcionament del servei de transport: tarifa tècnica, conceptes i imports

Com ja es va indicar en els informes d'exercicis anteriors, l'entrada en funcionament d'aquest servei de transport de viatgers requeria, segons el contracte, que l'empresa concessionària del Trambesòs fes donació del 5% del seu capital al sector públic. El Consell d'Administració de l'ATM, en la reunió del 13 de maig del 2004, va acordar que es posposés la donació als operadors públics fins que desapareguessin els riscos propis de la fase de construcció del sistema en el seu conjunt (línies T4, T5 i T6).²⁴

Des de l'exercici 2004, amb l'entrada en funcionament del servei de transport de viatgers, l'ATM ha de fer front a la tarifa tècnica fins al termini de la concessió del servei, que finalitza el 2029. L'ATM paga a l'operadora del Trambesòs una tarifa tècnica consistent en la quantitat mensual fixa que compregui les despeses d'explotació i el benefici industrial així com el cànon d'amortització.

Seguidament es presenta l'evolució de la tarifa tècnica anual entre 2005 i 2007:

24. Els diferents trams que conformen la línia T4 del Trambesòs van entrar en funcionament entre el maig i el juliol del 2004, els de la T5, entre l'octubre del 2006 i el setembre del 2007, mentre que la T6, el juny del 2008. Amb la posada en servei del conjunt del sistema tramviari del Trambesòs, finalment, el 8 de setembre del 2009 es va fer la donació del 5% (2,5% a FGC i 2,5% a FMB). Aquests fets seran objecte d'una anàlisi i explicació més detallades en el proper informe de l'ATM, corresponent als exercicis 2008 i 2009.

Concepte	2005	2006	2007
Despeses*	19,75	21,63	24,07
Benefici industrial	0,73	0,84	1,07
Total despeses	20,48	22,47	25,14
Ingressos tarifaris	1,24	1,77	2,74
(Despeses STI a càrrec ATM)	(0,06)	(0,09)	(0,14)
Total ingressos	1,18	1,68	2,60
Total despeses – ingressos	19,30	20,79	22,54
IVA 7%	1,35	1,45	1,58
Tarifa tècnica	20,65	22,24	24,12

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons la documentació relacionada amb el Trambesòs analitzada per a la fiscalització.

* En el concepte Despeses s'inclouen les despeses d'explotació i el cànon d'amortització, però també regularitzacions diverses per altres ingressos o despeses no previstos, per penalitzacions en relació amb la qualitat del servei, etc.

En aquest període s'han posat en servei nous trams i noves parades que han anat ampliant el trajecte del conjunt del sistema del Trambesòs.

L'evolució del nombre de viatges ha estat la següent:

Concepte	2005	2006	2007
Nombre de validacions	2.821.585	4.103.577	6.587.936

Font: Informes anuals de liquidació dels sistemes tramviaris.

5.2.3. Altres fets referents al Trambesòs: litigis per expropiacions

La necessitat de l'ATM d'ocupar dues finques propietat de l'ADIF (Administrador de Infraestructuras Ferroviarias) una per a les cotxeres del Trambesòs i l'altra per a la parada-intercanviador de l'estació de RENFE de Sant Adrià del Besòs, va topar amb la negativa d'aquest ens públic. L'ADIF no va voler fer un conveni per a una cessió gratuïta d'ús, fet que va portar a l'inici dels respectius procediments d'expropiació.

El Jurat d'Expropiació de Catalunya va obrir dos expedients que, tenint en compte els fulls d'apreuament de les parts expropiada i expropiant, van donar lloc a les respectives resolucions, del febrer del 2006 i de gener del 2007, en què el Jurat fixava el preu just de cadascuna de les dues finques.

L'ADIF, però, va recórrer per via judicial contra les dues resolucions, que exhaurien la via administrativa, interposant dos recursos contenciosos administratius davant la sala corresponent del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), l'un el maig del 2006 i l'altre el juny del 2007. Les quantificacions de preu just per a cadascuna de les finques eren de 0,74 M€ i de 0,56 M€. Els imports quantificats per l'ADIF en els recursos contenciosos administratius són de 7,99 M€ i de 13,90 M€. En data 25 de novembre del 2009 el TSJC ha

desestimat el recurs de l'ADIF pel qual reclamava 7,99 M€ i en data 15 de juny del 2010 ha estimat parcialment el recurs de l'ADIF pel qual reclamava 13,90 M€, fixant per a aquest cas una valoració d'1,36 M€.²⁵

Cal remarcar que, si bé l'ATM no té potestat expropiatòria, qui l'exerceix en aquest cas és el DPTOP i les actuacions relacionades amb els sistemes tramviaris del Trambaix i del Trambesòs, així com els efectes que aquestes generen, haurien d'haver constatat en els comptes anuals de l'ATM, ja sigui en els estats financers o en informació en Memòria.

5.3. RÈNTING PER AL SUBMINISTRAMENT I MANTENIMENT D'UNITATS DE TREN

En els informes de la Sindicatura de Comptes corresponents als exercicis 2003, 2004 i 2005 es feia referència al fet que el desembre del 2002, l'ATM va adjudicar a ALSTOM Transporte, SA (ALSTOM), cinquanta unitats de tren, destinades a la línia L9, i a Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, SA (CAF) trenta-nou unitats per a les línies 1, 3 i 5 de FMB. El desembre del 2004 es van adjudicar a aquesta segona empresa deu noves unitats.

Seguidament es fa una anàlisi de seguiment dels contractes de subministrament i finançament del total de les noranta-nou unitats de tren. El seguiment es fa de manera diferenciada per a cadascun dels contractes formalitzats. Així, primer es fa el seguiment en relació amb els trenta-nou trens adjudicats a CAF i amb els cinquanta trens adjudicats a ALSTOM, que han estat objecte de fiscalització des de l'informe de l'exercici 2003 i, posteriorment, en relació amb el contracte dels deu trens adjudicats a CAF, fiscalitzat des de l'informe de l'exercici 2004.

5.3.1. Subministrament i finançament de trenta-nou trens adjudicats a CAF

El contracte marc i d'arrendament relacionat amb els trenta-nou trens el signen el 8 d'agost del 2003 l'ATM, CAF i Alquiler de Trenes AIE, empresa en què participa en un 95% la Kutxa i en un 5% CAF. L'objecte del contracte és l'arrendament a l'ATM dels trenta-nou trens per a la xarxa de ferrocarril metropolità de Barcelona que l'AIE adquirirà a CAF. Seguidament es fa un seguiment d'aquest objecte i dels aspectes fonamentals del contracte marc.

Calendari d'entregues

L'AIE es va comprometre a entregar a l'ATM les trenta-nou unitats de tren segons un calendari que preveia l'entrega de deu unitats durant el 2005, vint-i-dues unitats durant el 2006, i set unitats entre gener i abril del 2007. S'ha verificat que s'han complert les dates de lliurament segons el que preveia el calendari d'entregues del contracte.

25. D'acord amb l'al·legació número 7 s'ha modificat el text d'aquest paràgraf.

Cost de l'arrendament i revisió de preus

L'arrendament està previst amb un total de divuit quotes bàsiques anuals que l'ATM ha de pagar a l'AIE cada 15 de desembre; la primera el 2006 i la darrera el 2023. Els imports acordats per les parts el novembre del 2003 presenta un cost total de 323,98 M€, amb un principal de 217,87 M€ i uns interessos totals de 106,11 M€. S'ha verificat que les factures de les anualitats del 2006 i del 2007 coincideixen amb els imports de les dues primeres quotes que recull la previsió de novembre del 2003.

En el contracte marc es va preveure un model per repercutir quotes complementàries d'arrendament resultants de la corresponent revisió de preus. De la redacció del contracte marc se'n desprèn que la primera quota complementària vencia un cop passats sis mesos des de l'entrega del darrer tren, per tant, a finals del 2007. S'ha verificat documentació d'abril del 2006 i de juliol del 2007 en què l'ATM sol·licita a Alquiler de Trenes AIE diferir l'inici del pagament d'aquestes quotes fins a l'any 2011.²⁶

Cessió a FMB

D'acord amb el que estableix el contracte marc, l'ATM, Alquiler de Trenes AIE i FMB van formalitzar, el 25 de juliol del 2006, el conveni regulador de la cessió d'ATM a FMB dels drets i obligacions de l'explotació i operació dels trens. Els principals aspectes del conveni són els següents:

- ATM cedirà els trens a FMB lliures de qualsevol càrrega, i la cessió serà efectiva, per a cada tren, des del mateix moment en què l'ATM i l'AIE subscriuguin l'acta de lliurament.
- FMB assumeix a càrrec seu els costos derivats de les obligacions de manteniment dels trens.
- ATM no cedeix la seva obligació de pagament de les quotes d'arrendament a l'AIE. Amb tot, s'estableix que FMB abonarà a l'ATM, com a contraprestació per la cessió de l'explotació dels trens, una quantitat anual equivalent a la que l'ATM lliuri a l'AIE, més l'IVA.

Com a conseqüència d'aquest darrer punt, l'ATM i FMB van signar, en la mateixa data que la del conveni esmentat, el 25 de juliol del 2006, un altre conveni, per regular els aspectes economicoadministratius que sorgiren com a conseqüència de la cessió dels trens. En aquest conveni es detalla que l'ATM facturarà a FMB l'import equivalent a la quota d'arrendament dels trens que hagi de satisfer a l'AIE però que, ateses les subvencions de l'ATM

26. El març del 2009 les parts formalitzen una addenda del contracte marc en què, entre altres aspectes, s'acorda que el pagament de les quotes complementàries no s'iniciï fins al desembre del 2011. Aquest fet, i altres que es recullen en aquesta addenda seran objecte d'una anàlisi i explicació més detallades en el proper informe de l'ATM, corresponent als exercicis 2008 i 2009.

meritades per FMB, FMB satisfarà l'import de la factura (sense IVA) i compensarà aquest import amb la subvenció que l'ATM hagi d'abonar-li en concepte de rènting de trens.²⁷ A més FMB ha d'abonar a l'ATM l'import de l'IVA. S'ha verificat el cobrament per part de l'ATM de l'IVA corresponent a les factures de les anualitats del 2006 i del 2007.

5.3.2. Subministrament i finançament de cinquanta trens adjudicats a ALSTOM

El contracte marc i d'arrendament de cinquanta trens el van signar el 23 de juliol del 2004 l'ATM, ALSTOM i Arrendadora Ferroviària, SA, empresa participada en un 40,8% per l'ICF, en un 29,1% per Cajamadrid, en un 25,1% per la Caixa i en un 5% per Société Générale. L'objecte del contracte era l'arrendament d'Arrendadora Ferroviària, SA a l'ATM dels cinquanta trens per a la futura línia L9, que l'Arrendadora adquiriria a ALSTOM. No obstant això, tenint en compte l'endarreriment en la posada en servei de la línia L9, finalment només s'hi destinaran les últimes setze unitats de tren subministrades per ALSTOM. Les primeres trenta-quatre unitats han estat traspassades a les altres línies de FMB.²⁸

Com ja es va remarcar en l'informe de la Sindicatura corresponent a l'exercici 2005, els aspectes del contracte marc i d'arrendament relacionats amb el calendari de recepcions de trens i l'import i les dates de les quotes d'arrendament van ser modificats per l'Addenda del 5 de setembre del 2006²⁹ però, posteriorment, s'ha formalitzat una segona Addenda del 24 de juliol del 2008 que incorpora noves modificacions d'acord amb el que s'esmenta seguidament:

Calendari d'entregues

L'Addenda del setembre del 2006 establia un calendari d'entregues comprès entre juliol del 2006 i octubre del 2008. En l'informe del 2005 ja es va remarcar que, vistes les actes d'entrega de les trenta-quatre primeres unitats de tren, aquestes havien estat entregades d'acord amb el calendari establert en l'Addenda però que, posteriorment, l'acord signat entre ATM i ALSTOM del 26 de setembre del 2007 establia un calendari d'entrega dels

27. Quan en el conveni entre l'ATM i FMB regulador d'aspectes economicoadministratius es fa referència a la subvenció per rènting de trens que merita FMB, cal entendre que aquest no és més que un nou concepte que, des del 2006, sorgeix en el contracte programa com a necessitat de l'operador FMB i que l'ATM incorpora al conjunt de necessitats objecte de finançament dels diferents operadors que, fonamentalment, fan referència al dèficit d'explotació i a les inversions no autofinançades.

28. En tot cas, s'ha previst la possibilitat que si en el futur es requerissin aquests trens per a la L9, l'ATM ho hauria de comunicar a FMB amb temps suficient per a la seva substitució.

29. L'Addenda del 5 de setembre del 2006 que modificava el contracte marc i d'arrendament té com a objecte introduir variacions tècniques en els trens a subministrar per tal que puguin circular no sols per la L9 sinó també per les línies convencionals, no automatitzades, del metro de Barcelona.

últims setze trens entre març del 2009 i juny del 2010 amb la finalitat d'adequar-lo a les previsions de posada en servei de la L9.

L'Addenda del 24 de juliol del 2008 (que representa la formalització, com a addenda del contracte marc i d'arrendament, de les modificacions pactades entre ATM i ALSTOM el 26 de setembre del 2007 però que incorpora altres modificacions) recull també una nova modificació en l'entrega d'aquestes setze unitats de tren entre octubre del 2008 i desembre del 2009. Aquesta nova addenda estableix la possibilitat de considerar com a emeses tàcitament les actes d'entrega d'aquests setze trens.³⁰

Cost de l'arrendament i revisió de preus

L'Addenda del setembre del 2006 va establir el cost del model financer de l'arrendament en 472,96 M€, dels quals 287,55 M€ eren principal i 185,41 M€ interessos. Posteriorment, l'acord entre l'ATM i ALSTOM del 26 de setembre del 2007 i la formalització de l'Addenda del 24 de juliol del 2008 van donar lloc a variacions que van suposar la modificació de la previsió de quotes del model financer d'arrendament.

Així, el nou model financer incorpora, fonamentalment, la revisió de preus pendent de calcular i actualitzar (els imports globals de l'Addenda de setembre del 2006 sols recollien una revisió de preus d'11 M€, que és l'import que s'esmentava en l'informe de l'exercici 2005 i que corresponia a una part del conjunt de trens). Finalment la revisió de preus es quantifica en un import fix de 94,70 M€. Respecte de la revisió de preus cal fer els comentaris següents:

- En el contracte marc i d'arrendament de juliol del 2004 el model financer ja incloïa una primera estimació del que en el futur es preveia que seria la revisió de preus, fet que va donar lloc a incorporar a les quotes estimades un total de 24 M€ com a previsió de fons.
- L'Addenda del setembre del 2006 va donar lloc a un sobrecost per modificacions tècniques. El model recollia una nova estimació de quotes per un total inferior a l'inicial ja que les modificacions tècniques van retardar el calendari de lliuraments. Aquesta circumstància va reduir els imports del model per la menor càrrega financera que havia de suportar l'empresa arrendadora, ja que aquesta pagaria més tard al fabricant. El sobrecost per modificacions tècniques va fer que la previsió de fons inclosa en el model per aplicar a la revisió de preus es reduís dels 24 M€ a 11 M€.

30. En l'Addenda del 24 de juliol del 2008 estableix que tenint en compte que la L9 és una nova infraestructura en procés d'execució, i per al cas que respecte dels darrers setze trens les proves acordades per a les actes d'entrega no poguessin fer-se o resultessin insatisfactòries, s'acorda que finalitzat un període de quatre mesos des de la posada a disposició d'algun d'aquests trens per a l'entrega en via, si això és per causes imputables a les instal·lacions fixes o a les infraestructures de la L9, les actes d'entrega es consideraran emeses de forma tàcita als efectes del contracte. Amb tot el fabricant manté l'obligació de dur a terme les proves un cop es resolgui la problemàtica de les instal·lacions fixes o de les infraestructures.

- Finalment, entre setembre del 2007 i juliol del 2008 s'acorda i es formalitza entre l'ATM, el fabricant i l'arrendadora l'import definitiu de revisió de preus a repercutir en el model. La revisió de preus s'ha fixat en 94,70 M€, import superior a les previsions fetes inicialment donada la important escalada que des del 2004, i sobretot des de mitjan del 2005, inicien els valors de certs índexs que intervenen en la fórmula de revisió de preus que regeix el contracte (preu de la planxa gruixuda, del lingot d'alumini i del fil de coure).

A més de la revisió de preus, el nou model financer també incorpora un major cost per a l'ATM pels imports que l'empresa arrendadora va haver de pagar a ALSTOM com a conseqüència de diferir el lliurament de les darreres setze unitats de tren (per tal de compensar a ALSTOM pel cost de manteniment, emmagatzematge i altres). Es tracta d'un import fix de 3 M€ i un altre de variable que, amb el límit màxim de 5 M€, finalment va ser de 4,24 M€.

La revisió de preus, el sobrecost generat pel diferiment en els lliuraments, així com altres aspectes també incorporats al model financer (recanvis i eines especials per al manteniment, majors costos financers que l'empresa arrendadora repercuteix finalment a l'ATM) van donar lloc a una nova previsió de quotes del model per un cost de 642,50 M€, dels quals 399,82 M€ són principal i 242,68 M€ són interessos.

El contracte marc i d'arrendament ja preveia les quotes de l'arrendament diferenciades en tres blocs segons les unitats recepcionades. Les modificacions introduïdes mitjançant l'Addenda del juliol del 2008 suposen dividir el tercer bloc d'unitats de tren entre les destinades a la línia L9 (setze trens corresponents al bloc 3b) i les destinades a la resta de línies de FMB (quatre trens corresponents al bloc 3a) fet que deixa les dates de venciment de les quotes de l'arrendament segons el detall següent: Bloc 1 (divuit quotes anuals del 2007 al 2024), Bloc 2 (disset quotes anuals del 2008 a 2024), Bloc 3 (una quota en el 2008), Bloc 3a (setze quotes anuals del 2009 al 2024), Bloc 3b (quinze quotes anuals del 2010 al 2024).

S'ha verificat, amb resultat satisfactori, que la factura de l'anualitat del 2007, amb un import de 5,99 M€, es correspon amb la quota primera del Bloc 1, amb un import previst de 5,39 M€. La diferència entre els dos imports, 0,60 M€, correspon a les correccions previstes i acordades per les parts en el contracte marc i que es traslladen a l'ATM en el moment de la signatura de cada acta de lliurament. Aquestes correccions poden fer referència a revisions de preus de materials, ajustaments finals d'interessos i costos de les fonts de finançament segons disposicions reals, etc.

Cessió a FMB

D'acord amb el que estableix el contracte marc, l'ATM, Alquiler de Trenes AIE i FMB van formalitzar, el 21 de setembre del 2006, el conveni regulador de la cessió d'ATM a FMB dels drets i obligacions de l'explotació i operació dels trens. En aquest conveni s'especifica, fonamentalment, que, com que les obres de construcció de la línia L9 no permeten

encara que aquesta línia estigui operativa, l'ATM cedeix temporalment a FMB l'ús dels trens fabricats per ALSTOM que successivament li siguin lliurats, per explotar-los en les línies convencionals de la xarxa del metro de Barcelona.

Com a conseqüència d'aquest darrer punt, l'ATM i FMB signen, en la mateixa data que la del conveni esmentat, el 21 de setembre del 2006, un altre conveni per regular els aspectes economicoadministratius. En aquest conveni es detalla que l'ATM facturarà a FMB l'import equivalent a la quota d'arrendament dels trens que hagi de satisfer a l'empresa arrendadora però que, ateses les subvencions de l'ATM meritades per FMB, FMB satisfarà la factura (sense IVA) compensant aquest import amb la subvenció que l'ATM hagi d'abonar-li en concepte de rènting de trens. Així, el que sí que ha d'abonar FMB a l'ATM per l'esmentada factura és l'import de l'IVA. S'ha verificat el cobrament per part de l'ATM de l'IVA corresponent a la factura de la primera anualitat, la corresponent al 2007.

5.3.3. Subministrament i finançament de deu trens adjudicats a CAF

El contracte marc i d'arrendament relacionat amb els deu trens van signar el 18 d'abril del 2005 l'ATM, CAF i Trenes en Arrendamiento AIE. Aquesta AIE va canviar de naturalesa jurídica el 27 de juliol del 2005 i va passar a ser una societat anònima amb el nom d'Arrendadora de Equipamientos Ferroviarios, SA (AEFSA). Els accionistes de la nova societat són Cajamadrid (85%) i Inversiones en Concesiones Ferroviarias, SA³¹ (15%).

L'objecte del contracte és l'arrendament de l'empresa arrendadora a l'ATM dels deu trens per a la línia L1 del ferrocarril metropolità de Barcelona així com el subministrament de recanvis per a aquests trens, que l'empresa arrendadora adquirirà a CAF.³² El seguiment dels aspectes fonamentals d'aquest contracte marc es detalla seguidament.

Calendari d'entregues

D'acord amb el contracte marc i d'arrendament, l'arrendadora havia de lliurar a l'ATM les deu unitats de tren entre el 31 de maig del 2007 i el 31 de desembre del 2007 (a raó d'una o dues unitats per mes, exceptuant el mes d'agost) i tres lots de recanvis (gener, abril i desembre del 2007). S'ha verificat que s'han complert les dates de lliurament segons el que preveia el calendari d'entregues del contracte.

31. Societat participada majoritàriament per CAF.

32. El 29 de juliol del 2005 Banesto i CAF van signar el contracte de subministrament dels deu trens (i tres lots de recanvis) en el qual també van participar AEFSA i l'ATM en qualitat d'empresa arrendatària i subarrendatària, respectivament. Així, finalment és Banesto qui adquireix els deu trens a CAF i els arrenda durant dos anys a AEFSA (que després els hi adquirirà exercint l'opció de compra) i aquesta els subarrenda a l'ATM. Cal remarcar que aquest fet compleix específicament el que preveu la clàusula 7.6 del contracte marc.

Cost de l'arrendament i revisió de preus

En el contracte marc i d'arrendament es preveuen un total de divuit quotes anuals que l'ATM ha de pagar a l'empresa arrendadora cada 15 de desembre; la primera el 2007, la darrera el 2024. L'estimació prevista en l'acord signat el juliol del 2005, que modificava l'estimació inicial del contracte marc suposa unes quotes d'arrendament per un total de 104,31 M€, 77,08 M€ de principal i 27,23 M€ d'interessos.

El 8 de maig del 2008, mitjançant la novació del contracte marc i d'arrendament, s'acorden una sèrie modificacions que afecten a les quotes a partir de la corresponent al 2010.³³

S'ha verificat respecte de la factura de la primera quota d'arrendament, que vencia el 15 de desembre del 2007, que el seu import coincideix amb el de la corresponent quota prevista en el calendari de pagaments vigent en aquells moments.

Cessió a FMB

L'ATM pot cedir a FMB tots els drets i obligacions relatius a l'explotació i operació dels trens, incloses les relatives al manteniment. La cessió a qualsevol altre operador requeriria la conformitat prèvia de l'empresa arrendadora. L'ATM respondrà solidàriament i subsidiàriament davant de l'empresa arrendadora (o davant de qui sigui propietari dels trens) de l'explotació i ús de l'operador.

S'ha verificat, la formalització del conveni regulador de la cessió signat per l'ATM, l'empresa arrendadora i FMB el 2 de juliol del 2007. Els principals aspectes que recull són els següents:

- L'ATM cedeix l'explotació i l'operació dels trens (i els lots de recanvis) a FMB. La cessió serà efectiva des del mateix moment en què se subscriuguin les successives actes de lliurament.
- ATM, d'acord amb el que estableix el contracte marc, no cedeix en cap cas la seva obligació de pagament de les quotes d'arrendament a l'empresa arrendadora.

Com a conseqüència d'aquest darrer punt, l'ATM i FMB signen, en la mateixa data que la del conveni esmentat, el 2 de juliol del 2007, un altre conveni per regular els aspectes economicoadministratius de la cessió de l'explotació i l'operació. En aquest conveni es detalla que l'ATM facturarà a FMB l'import equivalent a la quota d'arrendament dels trens que hagi de satisfer a l'empresa arrendadora però que, ateses les subvencions de l'ATM

33. Les modificacions afecten a les quotes bàsiques de l'arrendament i incorporen quotes complementàries per revisió de preus. La quantificació i el concepte concret d'aquestes modificacions seran objecte d'una anàlisi i explicació més detallades en el proper informe de l'ATM, corresponent als exercicis 2008 i 2009.

meritades per FMB, FMB satisfarà la factura (sense IVA) i compensarà aquest import amb la subvenció que l'ATM hagi d'abonar-li en concepte de rènting de trens. Així, el que sí que ha d'abonar FMB a l'ATM per l'esmentada factura és l'import de l'IVA. S'ha verificat el cobrament per part de l'ATM de l'IVA corresponent a la factura de l'anualitat del 2007.

En relació amb les tres operacions d'arrendament recollides en aquest l'epígraf 5.3, la Sindicatura entén, tal com ja es va concloure en anteriors informes, que la imputació comptable d'aquestes operacions ha de fer-se atenent a la veritable naturalesa de les operacions. Així, atès el remarcable caire financer de les operacions d'arrendament esmentades, la imputació comptable hauria de diferenciar el cost financer del que és el cost d'arrendament. Vegeu al respecte la darrera observació recollida en l'epígraf 2.4.2.

6. CONCLUSIONS FINALS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions i recomanacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, pressupostaris, de control intern i de legalitat. Les observacions i recomanacions més destacables de cadascun dels esmentats aspectes es presenten en els epígrafs següents.

6.1. EN RELACIÓ AMB ELS ESTATS FINANCERS

Com a resultat de la fiscalització dels comptes anuals referents als exercicis 2006 i 2007 es pot afirmar que el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys de l'ATM reflecteixen raonablement el patrimoni, la situació financera i el resultat dels esmentats exercicis i comprenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i les normes comptables generalment acceptats.

A continuació es destaquen els aspectes més rellevants de caire comptable o legal amb les corresponents observacions i, si escau, recomanacions.

1. Classificació entre el llarg i el curt termini d'actius i passius relacionats amb els préstecs

A principis del 2005 l'ATM va formalitzar amb el Royal Bank of Scotland un préstec a llarg termini de 195 M€ per fer front al conjunt d'insuficiències del contracte programa 2002-2004 que, per un total de 194,90 M€, les administracions públiques han d'aportar a l'ATM en un termini de quatre anys (entre 2006 i 2009). L'ATM, en els exercicis 2006 i 2007, ha anat cancel·lant l'endeutament a mesura que les administracions han fet efectives les aportacions.

L'ATM comptabilitza en l'Immobilitzat financer de l'actiu, com a Ingressos diferits a llarg termini, l'import pendent de cobrar de les administracions públiques. Com a contra-

partida comptabilitza, en els Deutes a llarg termini del passiu, com a Altres creditors no pressupostaris, el mateix import com a import disposat del préstec pendent de retornar al Royal Bank of Scotland. Amb tot, els imports, tant a cobrar com a pagar, que a final de cada exercici tenen com a venciment l'exercici immediatament posterior, representen actius i passius amb venciment a curt termini que caldria diferenciar dels que tenen venciment a llarg termini.

Així, a 31 de desembre del 2006 i a 31 de desembre del 2007, dels totals de 146,17M€ i de 97,45M€, que consten en l'actiu com a Ingressos diferits a llarg termini dins l'Immobilitzat financer i en el passiu com a Deutes a llarg termini, una part, de 48,72M€ hauria d'haver-se imputat com a Ingrés diferit a curt termini (dins de Deutors o d'Ajustaments per periodificació de l'actiu) i com a Deutes a curt termini.

2. Correcció valorativa de les accions sense cotització oficial de l'Immobilitzat financer

D'acord amb l'anàlisi de l'epígraf 2.3.2, l'ATM participa des de l'exercici 2003 en el capital social de l'empresa Sermetra, SL. Dels comptes anuals auditats d'aquesta Societat se'n despenia, ja en l'exercici 2005, una pèrdua de 12.870€ en relació amb la qual l'ATM hauria d'haver dotat la corresponent provisió. En l'exercici 2006 les pèrdues han estat mínimes i en el 2007 ja hi ha hagut benefici, de manera que a 31 de desembre del 2006 les pèrdues acumulades han estat de 13.304€ i a 31 de desembre del 2007, de 9.208€. Donat que la participació en Sermetra, SL és del 50%, l'ATM, com que no va dotar la corresponent provisió a final de l'exercici 2005, hauria d'haver dotat una provisió, de 6.652€ a finals del 2006 o de 4.640€ a finals del 2007, amb la qual cosa s'hauria reduït el valor activat de les accions i augmentat la despesa de l'exercici.

Cal que l'ATM mantingui els controls adients per quantificar i dotar la corresponent provisió quan sigui necessari.

3. Heterogeneïtat en la imputació de certes despeses

Dins les despeses per transferències del Compte de pèrdues i guanys l'ATM diferencia entre les transferències de capital i les transferències corrents. Malgrat això, per a la imputació a un o altre concepte no s'ha seguit un criteri homogeni, de manera que, en relació amb les transferències a empreses privades, s'han detectat despeses per un total de 9,13M€ en l'exercici 2006 i de 7,61M€ en l'exercici 2007. Aquestes despeses han estat imputades en el compte Transferències corrents quan, d'acord amb el concepte pel qual s'atorga la transferència, corresponia haver-les imputat com a Transferències de capital.

Cal fer una imputació homogènia de les despeses classificar-les segons el concepte a què fan referència.

4. Increment de les despeses de personal

Els increments dels sous i salaris en els exercicis 2006 i 2007 respecte de l'exercici immediatament anterior han estat del 2,8% i del 4,3%, respectivament, la qual cosa contravé el límit màxim establert en la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a cadascun dels exercicis.

5. Comptabilització del cost financer de les operacions d'arrendament de trens

Les primeres quotes per l'arrendament dels trens fabricats per CAF i ALSTOM han vençut en l'exercici 2006, per 12,10 M€, i en el 2007 per 30,88 M€. Les del 2006 no incorporaven cost financer, però sí les del 2007 que, per un total de 9,94 M€ calia haver comptabilitzat diferenciadament com a despesa financera i no formant part del conjunt de despeses per arrendaments.

Com s'ha dit en informes anteriors, la Sindicatura entén que la imputació comptable d'aquestes operacions d'arrendament ha de fer-se d'acord amb la veritable naturalesa de les operacions i que donat el remarcable caire financer que presenten, la imputació comptable hauria d'haver diferenciat la part de la despesa que correspon a cost financer.

6. Cessió de les inversions destinades a l'ús general

D'acord amb el que s'indica en l'epígraf 2.3.2, el Ministeri de Foment va encomanar a l'ATM la realització d'unes obres en un tram de la carretera N-340. La titularitat del tram es reparteix entre diversos ajuntaments amb termes municipals que hi confinen.

El conveni que regula la relació entre les diferents parts, signat el maig del 2002, estableix que, un cop executades les obres havién de ser cedides a tots els efectes als diversos ajuntaments. Les obres, finançades pel Ministeri de Foment, van iniciar-se el darrer trimestre del 2002 però no han estat acabades definitivament fins al primer trimestre del 2006. Malgrat que ja han finalitzat les obres, no s'ha dut a terme la cessió acordada.

Cal que l'ATM iniciï els tràmits corresponents per procedir a la cessió. La formalització de la cessió entre les parts haurà de suposar, en la comptabilitat de l'ATM, donar de baixa els 3,86 M€ que consten en l'actiu com a Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general, així com la corresponent contrapartida de passiu que pel mateix import hi ha formant part de Subvencions de capital.

7. Litigis per expropiacions de terrenys relacionats amb el Trambesòs

En l'anàlisi de l'epígraf 5.2.3, s'ha indicat l'existència de dues finques propietat d'ADIF que han estat objecte d'expropiació per tal que l'ATM pogués dur a terme determinades

infraestructures del Trambesòs en la zona de Sant Adrià del Besòs. L'ADIF ha recorregut en via judicial les resolucions del Jurat d'Expropiació de Catalunya on es fixa el preu just de l'expropiació de cadascuna de les dues finques. Les quantificacions de preu just eren de 0,74 M€ i de 0,56 M€ mentre que els imports quantificats per l'ADIF en els recursos contenciosos administratius presentats davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya són de 7,99 M€ i de 13,90 M€.

L'ATM hauria d'haver informat dels fets i quantificat els imports en la Memòria.

8. Fets posteriors

Deixant de banda els fets posteriors assenyalats a l'epígraf 2.5, que són de caire general i referents a la liquidació o a la formalització de contractes programa, cal destacar com a fet posterior el següent relacionat amb l'endeutament:

Les insuficients aportacions de recursos de les administracions públiques en relació amb les necessitats financeres del contracte programa 2002-2004 es van cobrir, posteriorment, i es va acordar un calendari d'aportacions de les administracions a l'ATM entre 2006 i 2009. Mentrestant, l'ATM feia front a aquestes insuficiències mitjançant un préstec formalitzat amb el Royal Bank of Scotland (RBS).

Respecte de les anualitats a aportar a partir del 2006, la Generalitat de Catalunya no ha consignat la seva anualitat (23,08 M€) en els pressupostos per al 2008 fet que l'ATM ha fet constar en la Memòria de l'exercici 2007. Del seguiment d'aquest fet s'ha observat que l'ATM ha hagut de formalitzar, el desembre del 2008, prèvia autorització per Acord de Govern del 18 de novembre del 2008, dues pòlisses de crèdit en compte corrent amb venciment a divuit mesos, d'11,54 M€ cadascuna.

6.2. EN RELACIÓ AMB LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES

De les anàlisis efectuades per a la fiscalització de les liquidacions pressupostàries referents a les modificacions pressupostàries, a l'execució del pressupost, a la seva liquidació i a les desviacions, es pot concloure, en termes generals, de manera satisfactòria.

En relació amb la fiscalització dels pressupostos es poden fer els següents comentaris de caràcter general:

- El grau d'execució dels pressupostos respecte de les consignacions definitives ha estat, pel que fa als Drets liquidats, del 98,3% en el 2006 i del 97,7% en el 2007. Pel que fa a les Obligacions reconegudes, del 98,2% en el 2006 i del 98,5% en el 2007.
- S'han produït sis modificacions pressupostàries en el 2006 i onze en el 2007 que fan variar les consignacions del pressupost inicial del 2006 en 48,23 M€ i, el del 2007, en

38,49 M€. D'aquestes modificacions destaquen, en tots dos exercicis, les referents a la incorporació de romanents de l'exercici anterior, 16,54 M€ en el 2006 i 15,61 M€ en el 2007, així com les d'ampliació de crèdit d'ingressos per venda de títols i de despeses d'operadors de transport, 18,98 M€ en el 2006 i 6,94 M€ en el 2007.

- La desviació pels menors drets liquidats que pressupostats ha estat de 15,56 M€ en el 2006 i de 22,69 M€ en el 2007, mentre que la desviació per les menors obligacions reconegudes respecte de les pressupostades ha estat de 16,09 M€ en el 2006 i de 14,49 M€ en el 2007. Amb aquestes dades, el resultat pressupostari seria positiu en el 2006 per 0,53 M€ i negatiu en el 2007 per 8,20 M€. Amb tot, un cop ajustat per homogeneïtzar-ne els diferents components que el formen, el resultat pressupostari ha estat positiu en tots dos exercicis: 1,91 M€ en el 2006 i 2,68 M€ en el 2007.

6.3. EN RELACIÓ AMB LA CONTRACTACIÓ

Respecte de la fiscalització de la contractació, de la mostra d'expedients adjudicats durant l'exercici 2007 cal destacar les incidències següents:

Pel que fa a expedients de contractes

1. Plecs de clàusules administratives particulars

D'acord amb l'article 67 del RGLCAP, cal remarcar les mancances següents respecte del Plec de clàusules administratives particulars:

- En el Plec de clàusules administratives particulars dels expedients adjudicats pel procediment obert es recullen uns aspectes que cal tenir en compte per valorar els criteris d'adjudicació però, els valors o la puntuació a atorgar són globals i genèrics. *Cal, per tant, una graduació quantificada d'aquests criteris per tal que qualsevol licitador estigui suficientment informat a l'hora d'ajustar la seva proposta.*
- En el Plec de clàusules administratives particulars dels expedients adjudicats pel procediment negociat, *cal incloure-hi els aspectes econòmics i tècnics que han de ser la base de la negociació.*

2. Recepció dels béns o serveis i liquidació del contracte

L'ATM no formalitza documents de liquidació del contracte ni de recepció i conformitat del servei, tal com estableix l'article 110 del TRLCAP.

Cal documentar formalment la recepció, la conformitat i la liquidació d'acord amb el que s'estableix legalment.

3. Retorn de garanties

D'un total de deu expedients dels atorgats per procediment obert o negociat, sols en dos casos s'ha retornat la garantia definitiva dins el termini d'un any, com estableix l'article 47 del TRLCAP. En dos casos no s'ha retornat ja que no ha transcorregut el termini esmentat, mentre que en els altres sis casos caldria haver-la retornat i no s'ha fet.

Cal reforçar el control de seguiment per a la devolució de les garanties.

4. Informació dels contractes a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC)

D'acord amb el que estableixen l'article 118 del TRLCAP i l'article 114 del Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, que aprova el RGLCAP, així com l'article 3 del Decret 376/1996, del 2 de desembre, de reestructuració de la JCCAC, l'ATM ha d'informar la JCCAC dels contractes adjudicats, dins el termini de dos mesos a comptar des de la formalització del contracte. L'ATM ha informat la JCCAC de tots els contractes adjudicats però no ha estat possible verificar que ho ha fet en el termini adient ja que no hi ha constància de la data.

5. Manca de registre sistematitzat de la documentació

L'ATM no registra de manera sistematitzada la totalitat de la correspondència i documentació d'entrada i sortida. Aquesta mancança provoca dificultats a l'hora de revisar aspectes de la legislació de contractes referits al compliment de terminis, com per exemple recepcions d'ofertes o comunicació d'adjudicacions.

Cal que l'ATM sistematitzi un control de registre per a la totalitat de la correspondència i documentació d'entrada i sortida.

Pel que fa a expedients de contractes menors

1. Fraccionament de l'objecte de certs contractes

En l'anàlisi dels expedients de la mostra seleccionada referents a quinze adjudicataris s'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb el seu cost i amb les dates d'execució, dels quals se'n podria desprendre que l'ATM n'ha fraccionat l'adjudicació. Això s'ha remarcat en relació amb els expedients de nou adjudicataris segons l'anàlisi de l'epígraf 4.2.3.

Cal evitar el fraccionament en l'adjudicació de contractes ja que, d'acord amb l'article 68 del TRLCAP, suposa eludir els requisits de publicitat o el procediment o la forma d'adjudicació que correspondria.

2. Tramitació interna d'expedients

Per a la tramitació interna dels expedients de contractes menors l'ATM fa ús d'un document model que formalitza, però amb certes mancances, ja que no indica la data en què l'òrgan de contractació aprova i autoritza la despesa. A més, no hi ha un tractament uniforme quant a la inclusió o no de l'IVA en els diferents imports que recull el document.

Cal formalitzar de manera més acurada i homogènia el document intern de tramitació dels contractes menors.

Pel que fa al Registre de convenis

En el Registre de convenis 2007 l'ATM recull alguns convenis que s'han formalitzat en l'exercici següent, és a dir, convenis que correspondria recollir en el registre del 2008 (també s'han detectat en el Registre de convenis 2006 convenis formalitzats el 2007). A més, de la mostra seleccionada de deu convenis, s'ha detectat tres casos en què l'import del registre no es correspon amb el que consta en el conveni.

Cal millorar els controls d'inclusió i d'imputació en el Registre de convenis.

Excepte pels diferents aspectes esmentats en els paràgrafs anteriors es pot concloure que els procediments seguits per l'ATM per a l'adjudicació i formalització de contractes i de convenis, i d'altres tràmits informatius i documentals, han estat correctes, en termes generals, correctes i s'han efectuat d'acord amb les prescripcions del TRLCAP.

6.4. EN RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS

Respecte de la fiscalització de les altres actuacions cal diferenciar entre les observacions referides als sistemes tramviaris i les que fan referència a l'arrendament d'unitats de tren per a diverses línies de metro de Barcelona.

Respecte de la fiscalització del Trambaix i del Trambesòs

Cal destacar que, a 31 de desembre del 2007, d'acord amb l'anàlisi dels epígrafs 5.1.1 i 5.2.1, el cost total previst a certificar per al Trambaix era de 238,72 M€ i per al Trambesòs, de 221,41 M€. La part d'obra certificada a aquesta data era de 238,72 M€ pel que fa al Trambaix, i de 219,01 M€ pel que fa al Trambesòs, la qual cosa representa uns percentatges de certificació de l'obra del 100% i del 98,9%, respectivament.

Les variacions del cost previst en els contractes inicials del Trambaix i del Trambesòs que es generen amb les modificacions dels projectes i amb els projectes complementaris, com ja es va indicar en els informes referents a exercicis anteriors, no han estat objecte dels corresponents expedients contractuals ni han estat formalitzades mitjançant signatura de contracte, ni tampoc no han generat cap reajustament de la fiança segons s'estableix en la normativa de contractació.

Amb tot, pel que fa al Trambaix, tal com s'ha remarcat en l'epígraf 5.1, les parts han acordat un reajustament de la fiança, que ha estat a la baixa. Així, si bé al llarg dels anys no s'ha corregit a l'alça com corresponia pels increments del cost de les obres que suposaven els projectes modificats i complementaris, el maig del 2007, les parts, argumentant que la majoria de les obres ja havien estat executades, l'han reajustat a la baixa, d'acord amb càlculs basats en el cost dels ingressos i despeses d'explotació del sistema tramviari i no en el d'execució de les obres.

Respecte de la fiscalització de l'arrendament i subministrament d'unitats de tren per al metro de Barcelona

En els informes corresponents als exercicis 2003, 2004 i 2005 es va avançar informació actualitzada dels contractes marc i de les diverses operacions relacionades amb el total de noranta-nou trens adjudicats a CAF i ALSTOM.

Pel que fa al vessant comptable la Sindicatura entén, tal com ja es va indicar en els esmentats informes, que la comptabilització d'aquestes operacions ha de fer-se d'acord amb la veritable naturalesa de les operacions. Donat el caire financer d'aquestes operacions d'arrendament, la imputació comptable hauria de diferenciar el cost financer del que és el cost d'arrendament.

Del seguiment de la recepció dels trens, del pagament de les primeres quotes i d'altres aspectes, cal destacar el següent:

- a) En relació amb el subministrament dels trenta-nou trens de CAF, s'ha complert el calendari de les entregues previstes entre maig del 2005 i abril del 2007. A més, de l'import total a pagar entre el 2006 i el 2023 (323,98 M€) s'ha verificat el pagament de les dues primeres quotes, corresponents al 2006 i al 2007.
- b) En relació amb el subministrament dels cinquanta trens d'ALSTOM, l'endarreriment de les obres de la L9, línia destinatària d'aquests trens, ha suposat la formalització, el setembre del 2006 i el juliol del 2008, de dues Addendes per tal d'introduir modificacions tècniques que permetin circular aquests trens, també per les línies convencionals no automatitzades del Metro de Barcelona. (L'addenda de juliol del 2008 és la formalització com a addenda del contracte marc i d'arrendament, de modificacions pac-

tades entre ATM i ALSTOM el 26 de setembre del 2007 i incorpora també altres modificacions). Això ha suposat modificar el calendari d'entregues i el cost de l'arrendament d'acord amb el següent:

- L'Addenda de setembre del 2006 estableix un nou calendari d'entregues entre juliol del 2006 i octubre del 2008. S'han fet entregues per un total de trenta-quatre trens fins al primer trimestre del 2008. Posteriorment, però, en relació amb els setze trens que restaven pendents de ser entregats, es formalitza l'Addenda del juliol del 2008, que estableix una nova variació en les dates d'entrega i les fixa entre l'octubre del 2008 i el desembre del 2009. Amb tot, aquesta darrera Addenda preveu la possibilitat de considerar emeses tàcitament les actes d'entrega d'aquests setze trens.
- L'Addenda de setembre del 2006 estableix un nou model financer per un cost total de 472,96 M€. Aquest import incorpora, a més del cost de les variacions tècniques, la provisió de fons per a la futura revisió de preus per 11 M€. Però, l'acord entre ATM i ALSTOM del 26 de setembre del 2007, que va donar lloc a la formalització de l'Addenda de juliol del 2008, ha incorporat però, noves modificacions. Així, el total de la revisió de preus ha estat valorada finalment en 94,70 M€. A més, el model financer ha incorporat un major cost per a l'ATM pel sobrecost que l'empresa arrendadora va haver de pagar a ALSTOM pel fet que es diferís en el lliurament dels setze darrers trens i que va ser d'un import fix de 3 M€ i un altre de variable de 4,24 M€. La revisió de preus i el sobrecost esmentats, així com altres aspectes incorporats al model financer mitjançant l'Addenda del juliol del 2008 han donat com a resultat un cost total previst de 642,50 M€ amb quotes a pagar fins al 2024. S'ha verificat el pagament de la primera quota, que és la corresponent al 2007.

c) En relació amb el subministrament de deu trens de CAF, s'ha complert el calendari de les entregues, que les preveia entre el maig i el desembre del 2007 ha estat complert. Respecte de l'import total a pagar entre el 2007 i el 2024, quantificat en 104,31 M€, s'ha verificat el pagament de la primera quota, la corresponent al 2007.

Per als tres casos de subministrament (anteriorment apartats a, b i c) s'han revisat els convenis reguladors de la cessió d'ús dels trens de l'ATM a FMB i dels aspectes econòmicoadministratius de les corresponents cessions. Aquests convenis, formalitzats el juliol del 2006, el setembre del 2006 i el juliol del 2007, preveuen que l'ATM facturi a FMB la quota d'arrendament que l'ATM pagui a l'AIE (arrendadora dels trens) però que això es compensi amb les subvencions que, d'acord amb el contracte programa vigent, l'ATM hagi d'aportar a FMB. Així, a la pràctica, FMB sols ha de pagar l'IVA de la factura esmentada, pagament que s'ha verificat per a les anualitats 2006 i 2007. Cal indicar que en el cas dels cinquanta trens d'ALSTOM la cessió d'ús a FMB és temporal, fins que la L9 sigui operativa.

6.5. SEGUIMENT DE RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS

En aquest epígraf es presenta un quadre amb el seguiment de les recomanacions efectuades en l'últim informe elaborat per la Sindicatura corresponent a l'ATM. Aquest informe és el 6/2009 referit a l'exercici 2005.

Recomanació	Situació
Fiscalització dels estats financers	
Incertesa en l'opinió de la fiscalització dels estats financers a 31 de desembre del 2005 per la manca de concreció i formalització de les aportacions que l'ATM hauria de rebre de la Generalitat de Catalunya per finançar els imports no coberts referents a les obres del Trambesòs. En relació amb això es recomanava explicar i quantificar en les notes de la memòria dels comptes anuals els imports certificats i/o facturats per proveïdors o adjudicataris d'obres que no s'haguessin comptabilitzat com a creditors.	No s'han produït aquests fets en la fiscalització dels exercicis 2006 i 2007. Pel que fa al fet que es produïa al tancament de l'exercici 2005, en l'informe 6/2009 ja es va indicar, com a fet posterior, que la incertesa quedava resolta amb l'Acord de govern d'agost del 2006 que assegurava finançament per als imports no coberts del Trambesòs a 31 de desembre del 2005.
1. Règim comptable L'ATM ha de portar la seva comptabilitat d'acord amb el Pla general de comptabilitat de la Generalitat de Catalunya.	Ja resolt. Vegeu el darrer paràgraf de l'epígraf 1.2.5.
2. Classificació entre el llarg i el curt termini d'actius i passius relacionats amb els préstecs Cal comptabilitzar a final de l'exercici les quotes dels préstecs diferenciant les de venciment a curt termini de les que tenen venciment a llarg termini. Això, tant en els comptes de passiu directament relacionats amb els préstecs, com amb en els d'actiu, on s'imputen les aportacions pendents de cobrar de les Administracions públiques per les insuficiències originades en el contracte programa 2002-2004 a cobrar entre 2006 i 2009.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1.
3. Correcció valorativa de les accions sense cotització oficial de l'Immobilitzat financer En relació a la participació en el capital de l'empresa Sermetra, SL, l'ATM hauria d'haver dotat, a 31 de desembre del 2005, una provisió per corregir la reducció del seu valor.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1.
4. Heterogeneïtat en la imputació de certes despeses No s'ha seguit un criteri homogeni a l'hora d'imputar certes despeses com a Transferències de capital o com a Transferències corrents.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.1.
5. Increment de les despeses de personal L'increment interanual dels sous i salaris no pot contravenir el límit màxim que anualment estableix la Llei de pressupostos de la Generalitat.	Segueix vigent en el 2007 segons el descrit en els epígrafs 2.4.2 i 6.1. Pel que fa a la situació a 2009, vegeu nota a peu de pàgina de l'epígraf 2.4.2.

Recomanació	Situació
Fiscalització de la contractació	
1. Document de tramitació interna dels contractes menors El document de tramitació interna de contractes menors presenta certes mancances quant a la data d'aprovació i autorització de la despesa i quant a la inclusió o no de l'IVA en els diferents imports que recull.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.
2. Fraccionament de l'objecte de certs contractes S'ha produït un fraccionament (contravenint el que estableix l'article 68 del TRLCAP) mitjançant el qual s'ha eludit l'aplicació del procediment d'adjudicació que corresponia haver aplicat.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.
3. Incorreccions en el Plec de clàusules administratives particulars 3.1. Els criteris d'adjudicació, per a valorar-los, han de basar-se en aspectes concrets que permetin una graduació quantificada i objectivable per tal que qualsevol licitador estigui suficientment informat a l'hora d'ajustar la seva proposta. 3.2. En el cas dels expedients adjudicats pel procediment negociat, el plec ha d'incloure els aspectes econòmics i tècnics que han de ser la base de la negociació.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3. Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.
4. Retorn de garanties Per a diversos casos de la mostra seleccionada s'ha observat que no es compleix l'establert en l'article 47 del TRLCAP en relació al retorn de les garanties.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.
5. Informació dels contractes a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya (JCCAC) D'acord amb la normativa vigent, l'ATM ha d'informar la JCCAC dels contractes adjudicats dins el termini de dos mesos des de la formalització del contracte. L'ATM informa però no ha estat possible verificar en quina data ho ha fet.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.
6. Manca de registre sistematitzat de la documentació Cal sistematitzar un control de registre per a la totalitat de la correspondència i documentació d'entrada i sortida.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.
7. Registre de convenis Cal millorar els controls d'inclusió i d'imputació en el Registre de convenis ja que l'ATM no sols hi recull convenis sinó també altres acords i pactes que no cal incloure-hi. A més, en dos casos de la mostra seleccionada l'import del registre no es correspon amb el que consta en el conveni.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 6.3.

Recomanació	Situació
8. Convenis Per a un dels expedients de convenis seleccionats s'ha observat que s'ha articulat com a conveni allò que a la pràctica és una subvenció.	No s'ha observat aquest fet per als expedients seleccionats en la mostra fiscalitzada en el 2007.
9. Altres aspectes diversos Cal evitar els incompliments com els detectats en certs expedients en què no consta la notificació de l'adjudicació als participants en la licitació, en què no s'ha publicat l'anunci de licitació en els corresponents diaris oficials, o en què no es formalitza documents de liquidació del contracte ni de recepció i conformitat del servei rebut.	Per als expedients seleccionats en la mostra fiscalitzada en el 2007, sols segueix vigent l'aspecte referent a la manca de formalització de documents de liquidació, recepció i conformitat. Vegeu l'epígraf 6.3.
Fiscalització d'altres actuacions	
1. Variacions en les obres dels tramvies: formalització contractual i formalització del finançament Les variacions en els contractes inicials del Trambaix i del Trambesòs han de ser formalitzades en document contractual.	Segueix vigent en el 2007.
2. Reajustament de les fiances de les obres dels sistemes tramviaris L'increment en el cost de la inversió que representen els modificats i els complementaris han de suposar el corresponent reajustament de les respectives fiances.	Segueix vigent tot i que, en el cas del Trambaix, havent-se executat gran part de les obres, s'ha reajustat la garantia a la baixa. Vegeu l'epígraf 6.4.
3. Donació al sector públic per part de l'empresa concessionària del servei de transport del Trambesòs, d'un percentatge del seu capital: no s'ha fet la donació prevista en el contracte.	Segueix vigent en el 2007, tenint en compte que es va acordar ajornar la donació segons el que s'ha descrit en l'epígraf 5.2.2. Posteriorment ha estat resolt en el 2009 segons nota a peu de pàgina d'aquell epígraf.
4. Arrendament i subministrament d'unitats de tren. Comptabilització Malgrat que s'hagin formalitzat com a rènting, la imputació comptable de les operacions haurà de fer-se atenent a la seva veritable naturalesa. Per això caldria diferenciar el cost financer del que és el cost de l'arrendament.	Segueix vigent. Vegeu els epígrafs 6.1 i 6.4.
5. Risc de sobrecost per endarreriment de la posada en funcionament dels trens Cal tenir present el risc de sobrecost existent ja que l'endarreriment de les obres del metro de Barcelona, si es tenen en compte els calendaris acordats per a la recepció de trens, poden suposar no poder posar-los en funcionament en els terminis previstos.	El sobrecost per endarreriment i per modificacions tècniques ha estat repercutit com a major cost en el model financer de les quotes d'arrendament que l'ATM ha de pagar a l'empresa arrendadora. Vegeu els epígrafs 5.3.2 i 6.4 apartat b.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per la normativa vigent el projecte del present informe de fiscalització fou tramès al Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità en data 2 de juliol del 2010.

A continuació es transcriu l'escrit d'al·legacions enviat pel Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolità, amb registre de sortida núm. 1695, del 13 de juliol del 2010 i amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes núm. 3690, del 14 de juliol del 2010.

ATM Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport
Metropolità

Sr. Enric Genescà i Garrigosa
Síndic de Comptes
Sindicatura de Comptes de Catalunya

Senyor,

En resposta al vostre escrit, del passat dia 2 de juliol de 2010, pel qual ens lliureu el projecte d'informe de fiscalització referent a l'Autoritat del Transport Metropolità corresponent als exercicis 2006 i 2007 i d'acord amb allò que estableix l'article 6.1. de la Llei 6/1984, de 5 de març de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per les lleis 15/1991, de 4 de juliol, 7/2002, de 25 d'abril, i 7/2004, de 16 de juliol, us adjuntem l'escrit d'al·legacions i justificacions en relació a les vostres observacions i recomanacions.

Resto a la vostra disposició per a qualsevol aclariment que considereu oportú.

Ben cordialment,

[Signatura, il·legible]

Ramon Seró i Esteve
Director General

Barcelona, 13 de juliol de 2010

Al·legacions al Projecte d'Informe 21/2007-B

Epígraf 6.1: En relació als Estats Financers

1) Classificació entre el llarg termini d'actius i passius relacionats amb els préstecs

Aquest fet no afecta ni al patrimoni ni al fons de maniobra i està explicat suficientment en la memòria dels comptes anuals

En els Comptes Anuals de l'exercici 2009 l'ATM ha seguit la recomanació de la Sindicatura pel que fa a aquest aspecte.

2) Correcció valorativa de les accions sense cotització oficial de l'immobilitzat financer

Aquesta correcció valorativa no s'ha realitzat atès que és atribuïble a la posada en marxa de la nova societat i es preveu que es recuperi amb els resultats dels anys següents, pel que no ha de suposar cap pèrdua per a l'ATM. Addicionalment l'eventual import a provisionar és irrellevant en funció del principi d'importància relativa.

En data 31 de desembre de 2009 l'import acumulat dona ja un resultat positiu de 818,32 euros.

3) Heterogeneïtat en la imputació de certes despeses

S'ha aplicat el criteri en funció de l'origen de les transferències rebudes com a ingrés afectat per atendre les corresponents despeses.

4) Increment de les despeses de personal

L'ATM va sol·licitar, el 3 de gener de 2002 mitjançant escrit a la Secretaria General d'Administració i Funció Pública, quin era el règim jurídic aplicable en matèria de recursos humans en el Consorci; en aquest escrit s'informava que el conveni que s'aplicava era el d'oficines i despatxos.

En data 31 de gener de 2002, el Secretari General de la Secretaria General d'Administració i Funció Pública, va respondre que el personal laboral de l'ATM no estava sotmès al V Conveni Col·lectiu Únic d'àmbit de Catalunya del personal laboral i que, en cas que el conveni d'oficines i despatxos no s'adeqüés a les característiques del seu personal, el Director General de l'ATM tenia capacitat per pactar amb els representants legals dels treballadors l'aplicació d'una altra normativa o conveni o l'adhesió a un dels convenis col·lectius vigents en aquells moments, de conformitat amb les regles contingudes en el Títol III de l'Estatut dels Treballadors.

Tal i com s'explica en l'apartat 2.4.2 d'aquest informe, el passat 17 de novembre de 2009 es va signar un pacte amb els delegats de personal on s'acordà deixar sense efecte, amb efectes des de l'1 de gener de 2009, el pacte de revisió anual que incrementava els salaris segons l'IPC interanual de Catalunya i qualsevol altre pacte

que contravingui la limitació màxima que regula la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

5) Comptabilització del cost financer de les operacions d'arrendament de trens.

L'operació d'arrendament de trens és un arrendament operatiu i a tal efecte es realitza la seva comptabilització.

7) Litigis per expropiacions de terrenys relacionats amb el Trambesòs

En el seu moment es va considerar que les pretensions de l'ADIF eren totalment desproporcionades.

En relació al procediment identificat com a número de recurs ordinari 202/06, instruït davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en virtut del qual l'ADIF reclamava la quantitat de 7.988.405,63 €, el Tribunal en data 25/11/2009 ha desestimat la reclamació.

I pel que fa al procediment identificat com a número de recurs ordinari 150/07, instruït davant del TSJC, en virtut del qual l'ADIF reclamava la quantitat de 13.897.401,69 €, el Tribunal en data 15/06/2010 ha estimat parcialment la reclamació, fixant la valoració dels terrenys en 1.358.742,9 €.

D'acord amb la jurisprudència del Tribunal Suprem, les valoracions efectuades per part del Jurat d'Expropiació tenen presumpció de veracitat. Atès l'anterior, i atès que l'ATM any rere any ha dotat les partides necessàries per procedir al pagament de les valoracions del jurat, no s'ha fet cap excepció especial per aquestes dues expropiacions.

Epígraf 6.3: En relació a la Contractació

En l'apartat 6.5 "Seguiment de recomanacions d'informes anteriors" es deixa constància que moltes de les recomanacions pel que fa a la contractació segueixen vigents. Això és degut a què l'informe de Sindicatura 6/2009 corresponent a l'exercici 2005 va ser rebut per l'ATM en data 2 de juny de 2009. A partir de la recepció de l'esmentat informe s'ha procedit a adoptar i complir tots els requeriments exigits per part de la Sindicatura.

Ara bé, tot i que com acabem d'indicar l'ATM ha tingut en compte des de juny de 2009 les recomanacions en matèria de contractació, cal fer les següents consideracions:

- El volum de contractes menors on es considera que s'ha realitzat un fraccionament del contracte és molt poc rellevant si es té en compte el volum global de contractes menors realitzats.
- La comunicació de contractes a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya es fa directament via internet a través de l'aplicatiu del Registre Públic de Contractes de la JCCA, dintre del termini de dos mesos des de la

formalització del contracte. Aquest aplicatiu no disposava de registre d'entrada i per tant no es podia verificar aquest fet. Actualment, la nova versió sí que deixa constància de què les notificacions es fan dins del termini establert.

- Pel que fa al registre de l'ATM, aclarir que tota la documentació es registra a través d'un programa de Registre d'Entrada i Sortida, tot i que és possible que en alguns casos (molt aïllats) hagi pogut haver-hi algun error al respecte.

Epígraf 6.4: En relació a altres actuacions

Respecte de la fiscalització del Trambaix i del Trambesòs

L'ATM ha formalitzat el text refós del contracte de concessió del Trambaix en data 16 de març de 2009, tal i com s'indica en el punt 5.1 del propi informe de Sindicatura (anotació número 19 a peu de pàgina, pàgina 64).

En aquest contracte, a banda de refondre totes les modificacions contractuals existents fins a la data, s'ha procedit a regularitzar la fiança en base als ingressos i despeses d'explotació del sistema tramviari, atès que de conformitat amb el Plec de Contractació, un cop finalitzada les obres (any 2007) s'havia de retornar la fiança de les obres.

Pel que fa al Trambesòs actualment s'està treballant per modificar la fiança per adaptar-la a les activitats d'operació del servei de transport de viatgers, que serà calculada en funció també dels ingressos i despeses d'explotació.

Respecte de la fiscalització de l'arrendament i subministrament d'unitats de trens per al metro de Barcelona

1) Arrendament i subministrament d'unitats de tren. Comptabilització

En l'origen la naturalesa de l'operació es va definir com un rènting operatiu, i per tant no dona lloc a diferenciar comptablement el cost financer del que és el cost de l'arrendament.

2) Rènting operatiu dels 50 trens de la sèrie 9.000

El cost derivat de les modificacions tècniques de 34 trens de la sèrie 9.000 ha permès disposar, a les línies de metro convencionals, d'una ampliació i renovació de material mòbil avançada a les previsions del Pla Director d'Infraestructures 2001-2010, aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya.

La compensació econòmica al fabricant pel diferiment en la fabricació i lliurament de les darreres 16 unitats dels trens de la sèrie 9.000 ha estat compensada pel diferiment en el pagament de les quotes de rènting, al disposar més tard dels trens.

Barcelona, 13 de juliol de 2010

8. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Un cop analitzades les al·legacions presentades per l'entitat, Autoritat del Transport Metropolità (ATM), el text inicial del projecte d'informe s'ha modificat en relació amb l'al·legació número 7. La resta no ha estat objecte de modificació per entendre que les altres al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita en el projecte d'informe o perquè no es comparteixen els judicis exposats en aquelles.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: desembre de 2010

Dipòsit legal de la versió enquadernada
d'aquest informe: B-44214-2010